

ŽÍT UPROSTŘED PROROCTVÍ

Komplexní příručka
pro komunikaci s Bohem
a proročskou službu
v dnešní době

Josef Bajzík
Stanislava Bajzíková
& Lucie Penkalová

Žít uprostřed proroctví

Komplexní příručka pro komunikaci s Bohem
a prorockou službu v dnešní době

Josef Bajzík,
Stanislava Bajzíková & Lucie Penkalová

Žít uprostřed prorocství

Komplexní příručka pro komunikaci s Bohem a prorockou službu v dnešní době

Josef Bajzík, Stanislava Bajzíková & Lucie Penkalová

1. vydání, 2021

Vydal: Josef Bajzík, Liberec

Obálka: Kristína Šimková – Heavenly Paper

Jazyková korektura: Ivana Bartíková

Tisk: Ottova tiskárna, spol. s r.o.

Webová stránka: connectdisciples.eu

Email: info@connectdisciples.eu

ISBN 978-80-270-9897-2 (brož. vazba)

ISBN 978-80-270-9898-9 (online; pdf)

ISBN 978-80-270-9899-6 (online; ePub)

Všechny biblické texty jsou citovány podle ČSP (Zelina *et al.*, 2009). Řecká slova, pokud není uvedeno jinak, jsou přeložena autory podle jejich znalostí řečtiny za pomoci Řecko-českého slovníku (Šimandl & Tichý, 2011) a Blueletterbible.com.

Tato příručka je volně šiřitelná pomoc ke studiu Božího slova. Žádná část příručky nesmí být použita ke komerčním účelům bez svolení autorů. Držitel příručky není automaticky naším zástupcem. Pro možnosti překladu kontaktujte autory.

Poděkování

Rádi bychom poděkovali zejména našemu pastoru Staškovi za projevenou důvěru a našim rodinám za podporu. Také bychom chtěli poděkovat našemu super-Connect-týmu, který nás za poslední roky posunul nejen osobnostně, ale i v oblasti leadershipu. Konkrétně máme na mysli Pepu, oba Honzy, Luciu, Karin, Davida a Kubu.

Děkujeme Luce a Kátě za jejich pomoc s přípravou slovníku biblických symbolů. Dále děkujeme všem, kteří v posledních letech chodili na Connect nebo se zúčastnili učednických setkání a učednictví online. Díky zkušenostem, které jsme s nimi získali, bylo možné dát dohromady tuto příručku.

Chceme poděkovat Božím mužům a ženám, z jejichž knih a kázání i společně stráveného času jsme mohli čerpat inspiraci. Obzvláště bychom chtěli poděkovat Tyronovi a Tatianě, kteří nás naučili spoustu praktických aktivit.

V neposlední řadě bychom chtěli poděkovat Duchu svatému, který nám sám nadiktoval nejedno kázání a ukázal nám mnoho praktických cvičení k aktivitám online.

Předmluva

Tato prorocká příručka vám poslouží k tomu, abyste mohli přinášet ovoce. Příručka deklaruje Boží zaslíbení, že budeme za pomoci darů Ducha přivádět nové učedníky do Božího království. Ze čtení je také zřejmé, že každý má možnost být Božím přítelem, a znát tak Boží úmysly a plány s tímto světem.

V příručce se nejprve dozvíte o hlavním autorovi, jak poznal opravdovou Boží povahu, jak vstoupil do prorocké oblasti a dalších zázraků. Příručka dále pokračuje ve vyučování, kde upozorňuje na důležitost správného chápání osoby Ducha svatého, který je více než duše a tělo. Autoři především poukazují na fakt, že s Bohem jde vždy o spolupráci, nikoli o dosahování věcí vlastní silou. V neposlední řadě si díky darům Ducha budeme lépe sloužit.

Až díky poznání Ducha svatého je možné správně porozumět klíčovým pojmům využívaných v proroctví, jež jsou odhaleny v dalších kapitolách. Zjistíte, jaké nástroje Bůh pro proročování stvořil. Navíc se dozvíte, jak s těmito dary správně nakládat. Být vybaven dary Ducha svatého je základ, ovšem panuje okolo nich několik mýtů, které jsou příručkou skvěle vyvráceny.

Při četbě se dozvíte i o významu starosmluvních klíčových postav. Autoři také zmiňují modlitbu, jejíž důležitost je mnohými církvemi opomíjena. Ano, jak mnozí tušíte, autoři se dotýkají i modlitby v jazycích, která jako zbraň při problémech církvi i jedincům nemálo pomáhá a ochraňuje budoucí děje duchovního světa. Lehce je zmíněna i obnova mysli, která je pro proroctví společně s rozněcováním Ducha svatého dobrým odrazovým můstkem pro prorockou službu.

Příručka se věnuje i faktické rovině prorokování – jak pomáhá, proč je tak hodnotné. Cíl příručky – jak do proroctví vstoupit – autoři upřesňují praktickými radami. Aby s námi mohl Bůh mluvit, je nutné znát způsoby jeho komunikace. Budete dovedeni k poznání, že důležitá je citlivost srdce k naslouchání, a dozvíte se, jak ji získat.

Velmi oblíbené téma proroků, sny, je perličkou knihy. Potvrdíte si, že sny jsou úžasnou možností, jak naslouchat Bohu, dozvíte se, proč tomu tak je a jak sny vykládat. Díky této příručce, jež na proroctví nahlíží z úhlu Božího daru, který si máme hýčkat, budovat, i vy můžete sebe vnímat jako užitečnou nádobu, v níž se Bohu dobře přebývá.

Monika Mazúrová,
Gospel of Fire

Obsah

Slovo úvodem	7
1 Můj příběh	9
2 Slyšet Boží hlas	14
3 Dar Boží	22
4 Jak Bůh mluví?	31
5 Sny od Boha	37
6 Evangelizace	45
7 Neboj se, ale rozsuzuj	53
8 Operovat v duchovním světě	60
9 Jednej jako kněz	66
10 Chodit s Bohem	72
Praktické aktivity	77
Symboly ve snech, obrazech a viděních	103
Literatura	127

Slovo úvodem

Každodenní komunikace s Bohem je jedním ze základů našeho křesťanského života. Pokud uchopíme dobré vyučování pro prorocství a slyšení Božího hlasu, hlas Ducha začneme rozlišovat mnohem jasněji (Marek 16:20). Dobré vyučování a porozumění Božímu slovu jsou důležité pro celý náš život.

Cílem této příručky je, aby každý ze čtenářů začal komunikovat s Bohem na každodenní bázi. Jde nám o to, aby každý čtenář získal *know-how*, jak komunikovat s Bohem kdykoliv a kdekoliv. V příručce rozebíráme nejen prorocství, ale i další duchovní skutečnosti, které nám Bůh chce sdělovat.

Už apoštol Pavel chtěl, abychom všichni měli praktickou zkušenost s prorocstvím (1. Korintským 14:31). Jinde nás vyzývá, abychom se cvičili ve zbožnosti (1. Timoteovi 4:7). Dále Juda říká, ať se budujeme ve víře modlitbou v Duchu (Judův 1:20). Vždy tedy *záměrně* můžeme dělat něco, čím se budujeme, cvičíme v Boží moci nebo v rozpoznávání Božího hlasu.

Nejde jen o to, že Bůh s námi chce mluvit. On nám informace sděluje s určitým záměrem. Bůh nám chce dávat informace k získání ztracených území a chce nám pomáhat získávat další lidi pro jeho plány. On chce, aby celá země byla plná poznání jeho a jeho slávy (Izajáš 11:9, Abakuk 2:14).

Abý se život v Duchu svatém stal pro každého z nás běžnou praxí, stejně jako čtení nebo psaní, jsou v závěru příručky připraveny praktické aktivity, jak prorocství a ostatní dary procvičovat. V prorocství a slyšení Boha se totiž neposuneme jen tak. Stejně jako čtení a psaní je *nejprve* potřebujeme cvičit.

Na druhou stranu nazapomeňme, že prorokování samotné *nezaručuje*, že Boha budeme opravdu znát (Matouš 7:14-24). Boha slyšet můžeme a přitom nemusíme toužit po vztahu s ním. Aktivity tedy nejsou v žádném případě myšleny jako náhražka vztahu s Bohem. Mají sloužit pro rozšíření našich obzorů a pro hlubší pochopení Božích záměrů.

Navíc příručka obsahuje i široký slovník biblických symbolů i s jejich významy a biblickými odkazy, abychom se do proroctví mohli ponořit ještě více. Kromě toho nám slovník může posloužit ve chvíli, kdy nám Pán bude něco říkat nebo pro někoho slovo od Boha přijmeme.

Příručka také propojuje proroctví a slyšení Boha s dalšími důležitými aspekty našeho nového života v Kristu Ježíši. Dotýká se našeho nového narození, naší pozice před Bohem nebo křtu Duchem svatým.

Josef Bajzík, Stanka Bajzíková
& Lucie Penkalová

1 Můj příběh

Mám naprosto skvělé rodiče. Díky jejich rozhodnutí pro Pána jsem vyrůstal v křesťanské rodině úplně odmalička. Prošel jsem křesťanskou základní školou, všemi křesťanskými nedělními školami, duchovními výcviky, dorosty a mládežemi. Můj život byl úplně ideální, bezstarostný.

Na přelomu základní školy a gymnázia mi to šlo ve škole, dělal jsem atletiku, hrál na violoncello a mezi mladými ve sboru jsem patřil k ústředním postavám. Mnohým ze svých kamarádů jsem svědčil o Pánu. Pár se jich dokonce obrátilo a začalo chodit k nám do sboru na mládež. Navíc jsem měl okolo sebe dost lidí všeho věku, se kterými jsem měl dobré vztahy. Nic mi nechybělo.

Kromě toho jsem se rád s lidmi bavil o Bibli, kterou jsem si minimálně dvakrát denně četl. Vzhledem k mému chápání věci jsem Boží slovo uměl používat žel jedině jako kladivo. Byl jsem v Písmu dost zběhlý na to, abych jím sem tam někoho utloukl. A tak se se mnou o Bibli a víře v Boha časem bavili jen ti otrlejší z věřících i nevěřících.

Měl jsem totiž o Bohu zcela zkreslené představy. Víra v Boha pro mě znamenala odříkat si světské věci – rozumějme, které přímo nesouvisí s církví – a k tomu se správně chovat. Křesťanství jsem chápal jako společné sborové aktivity, kterých se mám účastnit.

Věci se v mém životě daly do pohybu v březnu roku 2013, když jsem byl na gymnáziu ve třetím ročníku. Tehdy mi jeden z mých oblíbených vedoucích mládeže řekl, že jsem pyšný. Týden jsem se samozřejmě tvářil, že tomu tak není. Ale další víkend, když jsem jel na běžkách, mi Bůh tři čtvrtě hodiny ukazoval oblasti

mého života, kde jsem byl pyšný. Neunesl jsem to a večer jsem šel s kamarády z atletiky do hospody.

Nicméně to mého nebeského Otce neodradilo. Pro Něj to byl teprve začátek jeho práce se mnou. V dalších týdnech mi začal skrze druhé lidi – věřící i nevěřící – odkrývat další zkažené věci v mém životě – manipulaci, kontrolu druhých lidí, pokrytecké náboženství a zákonický přístup k životu. Bylo zajímavé vidět svůj život ve světle pravdy. Zažíval jsem frustraci a pokořující usvědčení. Bylo to těžké i osvobozující zároveň. Nakonec jsem činil pokání ze všech zmíněných způsobů jednání. Rozhodl jsem se přemýšlet a jednat jinak.

Změna v mém myšlení a jednání nebyla opěvována všemi mými známými. Čekal mě nelehký rok plný nepochopení a neustálého vysvětlování. K tomu jsem byl v maturitním ročníku. Můj život se začal opět stabilizovat až po dokončení gymnázia, když jsem se v září 2014 přestěhoval do Prahy. Zde jsem začal studovat vysokou školu, obor ekonomie.

Několik z mých kamarádů šlo do Prahy také. S jedním z nich jsme dokonce chtěli společně chodit do nějakého sboru. Odhodlali jsme se nakonec až po půl roce. Navštívili jsme shromáždění Staška Bubíka v CBH Praha. Kázání nás velmi oslovilo, ale já jsem věděl, že nemám na to tam chodit. Pán mi tehdy řekl: „Dej se dokupy, od podzimu začneš.“ A tak jsem se dal dohromady a od podzimu roku 2015 jsem tam opravdu začal chodit.

Navštěvovali jsme i tehdejší mládež CBH – Connect. Zdejší hlavní vedoucí mi ihned doporučil vyučování jednoho zahraničního kazatele. Poslouchal jsem jeho kázání každý den. Nasával jsem

jako houba. Díky těmto kázáním jsem začal více rozumět víře v Boha a víře v jeho slovo. Přestal jsem čekat, až si mě někdo v církvi nebo na nějaké konferenci všimne. Začal jsem brát Boží slovo tak, jak je.

Zaslíbení Bible se stala proroctvím pro můj život. Boží slovo se stalo mým vedením. Došlo mi, jakou váhu mají slova, jímž věnuji pozornost – jsem produktem slov a názorů, které do sebe vpouštím. Bibli jsem četl roky, ale až tehdy jsem si uvědomil, že máme činit učedníky a uzdravovat nemocné. Začal jsem to činit.

Od zmiňovaného podzimu 2015 ve mně víra v Boha ožila. Bůh se pro mě stal reálným. Stal se mi Otcem. Postupně mi Bůh odhaloval úplně jiný aspekt „chození vírou“. Učil mě o duchovním světě a o tom, jak se v něm pohybovat. Začalo mi docházet, že *chození vírou* neboli žití podle Božího slova je žití podle základů, na kterých byl postaven vesmír sám (Židům 11:1-2). Do té doby totiž moje představa o „chození vírou“ spočívala v takzvaném „vykročení do neznáma“ v naději, že se k tomu Bůh přizná.

Opravdu intenzivně jsem hledal Pána. Ne že by se mi schovával, spíše jsem nikdy nevěděl, že Ho mohu *opravdu znát*. Najednou jsem zjistil, že On se mnou komunikovat *chce*, a to mnohem více, než jsem si kdy dokázal představit. Pán mi začal dávat různé obrazy a slova pro můj život – ať už během modliteb, četby Bible, nebo skrze druhé lidi. Bylo to pro mě něco úplně nového.

Začal jsem žít ve společenství s Bohem (Genesis 5:24, Genesis 6:9, 1. Janův 1:1-10) a Bůh mi ukazoval, co chce dělat zde na zemi a jak toho mohu být součástí (Genesis 18:16-22, 2. Korintským 5:20-6:10). Často jsem *věděl*, co se bude dít v budoucnu.

Nenechával jsem to jen tak, ale postupně jsem podle toho začal směřovat svůj život. Boží slovo se stalo mojí navigací v „běžném“ životě i v duchovním boji.

Být Božím přítelem přestalo být pro mě prázdnou frází. Bůh Otec mi začal ukazovat, jaké má záměry s mým životem (Jeremjáš 29:11-14). Ukázal mi například ženu pro můj život. Pár měsíců po svatbě nás začal připravovat na vedení Connectu ještě dříve, než kohokoliv napadlo, že bychom ho mohli převzít. Poté ke mně Bůh mluvil i o transformaci Connectu z mládeže na službu na vyzbrojování učedníků. Bůh ke mně často mluvil i o tom, jaké má záměry v České republice a jak toho mám být součástí.

Došlo mi, že lidé napříč historií opravdu *komunikovali* s živým Bohem. Abrahamovi Bůh říkal o zkáze Sodomy a Gomory a Abraham, protože měl smlouvu s Bohem, měl výsadu se za Sodomu a Gomoru přimlouvav (Genesis 18:23-33). Bůh mluvil i k Mojžíšovi, a dal mu dokonce celých pět knih Bible. Mluvil i s Jozuem, než šel Izrael do zaslíbené země. Řekl mu, co se bude dít i co má dělat (Jozue 1:1-9). Jindy zase nadiktoval proroku Samuelovi novou *ústavu* pro Izrael, když se Izrael měnil z teokracie na království (1. Samuelova 8:7-22). Králi Davidovi Bůh zase ukázal plán Božího chrámu (1. Paralipomenon 28:19). A to vše bylo ještě za dnů Staré smlouvy.

Navíc jsem začal číst příběhy o Božích mužích a ženách. To mi obrázek začalo dokreslovat (Liardon, 2008). Četl jsem například o muži jménem John G. Lake (Liardon, 2000). Ten mluvil o tom, že mu Duch zjevoval věci o Africe dávno dopředu. Znal přesný reliéf krajiny, aniž by v Africe kdy byl. Také věděl od Boha věci

o historii Afriky, které byly zaznamenány jen v tajných státních dokumentech (Liardon, 1999).

Z toho mi vyplynulo několik závěrů. Křesťanství není jen poslouchání kázání a příležitostné modlitby. Křesťanství je *duchovní* směr, ve kterém komunikujeme s Nejvyšší duchovní bytostí – naším nebeským Otcem (Žalm 91:1-16, Jan 3:6, Jan 4:24, Židům 12:9). A nejenže nám tato bytost dává svou energii a inspiraci, ale touží s námi mít smluvní i osobní *vztah* (Jeremjáš 31:27-34, Skutky 11:27-30, Židům 8:6-13, Židům 10:15-18). Zároveň náš Otec chce, abychom byli součástí jeho plánů zde na zemi a realizovali je. Každý z nás, a tedy ty i já, můžeme s Bohem mluvit a být nástroji jeho díla zde na zemi.

2 Slyšet Boží hlas

Zásadní uvědomění v komunikaci s Bohem je fakt, že Bůh k nám mluví mnohem více, než my si myslíme nebo si připouštíme (Jób 33:14-15). Žel mnoho křesťanů neví, že Boha mohou slyšet, případně si myslí, že nějaký hřích v jejich životě brání, aby Boha slyšeli. Ježíš ale jasně říká, že jeho ovce slyší jeho hlas:

„Když všechny své vlastní vyžene ven, kráčí před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však jistě nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“

Jan 10:4-5

Jestliže jsme se tedy znovuzrodili, není pochyb o tom, že *slyšíme* hlas našeho Velkého pastýře. Jde tedy o to *uvěřit* Božímu slovu, že *jeho hlas* slyšíme. Problémem tak není to, že Boha neslyšíme jako to, že jeho hlas často *nedokážeme rozeznat* nebo jej vědomě či nevědomě ignorujeme.

Když přistupujeme k Bohu, přistupujeme k Němu jako jeho děti – jako duchovní bytosti (Římanům 8:16). Jsme duchovní bytosti. Náš Otec je totiž *Otec duchů* (Židům 12:9). Navíc máme duši a žijeme v těle. Před naším znovuzrozením jsme si svou duchovní podstatu možná neuvědomovali, protože náš duch je právě to, co se znovuzrodilo:

„Co se narodilo z těla, je tělo, a co se narodilo z Ducha, je duch.“

Jan 3:6

Jsme tedy duchovní bytosti a náš Otec je duch. I naše spojení s Ním tedy probíhá na té nejvyšší úrovni, a to té *duchovní*. Toto

je zásadní uvědomění. S Bohem komunikujeme totiž na úrovni duch-duch, zatímco do „běžných záležitostí“ a rozhovorů s lidmi je zapojena naše mysl, která je součástí duše.

Při osobní modlitbě, ale i proroctví se právě proto potřebujeme naučit utišovat svoji mysl, abychom jasně slyšeli hlas Božího Ducha komunikujícího s naším duchem. Pán nám takto ukázal například měsíc dopředu, o kolik nám zvednou nájemné za byt. Jindy, v květnu 2017, nám zase řekl, že budu potřebovat na podzim auto. Skutečně jsme auto od podzimu opravdu potřebovali. Bůh nám navíc na něj dal polovinu prostředků.

Při modlitbě se potřebujeme utišit a zaměřit na Boha, abychom jako Eliša slyšeli jeho tichý a jemný hlas (1. Královská 19:12). Když se naučíme takto disciplinovaně žít svůj život, Boha začneme vnímat mnohem více. Do našeho života tím pronikne daleko více pokoje a jistoty (Jan 16:13-15, Koloským 3:15).

Kromě toho, když se naučíme rozeznávat Boží hlas o samotě, začneme Boha jasněji vnímat i během dne. Je to pro nás, jako když nám někdo blízký zavolá z neznámého čísla a nepředstaví se. Jednoduše ho poznáme po hlase, protože ho *známe* (Židům 8:10-11). Ať děláme cokoliv, ať jsme kdekoliv, můžeme se neustále udržovat ve vědomém společenství a vědomé komunikaci s Bohem (1. Tesalonickým 5:17, Efezským 6:17-18). Skvělá svědectví z běžného života má například Stanka. Už několikrát se jí stalo, že šla do školy nebo do práce a *věděla*, že tam bude nějaký kolega, který tam být neměl nebo naopak.

Vědomí, že slyšíme Boha, je základním krokem k tomu, abychom vstoupili do proroctví. Proroctví totiž není nic jiného než

Boží komunikace s lidmi za účelem jejich *budování, napomínání a útěchy* (1. Korintským 14:3). Náš Otec skrze proroctví posiluje naši identitu a ukazuje nám, že o nás a našich problémech ví, a zároveň nám odhaluje cestu, kam se dále vydat.

Příkladem proroctví může být jen jednoduché povzbuzení a ujištění o identitě ve smyslu: „Jsi milované Boží dítě. Vidím, jak tě nebeský Otec drží za ruku a postupně tě učí mu důvěřovat.“ Proroctví ale může být i konkrétnější: „Vidím auto, jak s propíchnutou pneumatikou sjelo z cesty. Ty jdeš k němu a opravuješ ho, aby mohlo jet dále. Významem obrazu je, že Pán si tě chce používat tak, že lidem v církvi (auta v obrazu) budeš pomáhat vstupovat do jejich povolání. Někdy stačí opravdu málo, aby se z nepojízdného auta, stalo pojízdné.“

Napomínání během proroctví probíhá stylem: „Pán mi ukazuje bažinu, v níž máš namočené kotníky, a ač se snažíš, nemůžeš ven. Pán ti říká, ať se přestaneš dívat do bažiny. Zaměř svůj zrak na Ježíše. Upni se na něj. On je tvoje záchrana.“ I když děláme chyby, Božím cílem není nás srazit, ale ukázat nám cestu ven. Díky proroctví je tak identita Božích dětí posilována a všichni ve společenství mohou duchovně růst. Církev díky proroctví mnohem rychleji *dospívá*.

Kromě slov k budování církve do proroctví patří i slova, která vedou ke *smíření*. Úlohou prorockých slov je usměrňovat věřící, aby jejich životy byly v souladu s Bohem (Koloským 1:27-29). Vzhledem k tomu, že proroctví *odhalují* i věci z lidských životů, proroctví může vést ke smíření i na úrovni mezilidských vztahů.

Díky správnému užívání prorockých slov jsme schopni sloužit Pánu efektivně a nepodlehne tlaku a nástrahám nepřítele.

Nezapomeňme ale, že proctví je ale jen jedna z věcí, kterou nám náš nebeský Otec říká. Od Pána slyšíme i další věci, které patří do prorocké služby. Například nám Pán dává *slova poznání* a *slova moudrosti*. Slovem poznání je myšleno to, že *víme* něco, co bychom běžně vědět nemohli. Například najednou *víme*, co trápí našeho kolegu, aniž by nám to vůbec říkal. Jindy nám zase Bůh ukazuje, jaké věci se dějí v naší čtvrti nebo městě. Dobré je mít ke slovu poznání i slovo moudrosti, abychom věděli, jak s *daným proctvím nebo poznáním* naložit (Matouš 17:24-27).

Aby toho nebylo málo, můžeme si povšimnout, že učedníci začali na Letnice mluvit jazyky a že apoštol Petr na to vztahuje proctví o prorokování z Joela 3:1-5 (Skutky 2:1-4.16-21). Proč? Pavel ukazuje, že modlitba v jazycích s výkladem má stejný význam jako proctví (1. Korintským 14:1-5).

Modlitba v jazycích a jejich výklad je dalším způsobem, který si Bůh ke komunikaci používá. Modlitbu v jazycích si můžeme představit jako šifrovanou komunikaci během války. Výklad jako dekódování informací místní bojovou jednotkou. Šifrování i dešifrování probíhá skrze Božího Ducha. Modlitba v jazycích je totiž naše *přímá* komunikace s Bohem (1. Korintským 14:2). Slouží zejména k našemu budování ve víře (Judův 1:20) a k duchovnímu boji (Efezským 6:18). Výklad jazyků posléze církvi přináší zjevení, proctví, poznání nebo vyučování (1. Korintským 14:5-6).

Poznání nám například dává porozumění Boží záchraně (Lukáš 1:77). Zjevení, z řeckého *apokalypsis*, značí *odhalení* duchovní

reality. Znamená to, že nám Bůh ukazuje, jaká je realita v duchovním světě. Bůh nám chce například *zjevovat*, co to znamená, že jsme Jeho děti (Galatským 1:16), nebo kým je On (Matouš 16:17). Díky zjevení přestáváme být duchovně slepí, ale vidíme (Matouš 13:14-17, 2. Korintským 4:3-6).

Všimněme si ale, že Pán Ježíš nikde neříkal: „Nyní mám pro tebe proroctví, bratře.“ a „Teď, Petře, ti říkám slovo poznání.“ Pán Ježíš jednoduše s Bohem konverzoval a v Duchu *plynul* (Jan 3:34). Stejně tak by to mělo být naším cílem. Můžeme si to představit jako ve škole. Učili jsme se číst, psát a počítat. Věci jsme oddělovali. Cílem ale není lidem vysvětlovat: „Nyní počítám“. nebo „Nyní čtu.“ Cílem je ve věcech přirozeně *plynout*.

Vidíme tedy, že pro naši komunikaci s Bohem Bible používá celou škálu termínů podle obsahu dané komunikace. Práce Ducha svatého v nás je provázána a třídit ji do kategorií je vhodné za účelem výuky druhých nebo vysvětlení (1. Korintským 14:26). Ve zbytku kapitoly si na příkladu proroctví jakožto nejznámějším způsobu Boží komunikace ukážeme, jak do komunikace s Bohem vstoupit. Ve zbytku knihy poté budeme mluvit o komunikaci s Bohem v širším slova smyslu a budeme proto mluvit o *přijímání slov* od Boha, do čehož budeme moci zařadit všechny výše uvedené biblické výrazy.

Když mluvíme o slyšení Boha a o proroctví, je klíčové si uvědomit, že Nová smlouva rozlišuje mezi prorokováním a úřadem proroka. Prorok ve Staré smlouvě byl někdo, kdo slyšel Boha. Poté předával Boží slova dalším lidem. V Nové smlouvě ale s Bohem již může komunikovat každý věřící. Proto do prorokování jako

takového může a má vstoupit každý (1. Korintským 14:5). Pavel chce, aby se proroctví všichni učili a všichni s ním měli praktickou zkušenost (1. Korintským 14:31).

Pokud chceme i my do proroctví co nejjednodušeji vkročit, začněme ostatní *povzbuzovat* (Skutky 11:22-24). Vezměme také věci, které se píší o Ježíši, jako proroctví pro svůj život (Zjevení 19:10). To je nejjednodušší forma realizace proroctví. Také se modleme za to, aby nám Pán dal nějaké slovo pro nás nebo pro druhé lidi. Dále se můžeme modlit, aby nám Bůh dal slovo skrze někoho jiného.

Přijatá slova a myšlenky můžeme aplikovat tak, že začneme věci, o kterých si myslíme, že jsou od Boha, uvádět do praxe. Tak nejjednodušeji poznáme, zda nesou dobré ovoce, a jsou tedy z Boha, nebo ne. Praktické zkušenosti totiž pomáhají v rozlišování, co je opravdu od Boha (Židům 5:12-13). Důležité je také modlit se za to, jak s danými slovy naložit. Bůh k nám nemluví jen proto, abychom věci *věděli*. Říká nám je, abychom na jejich základě jednali (Jan 1:14).

Prorokování samotné z nás ale v dnešní době nedělá proroky (Efezským 4:11). Prorok v Nové smlouvě má také svou úlohu, a tou je *připravit svaté k dílu služby* (Efezským 4:12). To znamená, že mezi jeho úlohy mimo jiné patří pomoci všem vstoupit do prorokování a slyšení Boha. Samozřejmě nemusíme na proroka čekat, abychom do prorokování vstoupili. Můžeme začít *sami*. Prorok nám s prorokováním ale může pomoci nebo nás v tom posunout. Vzhledem k tomu, že Bůh už v prorokovi pracuje tímto směrem, i my do Božích věcí v této oblasti snadněji vstoupíme.

Všimněme si i dalšího zásadního rozdílu mezi proroctvím ve Staré a Nové smlouvě. V církvi jedná prorok se znovuzrozenými lidmi, z nichž *každý* může slyšet od Boha. Tudíž slova proroka může rozsoudit každý sám. Ve Staré smlouvě to tak nebylo. Nezapomeňme tedy, že i prorok je v první řadě Božím synem a učedníkem jako každý z nás. Jen třeba zná Pána lépe. Tím pádem se nenechme od žádného zdánlivého proroka do ničeho „natlačit“. Další ochranou pro nás může být fakt, že v Nové smlouvě proroci fungovali zásadně ve skupině (Skutky 13:1-3, Skutky 21:9).

Na druhou stranu si uvědomme, že v církvi jsou dané autority. Jsou to zásadně lidé, kteří od Pána přijali nějakou *zodpovědnost*. Nespádně tedy ani do opačného extrému, že „my slyšíme od Boha nejlépe“. Pokud opravdu slyšíme od Boha dobře, dřív nebo později nám zodpovědnost také svěří (1. Samuelova 3:1-10.7:2-4). Vážme si lidí, kteří Pánu slouží, a nebuďme jen „poradci“. Staňme se raději *konateli* Božího slova.

Kromě proroka a proroctví Nová smlouva rozlišuje v užívání proroctví a další Boží komunikace na osobní úrovni a na shromáždění. Na osobní úrovni může prorokovat každý. Co se týče působení proroctví na shromáždění, je důležité, aby vše mělo řád (1. Korintským 14:27-33). Na druhou stranu duchovním projevům nemáme zásadně bránit (1. Korintským 14:39).

Navíc, co se týče prorockých *projevů*, mějme na paměti to, že dříve Bůh mluvil různě a různými způsoby skrze proroky, což bylo někdy vskutku kuriózní (Jeremjáš 13:1-7, Ezechiel 4:1-6). V poslední době ale promluvil v Synu (Židům 1:1-4). Takže nemusíme dělat žádné podivné úkony a podobně. Stačí mluvit Boží slova

a odhalovat jeho záměry, plány a tajemství, jako to dělal Ježíš. On je naším vzorem. Vše se tedy může dít *slušně a spořádaně* (1. Korintským 14:40).

Nyní už vidíme, že v Nové smlouvě je prorokování a komunikace s Bohem pro každého. Navíc je zřejmé, že *každý* má možnost rozsoudit, zdali je dané proroctví či slovo pro něj relevantní. Proroctví ani komunikace s Bohem se nemusíme bát. Každý můžeme vstoupit do komunikace s Bohem na osobní úrovni, naučit se s Bohem komunikovat a vést k tomu i další lidi.

3 Dar Boží

Nyní je už zřejmé, že Bůh chce s každým z nás komunikovat. On si ale nepřeje, abychom s ním mluvili jen *sem tam* jako Abraham nebo aby nás jen doprovázel jako Izraelce na poušti nebo abychom se s ním jen setkávali jako Mojžíš u stanu setkávání (Genesis 12:1-5, Exodus 14:19-20, Exodus 40:34-38). V Nové smlouvě se Bůh *touží* nastěhovat do nás a mluvit *v nás* (Matouš 10:20). Toto posouvá naši komunikaci s Bohem do jiné dimenze, než zažívali lidé v dobách dřívějších.

K tomu je ale potřebný křest Duchem svatým. Křest z řeckého slova *baptizó* znamená *ponořit se, očistit vodou, vykoupat; zmocnit se, ovládnout, zachvátit, přemoci, převálcovat*. A to je Boží záměr, abychom Duchem Božím úplně přetékali. Zaznamenal to například apoštol Jan:

„V poslední, velký den svátku Ježíš vstal a zvolal: ‚Žízni-li kdo, ať přijde ke mně a pije. Kdo věří ve mne, jak praví Písmo, řeky živé vody poplynou z jeho nitra!‘ To řekl o Duchu, kterého měli přijmout ti, kteří v něho uvěřili; dosud totiž Duch [svatý] nebyl dán, protože Ježíš ještě nebyl oslaven.“

Jan 7:37-39

Stejně jako Pán Ježíš byl narozen z Ducha a *poté* byl pokřtěn Duchem, je důležité, abychom i my po svém znovuzrození byli Duchem svatým pokřtěni (Skutky 8:12-17). Zajištění možnosti křtu Duchem svatým pro všechny lidi bylo úplným závěrem a vrcholem Ježíšovy služby. Apoštol Petr si to uvědomil *ihned* po svém křtu a ve svém prvním kázání o Ježíši a Duchu svatém řekl:

„Když byl tedy vyvýšen pravicí Boží a přijal od Otce zaslíbeného Ducha Svatého, vylil to, co vy nyní vidíte i slyšíte.“

Skutky 2:33

Při pozorném čtení Božího slova zjistíme, že zpřístupnění křtu Duchem svatým všem bylo opravdu jedním z účelů Ježíšovy služby. Mluvil o tom již Jan Křtitel:

„Jan byl oděn velbloudí srstí a přepásán koženým pásem kolem svých beder a jedl kobylinky a polní med. Hlásal: ‚Za mnou přichází někdo silnější než já; nejsem hoden sklonit se a rozvázat řemínek jeho sandálů. Já jsem vás křtil ve vodě, ale on vás bude křtít v Duchu Svatém.‘“

Marek 1:8

Navíc křest Duchem svatým naplňuje jedno z dávných proroctví:

„Potom se stane, že vyleji svého Ducha na každé tělo. Vaši synové a vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny a vaši mládenci budou mít vidění. Také na otroky a otrokyně vyleji v oněch dnech svého Ducha.“

Joel 3:1-2

Nejde o to, že by člověk bez křtu Duchem svatým Boha neslyšel (Jan 10:4-5) nebo ho nevnímal (Ezechiel 36:26-27). Jen po křtu Duchem svatým se ale naše komunikace s Bohem dostane do úplně jiné dimenze.

Co se našeho vztahu s Bohem týče, je možné zůstat jen při znovuzrození. Budeme s Bohem komunikovat, budeme ho zažívat,

budeme mu patřit. V případě, že zůstaneme jen u toho, mineme velkou část toho, proč Ježíš přišel. Jestliže tedy chceme i my pochopit Boží plán pro lidstvo v dnešní době, potřebujeme uchopit křest Duchem svatým.

Pokud nám to přijde moc abstraktní, vezměme si příklady z druhé strany duchovního světa, od znovuzrozených lidí. Znovuzrození lidé mají padlou, hříšnou přirozenost. U někoho se projevuje více, u někoho méně. Nicméně často, i když víme, že ti lidé jsou *uvnitř zkažení*, hříšní, říkáme si, že *nejsou až tak zlí*.

Proč? Protože jejich špatnou přirozenost nikdo „nezesiluje“. Zkaženost člověka je totiž „zesílena“ až příchodem démona, zlého ducha do života člověka. Podle prostoru, který dostane, začne démon posedlou osobu prostupovat a „dostávat z jejího zlého potenciálu“ maximum. Takoví lidé už neuniknou naší pozornosti. Nesmíme ale zapomenout, že i tito lidé mají špatnou přirozenost ještě před příchodem démona.

Principiálně stejně je to i s námi, znovuzrozenými lidmi. Ve chvíli našeho znovuzrození se naše přirozenost stane *svatou*. Jenomže ani tato naše nová přirozenost není často příliš rozpoznatelná, dokud není „zesílena“ nějakým duchem. Takovým duchem může být jedině Duch svatý. Ten po svém příchodu do našeho života z našeho „dobrého potenciálu“ dokáže „dostat maximum“ ve všech ohledech – v moci, v lásce i ve způsobu myšlení (Galatským 5:22-23, 2. Timoteovi 1:7). To je význam křtu Duchem svatým.

Křest Duchem svatým tak posouvá chápání křesťanství z dodržování Zákona do *poddávání* se Božímu Duchu. Díky našemu dobrovolnému poddávání se jemu, On sám v nás bude dělat své

skutky a jednat skrze nás. On se chce skrze nás dávat poznat světu, jako to dělal prostřednictvím Ježíše (Jan 14:8-10). On do nás přišel *trvale* přebývat s celým svým charakterem, mocí, zkušenostmi i smýšlením. Tak jsme se stali Božím chrámem (1. Korintským 6:19). Nevstoupila do nás tedy jen Boží moc, ale vstoupil do nás celý Bůh. Pojďme se nyní na jednání Boha, respektive Ducha svatého v nás podívat blíže.

Pavel takové Boží jednání v nás nazývá projevy Ducha. Tyto projevy dokonce popisuje v dopise nejtělesnější církvi v Bibli – církvi, která *nejméně* rozuměla Božím věcem. Pasáž týkající se projevů Ducha začal tím, že *nechce*, aby byli *v nevědomosti* (řecky agnoeó), co se duchovních projevů týče (1. Korintským 3:1, 1. Korintským 12:1). Pod duchovní projevy poté Pavel zařadil *rozdílné* dary, *rozdílné* služby a *rozdílné* působení Ducha svatého (1. Korintským 12:4-6). Dary, služby a působení Ducha svatého mají své odlišnosti ve fungování, některé věci jsou ale naopak podobné.

Na příkladu apoštola Petra si můžeme všimnout, že všechny dary Ducha jsou pro každého a slouží ke společnému prospěchu (1. Korintským 12:7-11). Sám Petr po křtu Duchem svatým začal mluvit v jazycích národů (Skutky 2:4), měl prorocství (Skutky 2:16-21), uzdravil člověka (Skutky 3:6-8), byl plný víry (Skutky 4:13), měl slovo poznání i s rozlišením duchů (Skutky 5:3), projevovala se skrze něj moudrost (Skutky 11:17) a děly se mu zázraky (Skutky 12:7). V různých situacích se skrze něj Duch svatý projevoval různě a vždy to bylo ku prospěchu věci. Podobný výčet bychom mohli najít i u Ježíše nebo u apoštola Pavla.

Navíc Pán Ježíš nám jasně ukazuje, že *každý věřící* bude mluvit novými jazyky (Marek 16:17) a bude uzdravovat nemocné (Marek 16:18). Apoštolové píší, že každý Kristův učedník bude prorokovat (Skutky 2:17, 1. Korintským 14:5), vykládat jazyky (1. Korintským 14:13), rozlišovat duchy (1. Janův 4:1), činit zázraky (Jan 14:13), mít slova poznání, slova moudrosti (Koloským 2:2-3) a chodit ve víře (2. Korintským 4:13).

Duch svatý do nás totiž vstoupil celý, se všemi svými dary. Pokud se u nás některé dary neprojeví, potřebujeme Ducha svatého více rozněcovat nebo do darů vstoupit ve víře (Liardon, 1999). Duch svatý se projeví *chce*. Nepotřebujeme tedy *více pomazání* nebo *více Boha*. Potřebujeme mu dát akorát více prostoru. Navíc všichni máme v sobě toho stejného *Ducha*, a tak se můžeme od sebe navzájem *učit* v Duchu svatém pracovat.

V jednoduchosti a přímočarosti evangelia nás ale často mate 1. Korintským 12. kapitola, Římanům 12. kapitola nebo 1. Petrova 4. kapitola. V 1. Korintským 12:8 je v českých překladech psáno, že *jednomu* je dán ten či onen dar. Když se ale podíváme do řeckého originálu, vidíme, že se daná pasáž nemusí překládat jako *jednomu*, ale jako *jednou*. To mění celou situaci. Všechny dary Ducha tak jsou pro každého člověka, avšak projevy Ducha v jednom člověku se různí v závislosti na situaci. Cílem Ducha svatého je vždy společný užitek a růst.

Co se týče otázek ze závěru 1. Korintským 12. kapitoly, z kontextu Písma je patrné, že ne na všechny se musí odpovídat „Ne.“:

„Jsou snad všichni apoštolové? Jsou snad všichni proroci? Jsou snad všichni učitelé? Mají snad všichni projevy moci? Mají snad

všichni dary uzdravování? Mluví snad všichni jazyky? Nebo je snad všichni vykládají?“

1. Korintským 12:29-30

V Římanům 12. kapitole se zase píše o různých darech milosti – o prorokování, službě, vyučování, povzbuzování, dávání, horlivosti a prokazování milosrdenství. Očekáváme ale, že budou horliví jen někteří? Nebo že jen někteří budou povzbuzovat nebo budou milosrdní či štedří? Ne, očekáváme, že *všichni* budou. Na druhou stranu v každém směru někdo společenství „potáhne dopředu“. Nelze, aby jeden člověk *táhl* společenství ve všem. Podobné jako v Římanům 12. kapitole, je to i v 1. Petrově 4. kapitole. Neřešme tedy, které dary Ducha máme. Náš Otec chce, abychom chodili v *plnosti* Ducha (Jan 3:36).

Naopak *rozdílné služby* už nejsou pro každého. Jako církev jsme jedno tělo, ale každý z nás má svou úlohu. Naporovnávejme se, kdo má jakou úlohu. Všechny úlohy jsou důležité a klíčové v nich je naše *poslušnost* a *věrnost* (1. Korintským 4:1-4). Některé služby jsou *pro* církev a některé z nich jsou služby tomuto světu (například bezdomovcům). Ty pro církev jsou více rozebrány v Efezským 4:11-12 a jejich účel je *vybudovat* svaté k dílu služby. Služebnosti v církvi „trénují“ další do Kristovy podoby. To znamená, že jejich cílem je, aby *každý* věřící byl schopen sloužit lidem v církvi nebo ve „světě“.

Rozdílné působení Ducha ukazuje na to, že v rámci darů a služeb je variabilita v projevu. Například prorocství se projevuje obrazy, myšlenkami, vjemy nebo sny. Uzdravením můžeme sloužit skrze vzkládání rukou, posláním šátku nebo slovem (Matouš 8:3,

Matouš 8:5-13, Skutky 19:11-12). Stejně tak Pavel popisuje, že v něm *působil* Duch svatý apoštolství pro pohany a v Petrovi pro Židy (Galatským 2:8).

Samozřejmě se vyvíjíme ve službě, kterou zastáváme, i v působení „darů“. Je dobré chtít se neustále rozvíjet – dorůstat do Pána ve všem (Efezským 4:15). A co víc, Pavel nakonec odvrací pozornost od nás, od „našich darů“ a strhává pozornost na lásku a na potřeby lidí, kterým sloužíme:

„Vy však usilujte o větší dary milosti. A ukazuji vám ještě mnohem vzácnější cestu. Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, a lásku bych neměl, jsem jako dunící kov nebo zvučící činel. A kdybych měl proroctví a znal všechna tajemství a měl všechno poznání a kdybych měl veškerou víru, takže bych přemísťoval hory, ale lásku bych neměl, nic nejsem. A kdybych dal pro nasycení chudých všechen svůj majetek a kdybych vydal své tělo k spálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje.“

1. Korintským 12:31-13:3

A dále:

„Všem jsem vším, abych zachránil aspoň některé.“

1. Korintským 9:22b

Projevy Ducha jsou jen prostředky k tomu, aby se Bůh dostal k lidem (Matouš 4:18-22). Naším jediným pravým motivem pro službu druhým má být láska (Matouš 7:21-23). A právě proto kromě Boží moci máme dorůstat i do ovoce Boží lásky (Galatským

5:22-23). Navíc projevy Ducha jsou jen vyjádřením jeho lásky sahající za lidské schopnosti a možnosti vyjádření.

Kromě toho Boží přítomnost v nás není nutně něco, co musíme cítit. Pavel si byl patrně mnohem jistější tím, co se stalo při vzkládání jeho rukou na Timotea, než Timoteus samotný (2. Timoteovi 1:5-8). Pavel věděl jistě, že Bůh v Timoteovi *přebývá*. Pokud ale chceme Boha zažívat – jeho moc, lásku i myšlenky, potřebujeme Ducha svatého *rozněcovat*, aby v nás pracoval víc a víc. Proto Pavel Timoteovi připomíná jeho *víru*, víru jeho maminky i babičky a pak mu říká: „Rozněcuji dar Boží, který je v tobě.“

Všimněme si, že Pavel nečekal, zda Bůh bude rozněcovat Timotea. Čekal, že Timoteus sám bude Ducha svatého rozdmýchávat. Rozněcovat Ducha svatého, a tedy naplňovat se jím neustále je úlohou každého z nás. Dělat to můžeme několika způsoby. Prvním způsobem je přebývání v Božím slově (Žalm 1:1-3), dalším pak proklamace Božího slova (2. Timoteovi 4:2, Jozue 1:5-9), jinými způsoby jsou například kázání evangelia (Skutky 13:7-9), chvála Boha a děkování Bohu (Efezským 5:18-21). Hlavním způsobem rozněcování Ducha svatého je ale modlitba v jazycích.

Právě když se modlíme jazyky, Duch svatý se rozněcuje, vyučuje nás (1. Janův 2:27), připomíná nám, co Pán Ježíš řekl (Jan 14:26), uvádí nás do veškeré pravdy (Jan 15:26) a ukazuje nám věci, co mají přijít (Jan 16:13). Modlitba v jazycích je naše *přímá* komunikace s Bohem (1. Korintským 14:2). Proto je křest Duchem svatým v Bibli modlitbou v jazycích *vždy* provázen (Skutky 2:4, Skutky 10:44-48, Skutky 19:1-7). Křtem Duchem svatým nám Bůh dal moc spolu s možností tuto moc uvést do pohybu. Všimněme si,

že Pavel se modlil v jazycích „více než my všichni“ (1. Korintským 14:18), Bůh v něm „mocně působil“ (Koloským 1:29) a Pavel měl také „mimořádné zjevení“ (2. Korintským 12:7).

Když Ducha svatého rozněcujeme, naplňujeme se jím (Skutky 4:24-31), jsme pod jeho vlivem, až nakonec vědomí Boha úplně pohlcuje naši mysl. Když jsme pod vlivem Ducha svatého, inspiroje nás (2. Petrův 1:20-21). On nás ovlivňuje a my se rozhodujeme jednat. Nejednáme pod vlivem nějaké externí moci, ale pod vlivem Ducha, který *v nás* přebývá. Pavel to doslova přirovnává k bytí pod vlivem alkoholu (Efezským 5:18-20). Při naplnění Duchem svatým je naše duše i tělo *pod vlivem* Ducha svatého a On se skrze nás projevuje.

Stejně jako když se poddáme strachu, má to vliv na projevy našeho těla a naši mluvu. Strach má totiž *vliv* na náš celý život. Poddáme-li se Duchu svatému – Duchu víry (2. Korintským 4:13, Žalm 116:10), opět to má efekt na celý náš život – naše tělo, myšlení a jednání (Římanům 8:11, Efezským 5:21). Poddání se Božímu Duchu má dopad na naše vztahy, na chození v moci Ducha i na naše kázání evangelia (Skutky 4:31, 1. Petrův 4:11).

4 Jak Bůh mluví?

Když už víme, že k nám Bůh *mluví* na úrovni ducha, a víme, že jeho působení v našem životě můžeme zvýšit, vyvstává otázka, jak Boží hlas rozeznat. A právě na různé způsoby neboli formy Boží komunikace se podíváme nyní.

Během modlitby jsme si všimli, že nám přicházejí na mysl slova, verše, obrazy nebo „vnitřní vjemy“. Lépe pochopit tuto Boží mluvu nám pomohlo studium hebrejských a řeckých slov, které Bible pro Boží komunikaci používá. Již ve Staré smlouvě si můžeme všimnout tří hebrejských výrazů pro Boží komunikaci ve významu „jak nám tato slova, obrazy, verše a vjemy“ mohou přijít (Goll, 2012).

První z těchto výrazů je *nábá – vytékání, vyvěrání jako z pramene*. Toto slovo indikuje, že nám Bůh často řekne jen jedno slovo. Když ale to slovo řekneme nahlas nebo napíšeme, dostaneme navazující slovo. Proto je důležité při prorokování nebo osobních modlitbách začít mluvit nebo si psát, co nám přichází na mysl. Vůbec nevádí, že to bude jen jedno slovo. Když na Boha zareagujeme, On nám začne danou myšlenku vysvětlovat a rozvádět.

Druhým hebrejským slovem použitým ve spojitosti s proroctvím je *nataf – nechat padat jako déšť*. Toto slovo značí, že Pán nám prorocství postupně rozvíjí v čase. Pro lepší ilustraci přidáváme jeden osobní příklad:

Když jsme se Stankou v roce 2017 přebírali službu Connectu, modlil jsem se za vizi pro Connect (Příslaví 29:18). Najednou jsem měl „v hlavě“ obraz sítě Student Agency, která vychází z Prahy do celého Česka. Věděli jsme, že se to týká naší služby po sborech

a mládežích a šíření naší vize o uřednictví a Boží moci. A opravdu již do roka jsme byli sloužit v několika českých městech.

Dva roky poté jsme se za Connect modlili s naším pastorem Staškem a on měl obraz ohňostroje, kde se z jednoho místa střílely rachejtle, které nevybuchly ve vzduchu, ale dopadly na zem, kde udělaly další malý ohňostroj. Výklad toho byl, že z Connectu budou vycházet lidi, kteří na místech, kam přijdou, vytvoří další „ohnisko probuzení“. Tento obraz byl nezávisle ten samý den dokreslen jedním člověkem z našeho Connect-týmu, který viděl sopku, ze které létají do okolí lávové kameny.

Během toho stejného období další člověk z Connectu přijal na našem Prorockém večeru obraz, že řídí „žlutý školní autobus“. „Shodou okolností“ tento náš kamarád se zrovna v té době stěhoval do Třeboně a zanedlouho dostal na starosti místní menší mládež. Díky slovům, která jsme v průběhu času dostali, nás to nepřekvapilo. Věděli jsme, že vše jde podle jeho plánů. Jen tak mimochodem – Student Agency má žluté autobusy.

A třetím hebrejským slovem pro proroctví je *masa* – „Boží ruka“, která uvolňuje „Boží břímě“ (Goll, 2012). „Boží břímě“ nás vede do přímluvy za určité lidi, oblast nebo národ. Pokud se jedná o určitou oblast, Pán nám k této oblasti odhaluje věci. Například nám Pán položil na srdce uřednictví. Od té doby se za to modlíme a Pán nám k tomu postupně ukazuje další kroky. Natočili jsme uřednická videa, vedeme uřednická setkání a uřednictví šíříme i po českých sborech.

Další způsoby konverzace člověka s Bohem jsou popsány v knize Skutků. Prvním slovem spojeným s proroctvím o Letnicích je řecké

slovo *horasis* označující *vnitřní* nebo *vnější* vidění (Skutky 2:17). Toto slovo se vztahuje ke křtu Duchem svatým – našemu ponoření se do něj. Tím získáme schopnost vnímat fyzickou realitu (*vnějším zrakem*) a duchovní (*vnitřním zrakem*) najednou.

Podobným řeckým slovem z Nové smlouvy, které je použito pro vidění, je *horama*, které přesně znamená *to, co je viděno*. Takovému vidění měl například Ježíš a učedníci na hoře proměnění (Matouš 17:9), Ananiáš (Skutky 9:10-12), Kornélius (10:3-4), Petr (Skutky 10:17-20) nebo Pavel (Skutky 16:9-10). Pozorně si všimněme, že každé z těchto vidění vedlo dané lidi i k jednání na základě těchto vidění. Zároveň zde vidíme, že komu všemu Pán chce mluvit – k lidem, kteří Ježíše jako Pána a Mesiáše ještě osobně neznají, k běžným učedníkům, jako byl Ananiáš, ale i k vůdcům církve, jako byli Petr a Pavel. Každému Pán mluví právě do jeho situace.

To, že se někomu zjevil anděl – duchovní bytost, popisuje i další řecké slovo – *optasia* znamenající *zjev* nebo *sebeodhalení* duchovní bytosti. Kromě žen u Ježíšova ex-hrobu měl tento druh vidění například otec Jana Křtitele Zacharjáš. Anděl se mu zjevil ve svatyni (Lukáš 1:22, Lukáš 24:22-23).

Kromě toho Abraham mluvil s anděly – několikrát, a jeho vnuk Jákob dokonce s jedním zápasil (Genesis 18:1-3, Genesis 32:25-33). Mojžíš mluvil s hlasem z hořícího keře (Exodus 3:1-22). Gedeon mluvil s andělem (Soudců 6:11-24), David viděl anděla (2. Samuelova 24:14-17).

Setkání s anděly pokračují i na přechodu do Nové smlouvy. Marii se zjevil Gabriel (Lukáš 1:26-38), andělé se zjeví i Ježíšovým učedníkům (Matouš 28:1-8, Skutky 1:10-13). Jindy zase an-

děle vyvedli učedníky z vězení (Skutky 5:17-26, Skutky 12:6-11). V několika z těchto příkladů si můžeme všimnout, že lidé dokonce ani nebyli překvapeni, že se tyto věci dějí. Například při Petrově úniku z vězení si lidé dokonce mysleli, že slyšeli spíše Petrova anděla než Petra (Skutky 12:12-17).

Dalším biblickým pojmem souvisejícím s výukou Ducha svatého je řecké *ekstasis*, česky *extáze*, *úžas*, *údiv*. Toto slovo často popisuje stav, jaký lidé zažívali po Božím jednání. Například poté, co Ježíš nebo Petr s Janem uzdravili nemocného člověka (Lukáš 5:26, Skutky 3:9-10). Jindy tento stav zažívaly již zmiňované ženy u Ježíšova hrobu, když spatřily anděla (Marek 16:8).

Řecké slovo *ekstasis* se také používá pro trans – stav, během kterého Pán sděluje své poselství. Trans si můžeme představit jako duchovní anestezii. Bůh nás „uspí“ a během našeho spánku udělá potřebnou operaci. Můžeme si všimnout, že Petr takto dostal jasnou informaci o tom, kam dále směřovat církev (Skutky 10:10). Pavla, jednoho z nejvzdělanějších lidí té doby, Pán komunikací během transu zachránil před smrtí (Skutky 22:17-18).

Poslední řecké slovo, spíše slovní spojení, které souvisí s proctvím, si vezmeme od apoštola Jana. Ve Zjevení 1:10 používá spojení *ginomai en pneuma* znamenající *stalo se v duchu*. Viděl věci, které se staly v duchovní realitě. To znamená, že se dříve nebo později projeví i v realitě fyzické. Podobný komplexní vhled do dění v duchovním světě je popsán v prvních šesti kapitolách knihy Zacharjáše. Obsahují osm vidění ohledně Izraele, která odhalují tehdejší dění v duchovním světě. Některá z těchto vidění měla dokonce přesah a mluvila i o Mesiáši.

V té době byl Izrael pod nadvládou Perské říše a právě první vidění popisuje čtyři jezdce chránící Perskou říši. Druhé vidění popisuje decimaci Izraele čtyřmi rohy. Ale vidíme, že to Bůh nechtěl nechat jen tak – Izraeli dal svou ochranu (třetí vidění), chce dát veleknězi Jošuoovi nový šat (čtvrté vidění), navíc pozvedl kněze a krále (páté vidění) a vrátil vážnost svému zákonu (šesté vidění). V sedmém vidění bylo očistění dokončeno a v osmém byl nastolen mír, který si Bůh přeje (Alexander & Alexander, 2009).

Bůh je v komunikaci prorocství evidentně velmi komplexní. Například již zmiňovaný Zacharjáš dokonce konverzoval s andělem během vidění. Podobnou zkušenost měl i Daniel nebo apoštol Jan. Bůh nikomu nestrání a chce takto mluvit i dnes, a to s každým z nás (Skutky 10:34). Potřebujeme tedy vidět, že Bůh chce přinášet věci i skrze *nás* nehladě na náš původ a postavení. Například prorok Sofonjáš měl královský rodokmen (Sofonjáš 1:1), zato prorok Ámos byl původně „jen“ pasáček ovcí (Ámos 1:1).

Co se týče výuky Duchem svatým, potřebujeme opravdu rozšířit svoje obzory. Je psáno, že sám Bůh v nebi napsal knihu (Exodus 32:32), a vidíme, že i lidé dnes knihy píší. Jindy je psáno, že Bůh *dal* při stavbě svého stánku schopnosti lidem pro určitá řemesla (Exodus 31:1-11). Ježíše zase obdivovali za moudrost při uzdravování, kterou se *nemohl* naučit z lidských zdrojů (Marek 6:2). Ježíšovi učedníci po křtu Duchem svatým začali mluvit v *jazycích národů*, aniž by se je někdy učili (Skutky 2:1-13).

Z dnešní doby můžeme zmínit například Azusa Street, Kalifornie, USA. Tam byly na počátku dvacátého století zaznamenány případy, kdy si mladá dáma sedla za piáno poprvé v životě a řekla,

že ji Duch svatý naučí hrát na klavír, a od té doby *skvostně* hrála (Liardon, 2006). Podobně i John G. Lake měl ve sboru v Jižní Africe umělce, které obdivovali i operní pěvci (Liardon, 1999). Dalším příkladem pro nás může být Carrie Judd Montgomeryová, která dokonce vedla hodinové konverzace s cizinci v jazycích, které neznala (Goss, 2018).

I my tedy potřebujeme *znát* Ducha svatého a nechat se vyučít od něj (Jan 6:45, 1. Janův 2:27). To je Boží vůle pro každého z nás právě dnes (Izajáš 54:13). Duch svatý je totiž náš nejlepší učitel a nevyučuje nás intelektuálními vědomostmi, ale duchovními slovy (1. Korintským 2:13). Čím více s Bohem komunikujeme, tím dříve si na jeho způsob komunikace zvykneme.

Z našich vlastních zkušeností můžeme říci, že máme obrazy a vhledy do duchovního světa pravidelně. Během modlitby v jazycích nám přišla například i struktura této příručky, příručky k uzdravování či několik desítek kázání. Jindy nám Pán pomohl slovem moudrosti při řešení situací ve škole. Podobné zkušenosti mají i naši kamarádi a známí.

Pokud se chceme v rozpoznávání Božího hlasu a v proroctví posunout, jednoznačně pomáhá vycvičení schopnosti *soustředit se*. Když mi jednou kamarád vysvětlil, že během modliteb mu Pán ukazuje různé věci, které se týkají jeho budoucnosti, došlo mi, že i já vídám během modliteb obrazy. Jen jsem jim dříve *nevěnoval pozornost*. Jakmile jsem toto napravil, začal jsem Boha vnímat mnohem více a konkrétněji.

5 Sny od Boha

Když mluvíme o proroctví a Boží komunikaci s lidmi, nesmíme opomenout další klíčový způsob komunikace, kterým jsou sny. I sny Bůh lidem zaslubuje. Podívejme se do již zmiňovaného textu:

„Ale toto je to, co je řečeno skrze proroka [Jóela]: I stane se v posledních dnech, praví Bůh, že vylejí ze svého Ducha na každé tělo; vaši synové a vaše dcery budou prorokovat, vaši mladíci budou vídat vidění a vaši starci budou mít sny.“

Skutky 2:16-17

Evidentně sny od Boha jsou něco, co bychom měli ve svém životě *očekávat*. Navíc Bůh se ve své komunikaci skrze sny neomezuje. Sny dává i lidem nevěřícím. Jako příklad můžeme uvést Pilátovu ženu. Když Pilát soudil Ježíše, vzkázala mu:

„Neměj nic s tím spravedlivým, neboť jsem dnes kvůli němu ve snu mnoho vytrpěla.“

Matouš 27:19b

Možná si ale klademe otázku, proč si Bůh volí právě sny. Tuto otázku dobře vysvětluje již v knize Jób mladík Elífú:

„Vždyť Bůh promluví jednou i podruhé, ale člověk to nezpozoruje. Ve snu, v nočním vidění, když hluboký spánek padne na lidi, v dřívotách na posteli. Tehdy to lidem dá na vědomí a zapečetí je v tom, o čem byli poučeni, aby odvrátil člověka od jeho špatného díla a vzdálil pýchu od muže.“

Jób 33:14-17

Vidíme, že často, až když člověk spí, tak teprve zachytí Boží komunikaci. Proč? Jak jsme již probírali, Bůh komunikuje na úrovni ducha. A přes den nás často naše duše tak zaměstná, že pokud si nenavykneme na duchovní komunikaci, Boha přeslechneme. Za to v noci naše tělo spí, ale náš duch je vzhůru a je neustále schopen komunikace. Tudíž Bůh má konečně prostor k nám mluvit tak, abychom ho zaregistrovali.

To, zda se nám sny od Boha zdají, nebo ne, můžeme ovlivnit jen částečně. Můžeme vydat svůj život Pánovi a nechat se pokřtít – tím se často eliminují sny, které dává lidem Ďábel. Dále se můžeme před spaním ztišit, aby se nám v noci nezdálo jen o tom, co jsme řešili přes den v práci. Můžeme se také za sny modlit a rozněcovat Ducha svatého – tím se obecně Boží působení v našem životě, a tedy i počet snů, zvýší. Jinak ale můžeme jen *spoléhat* na Pána, že nám sny dá.

Sny od Pána jsou pěkné, ale důležité je zejména to, *jak s nimi naložíme*. Proto se ve zbytku kapitoly podíváme, jak lidé v Bibli ke snům přistupovali, jak na ně reagovali a jak je vykládali. Uvedené principy samozřejmě neplatí jen pro sny, můžeme je aplikovat i na vidění nebo obrazy, které jsme probrali v předešlých kapitolách.

Skrze sny nás Bůh upozorňuje na špatná rozhodnutí (Matouš 1:20), ukazuje nám naše další směřování (Matouš 2:19-22) nebo nám dává řešení do situací (Genesis 20:3-7). Jindy nám Bůh skrze sny odhaluje, co se stane v budoucnosti (Genesis 37:9-10). Bůh nám skrze sny také může ukazovat stav našeho srdce nebo naše postoje. Proto je důležité si sny, které se nám zdají, zapsat. I když

jim někdy nerozumíme hned, jejich poselství se nám může hodit později. Na několik z výše zmíněných příkladů se podíváme blíže.

Nejprve se podíváme na sen, který Josefa, budoucího manžela Marie, zastavil v jeho špatném rozhodnutí:

„Její muž Josef byl spravedlivý, ale nechtěl ji vystavit hanbě; rozhodl se propustit ji tajně. Když to rozvážil, hle, Pánův anděl se mu ukázal ve snu a řekl: ‚Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou ženu; neboť co v ní bylo počato, je z Duchu Svatého.‘“

Matouš 1:19-20

Josef poselství anděla poslechl. Později Bůh Josefa v jeho životě vedl častěji:

„Když odešli, hle, ukázal se Josefovi ve snu Pánův anděl a řekl: ‚Vstaň, vezmi dítě a jeho matku, uteč do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu, protože Herodes bude dítě hledat, aby je zahubil.‘ On tedy vstal, vzal v noci dítě i jeho matku a odešel do Egypta.“

Matouš 2:13-14

Vidíme, že Josef byl i podruhé Božímu poselství ve snu *poslušný*, a tehdy to zachránilo život Ježíšovi. Všimněme si, že Bůh nám často ukazuje směr (Jan 16:13-15), ale nenutí nás podle toho žít. Poslechnout a nasměrovat svůj život podle toho, co Bůh říká, je už naší úlohou (2. Samuelova 7:8-29, 1. Paralipomenon 17:7-27, Lukáš 1:28-38).

Na Josefově příkladu také vidíme, že komunikace skrze sny nemusí být ojedinělá. Naopak může být dost *intenzivní*. Během dvou kapitol jsou Josefovy sny zmíněny celkem čtyřikrát (Matouš 2:19-20, Matouš 2:22-23).

Stejně jako zmiňovaný Josef byl poslušný poselství ze snu také král Abímelek z dob Abrahama. Díky jeho poslušnosti se vrátila plodnost všem z jeho domu:

„K Abímelekovi přišel v noci ve snu Bůh a řekl mu: Hle, zemřeš kvůli ženě, kterou sis vzal. Je provdaná. Ale Abímelek se k ní nepřiblížil a řekl: Panovníku, vybijes i spravedlivý národ? Což mi on neřekl: Je to má sestra? A také ona sama řekla: Je to můj bratr. S bezúhonným srdcem a v čistotě rukou jsem to udělal. A Bůh mu ve snu odpověděl: Já jsem také věděl, žes to udělal s bezúhonným srdcem, a já sám jsem tě zadržel, abys proti mně nezhrěšil. Proto jsem tě nenechal se jí dotknout. A teď navrať ženu toho muže, neboť je to prorok. Bude se za tebe modlit, a budeš žít. Jestliže ji však nenavrátíš, věz, že jistě zemřeš ty i všichni, kdo ti patří.“

Genesis 20:3-7

Vidíme, že Bůh dal Abímelekovi jasné řešení situace. Toto řešení ale nespočívalo v Božím přímém zásahu, ale v modlitbě Božího člověka. Je to totiž člověk, kdo vládne na zemi (Genesis 1:26, Žalm 8:3). Budme i my dnes schopní adekvátně reagovat na sny, které se zdají lidem z našeho okolí. Zastupujeme zde totiž Boha (Jan 16:23-24).

Dále se podíváme na sen, který se zdál Josefovi, synu Jákoba. Sen se týkal budoucnosti, výklad byl jasný, ale nikdo v tu chvíli nerozuměl, jak a proč by se sen mohl naplnit. Navíc Josefovi bratři jej za sen od Boha začali více nenávidět:

„Hle, vázali jsme na poli snopy. Tu můj snop povstal a zůstal stát, a vaše snopy obcházely kolem a klaněly se mému snopu. Bratři

mu řekli: Opravdu budeš nad námi kralovat? Skutečně nám budeš vládnout? A nenáviděli ho kvůli jeho snům a kvůli jeho slovům ještě více.“

Genesis 37:7-8

Tento sen by se dal zařadit do kategorie snů s jednoduchou symbolikou. Navíc Josefovi se sen se stejným významem, ale jinou použitou symbolikou zdál ještě jindy (Genesis 37:9-10).

Tím jsme se dostali ke snům, které jsou symbolické, ale nejsou tak přímočaré, tudíž potřebují výklad. První takový příklad vezmeme opět ze života Josefa:

„Tedy vrchní číšník vyprávěl Josefovi svůj sen a říkal mu: Ve svém snu jsem před sebou uviděl vinnou révu a na té révě tři ratolesti. Jakmile vypučela, vyrazily její květy a zrály její vinné hrozny. V ruce jsem měl faraonův pohár, bral jsem hrozny, vymačkal jsem je do faraonova poháru a podal jsem pohár faraonovi do ruky.“

Genesis 40:9-11

V tomto snu je symbolika tří ratolestí, které ukazovaly na tři dny. Zbytek snu ukazuje na navrácení pozice u krále vrchnímu číšníkovi. Vše, co sen říkal, se také splnilo. Při výkladu snů je tedy důležité si všimnout všech symbolů i jejich posloupnosti. *Mají* svůj význam.

I díky správnému výkladu tohoto snu se Josef dostal před faraona, který měl sny dokonce dva – jeden o krávách a druhý o klastech. Dvojitý opakování stejného značilo naléhavost a pevné stanovení věci (Genesis 41:32):

„Po dvou letech se stalo, že farao měl sen: Hle, stál u Nilu. V tom z Nilu vystoupilo sedm tučných krav krásného vzhledu, které se pásly v sítině. A tu za nimi z Nilu vystoupilo sedm jiných krav, ošklivého vzhledu a vychrtlých, a postavily se vedle krav na břehu Nilu. A ty vychrtlé krávy ošklivého vzhledu sežraly těch sedm tučných krav krásného vzhledu. Pak farao procitl. Nato usnul a měl druhý sen: Hle, na jednom stéble vyrůstalo sedm klasů, plných a pěkných. A hle, za nimi vyráželo sedm klasů řídkých, spálených východním větrem. A ty řídké klasy pohltily těch sedm klasů plných a silných. Farao procitl a hle, byl to sen.“

Genesis 41:1-7

Podívejme se ale ještě na jeden příklad snu z Bible. Tento sen také mluvil o budoucnosti a zdál se králi Nabúkadnesarovi a potom Danielovi. Bůh Nabúkadnesarovi a Danielovi vyprávěl o Nabúkadnesarově říši, Médo-Persii, Řecku, Římě a Božím království, které je zde od narození Ježíše. Uvědomme si, že Danielovi Bůh *dal* ten stejný sen, který se zdál Nabúkadnesarovi. Daniel poté králi řekl:

„Tobě, králi, na loži přišlo na mysl, co se asi stane později. A ten, kdo zjevuje tajemství, ti sdělil, co se stane. A pokud jde o mne, mně to tajemství zjevil nikoli pro moudrost, jež by ve mně byla nade vše živé, ale z toho důvodu, aby ten výklad mohli sdělit králi, abys poznal to, o čem tvé nitro přemýšlí. Tys, králi, hleděl a vtom hle, jakási náramná socha. Byla to socha veliká, vzhledu neobyčejného. Stála před tebou a její vzezření budilo úděs. Byla to socha mající hlavu z ryzího zlata, hrud a paže ze stříbra, břicho a boky bronzové, lýtka železná, chodidla zčásti železná, zčásti keramická.

Jak ses díval, vylomil se bez rukou nějaký kámen a udeřil té soše do chodidel ze železa i keramiky a rozdrtil je. Tehdy se železo, keramika, bronz, stříbro i zlato naráz rozpadly a byly jako plevy v létě na mlatech. Tu je roznesl vítr a už pro ně nebylo místo. Avšak ten kámen, jenž udeřil do sochy, se stal velikou horou a zaplnil celou zemi. “

Daniel 2:29-35

Nebojme se tedy ani my Boha ptát na sny, které se zdály jiným lidem. Výklad snů nám zjevně může pomoci v našich životech nebo může evangeliu otevřít dveře, které by jinak byly zavřené. Jindy lidem výkladem snu pomůžeme odhalit záměry, které Bůh s jejich životy má.

Kromě čísel a symbolů se ve snech mohou vyskytovat i barvy. Proto nyní přikládáme jeden jednoduchý příklad na výklad symbolického obrazu, který barvy obsahuje. Je totiž dost možné, že se lidem budou zdát sny používající symboly z dnešní doby – místo krav v něm budou auta a místo Nilu například chodník. Tento příklad je převzatý ze semináře od Liz Evans (Evans & Reid, 2019). Obraz mluvil o páru, který sloužil bezdomovcům:

„Trev a Gena řídili velké zářící červené auto – byl to Mercedes. Zastavilo se na chodníku a mnoho lidí nastoupilo dozadu. “

Výklad:

- *řídít auto* – Poslání. Platí i pro jiný dopravní prostředek.
- *velké* – Služba zasáhne mnoho lidí.
- *zářící* – Boží sláva bude na službě zjevena.
- *červené* – Značí sílu a záchranu.

- *Mercedes* – Luxus, kvalita.
- *na chodníku* – Služba potřebným.
- *dozadu* – Ostatní lidé se „jen vezou“.

Buďme tedy naladěni na „Boží vlnu“, přemýšlejme nad ním ve dne v noci a zůstávejme zaměřeni na něj. Chtějme tedy zakusit i tento druh komunikace s naším nebeským Otcem. Buďme lidé známí tím, že v nás „dlí Duch Bohů“ (Daniel 5:11). Nezapomeňme také na to, že i díky snům můžeme být pro druhé lidi vyslyšenou modlitbou – Bůh je chce skrze sen k nám navigovat, abychom jim přinesli řešení (Genesis 20:3-7). Získejme tedy porozumění výkladu snů. I takto můžeme sloužit lidem ve svém okolí či ve vládě.

6 Evangelizace

Nyní se dostáváme k dalšímu praktickému využití prorockví a prorocké služby, a to konkrétně k evangelizaci. Evangelizace samotná je totiž přímo propojena s působením Ducha svatého. Ježíš ještě před svým ukřižováním řekl:

„Ale říkám vám pravdu: Je pro vás užitečné, abych odešel. Neboť neodejduli, Zastávce k vám nepřijde; odejduli, pošlu ho k vám. A on, až přijde, přinese světu důkaz o hříchu, o spravedlnosti a o soudu: o hříchu, že nevěří ve mne, o spravedlnosti, že odcházím k Otci a již mne nevidíte, a o soudu, že vládce tohoto světa je již odsouzen.““

Jan 16:7-11

Myšlenku působení Ducha svatého během kázání evangelia Pán Ježíš zmínil i po svém vzkříšení:

„A řekl jim: ‚Jděte do celého světa a vyhlašte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a bude pokřtěn, bude zachráněn. Kdo neuvěří, bude odsouzen. Tato znamení budou doprovázet ty, kteří uvěří: V mém jménu budou vyhánět demony, budou mluvit [novými] jazyky, budou brát hady [do rukou] a vypijíli něco smrtelného, nijak jim to neublíží. Na nemocné budou vzkládat ruce a budou se mít dobře.‘ Potom, když jim to pověděl, byl Pán [Ježíš] vzat vzhůru do nebe a posadil se po pravici Boží. Oni vyšli a vyhlásili všude evangelium, Pán pracoval s nimi a potvrzoval to slovo znameními, která je doprovázela.““

Marek 16:14-20

To, co Pán zaslíbil, se učedníkům dělo již od jejich působení v Jeruzalémě a nejen tam (Skutky 4:23-31, Skutky 5:12-16). Učedníci v moci Ducha pokračovali i v jiných městech – například v Samaří, Lyddě nebo v Joppe (Skutky 8:4-13, Skutky 9:32-43). Navíc apoštol Pavel ještě 30 let po Ježíšově zmrtvýchvstání uzdravoval na Maltě všechny ostrovany (Skutky 27:13-28:10).

O působení Ducha svatého v církvi jsou vedeny záznamy i po uzavření kánonu. Bůh jednal skrze svůj lid napříč celou historií (Jeffreys, 2010; Gordon, 2015). Je tedy zřejmé, že s apoštoly zázraky neskončily. Duch svatý se chce i dnes skrze své učedníky projevovat, i co se týče šíření evangelia.

Navíc Pán Ježíš měl představu nejen o působení Boží moci formou zázraků a uzdravování, ale předpokládal, že sám Otec bude mluvit *v nás* (Matouš 10:20). Pán Ježíš sám nám v tom šel příkladem (Skutky 2:22). Stejně tak s tím měli zkušenosti první učedníci. Například během Letnic mluvili jazyky národů:

„A když se ozval ten zvuk, sešlo se mnoho lidí a byli zmateni, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. [Všichni] byli ohromeni a udiveně říkali: ‚Hle, což nejsou všichni ti, kteří tu mluví, Galilejci? Jak to, že každý z nás slyší svůj vlastní jazyk, ve kterém jsme se narodili?‘“

Skutky 2:6-8

Jindy například skrze moudrost Ducha Božího kázal evangelium první mučedník, Štěpán (Skutky 6:8-15). Stejný Duch, kterého měl Pán Ježíš, totiž vešel i do jeho učedníků (Izajáš 11:1-4). A protože křtem Duchem svatým se usídlil i v nás, stejné věci můžeme zažívat i my.

Nyní se blíže podíváme na dva příklady Ježíšovy osobní služby, abychom se mohli inspirovat pro naše životy:

„Ježíš uviděl Natanaela, jak k němu přichází, a řekl o něm: ‚Hle, to je opravdu Izraelita, ve kterém není lsti.‘ Natanael mu řekl: ‚Odkud mne znáš?‘ Ježíš mu odpověděl: ‚Viděl jsem tě dříve, než tě Filip zavolal, když jsi byl pod tím fíkovníkem.‘ Natanael mu odpověděl: ‚Rabbi, ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele.‘ Ježíš mu odpověděl: ‚Věříš proto, že jsem ti řekl: »Viděl jsem tě pod fíkovníkem«? Uvidíš větší věci než toto.‘ A řekl mu: ‚Amen, amen, pravím vám, [od nyníška] uvidíte nebe otevřené a Boží anděly vystupovat a sestupovat na Syna člověka.‘“

Jan 1:47-51

I z těchto příkladů bude zřejmé, že projevy Ducha jsou provázané. Pán Ježíš evidentně začal rozhovor s Natanaelem slovem poznání spojeným s povzbuzením (funkce prorocství) – „Hle, to je opravdu Izraelita, ve kterém není lsti.“ Poté pokračoval tím, jak ke slovu poznání přišel – „Viděl jsem tě dříve, než tě Filip zavolal, když jsi byl pod tím fíkovníkem.“ Vše zakončil slovem moudrosti o tom, co se bude dít – „Amen, amen, pravím vám, [od nyníška] uvidíte nebe otevřené a Boží anděly vystupovat a sestupovat na Syna člověka.“

Podobný scénář je vidět i v dalším rozhovoru mezi Ježíšem a Samařankou. Ježíš tentokrát začal napomenutím (funkce prorocství) a pak opět přešel k slovu moudrosti (Maguire, 2018):

„[Ježíš] jí řekl: ‚Jdi, zavolej svého muže a přijď sem.‘ Žena mu odpověděla: ‚Nemám muže.‘ Ježíš jí řekl: ‚Dobře jsi řekla: »Nemám

muže.« *Vždyť jsi měla pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.* ‘Žena mu řekla: *Pane, vidím, že jsi prorok. Naši otcové se klaněli Bohu na této hoře, a vy říkáte, že místo, kde je třeba se klanět, je v Jeruzalémě.*‘ Ježíš jí řekl: *‘Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy se nebudete klanět Otci ani na této hoře ani v Jeruzalémě. Vy se klaníte tomu, co neznáte. My se klaníme tomu, co známe, protože záchrana je ze Židů. Ale přichází hodina, a již je zde, kdy praví ctitelé se budou klanět Otci v duchu a pravdě; vždyť sám Otec hledá takové ctitele. Bůh je duch, a ti, kteří se mu klanějí, musí se mu klanět v duchu a pravdě.*‘“

Jan 4:16-24

Samařanka na základě slova poznání, které Ježíš o ní měl, usoudila, že je to *prorok*. Izraelci (a Samařané) totiž předpokládali, že prorok o nich bude věci *vědět*. O Pánu Ježíši je dokonce psáno, že *znal všechny* (Jan 2:24). A například prorok Eliáš ze Staré smlouvy byl dokonce překvapen, když věci o lidech *nevěděl*. Jednou se za ním vydala žena, které zemřel syn:

„Jela, až přijela k muži Božímu na horu Karmel. I stalo se, když jí muž Boží z dálky uviděl, že řekl svému služebníkovi Gecházímu: Hle, to je ta Šúnemanka. Tak jí běž naproti a zeptej se jí: Jak se ti daří? Jak se daří tvému muži? Jak se daří chlapci? Ona odpověděla: Dobře. Když přišla na horu k muži Božímu, chytila ho za nohy. Gecháží přistoupil, aby ji odstrčil, ale muž Boží řekl: Nech ji, neboť je jí hořko v duši a Hospodin to přede mnou skryl a neoznámil mi to.“

2. Královská 4:25-27

Navíc v Nové smlouvě Bůh už nechce mluvit skrze jednoho pro- roka jako ve Staré smlouvě, ale skrze *všechny* své děti. Jedině takto svět pozná, že Ježíše poslal Bůh (Jan 17:23). Vzhledem k tomu, že my jsme jeho učedníci, potřebujeme změnit své chápání věci, abychom i my v Duchu plynuli stejně.

Reálně vzato, nastěhoval se do nás Boží Duch s celým svým charakterem, mocí, vzpomínkami i zkušenostmi. Vědomostí a moci má opravdu hodně, respektive všechny a všechnu, protože je všemohoucí a všudypřítomný. On v nás přebývá a připomíná nám všechny tyto své poznatky a zkušenosti. Navíc má lásku k lidem, protože Bůh *je* láska (1. Janův 4:16).

Všimněme si, že i když Ježíš věci o lidech *věděl*, vždy jim pomohl. Nikoho nesoudil a nenutil ke změně. Naopak, ať věděl o lidech cokoliv, vždy je uzdravil či pozdvihl (Jan 9:1-7). Věděl totiž, že je to Boží dobrota, která vede lidi k pokání (Římanům 2:4). Pokud se Božímu Duchu poddáváme i my, On se skrze nás bude projevovat, jako se vždy projevovat skrze své učedníky. Příklad si můžeme vzít ze života *jednoho učedníka*, jakým jsme každý z nás:

„V Damašku byl jeden učedník, jménem Ananiáš. Pán mu ve vidění řekl: ‚Ananiáši!‘ On řekl: ‚Zde jsem, Pane.‘ A Pán mu řekl: ‚Vstaň a jdi do ulice, která se nazývá Příjíma, a v Judově domě vyhledej Saula, jménem Tarského. Hle, právě se modlí a uviděl [ve vidění] muže jménem Ananiáš, který vešel a vložil na něho ruce, aby opět viděl.‘ Ananiáš odpověděl: ‚Pane, slyšel jsem o tomto muži od mnohých lidí, kolik zla učinil tvým svatým v Jeruzalémě. Také zde má od velekněží plnou moc spoutat všechny, kteří vzývají tvé jméno.‘ Pán mu řekl: ‚Jdi, neboť on je mou vyvolenou nádobou,

aby přinesl mé jméno před národy i krále a syny Izraele. Ukáži mu, co všechno musí vytrpět pro mé jméno.‘ Ananiáš odešel, vstoupil do toho domu, vložil na něho ruce a řekl: ‚Bratře Saule, Pán, [Ježíš,] který se ti ukázal na cestě, kterou jsi sem šel, mě poslal, abys opět viděl a byl naplněn Duchem Svatým.‘ A hned jako by mu s očí spadly šupiny, zase viděl, vstal a byl pokřtěn. Pak přijal pokrm a posílňil se.“

Skutky 9:10-19

Vidíme, jakou hloubku společenství zažíval Ananiáš s Bohem – jednoduše s ním konverzoval. Můžeme si i všimnout, co mu Pán sdělil – řekl mu, *kdy* a *kam* má jít. Dále také, *za kým* má jít, co mu *je*, co ten člověk *má udělat* a co mu *má Ananiáš říct*. Můžeme si ale také povšimnout, že Ananiáš Boha *uposlechl* stejně jako Josef, kterého jsme zmiňovali v kapitole o snech. Pokud i my chceme, aby si nás Pán používal, potřebujeme mu být poslušní v tom, co nám říká.

Když jsme si uvědomili, jak Bůh konkrétně zjevil věci Ananiášovi, i my se s kamarády modlíme právě za takováto vodítka, než vyrazíme do ulic. Je ale pravdou, že ne vždy se nám evangelizovat *chce*. Stejně jako Ježíš, si i my potřebujeme oblíbit to, co má rád Bůh (Žalm 40:9). Přidáváme dvě svědectví na toto téma.

Jednou se mi stalo, že jsem se ráno modlil a měl jsem obraz parku u tramvajové zastávky v Praze jménem Husinecká. Viděl jsem tam u poslední lavičky stát osamocenému člověka. Ihned mi došlo, že mám v plánu ten den tudy jet, tak jsem se zeptal Pána, v kolik mám na té zastávce být. Pán mi řekl konkrétní čas –

13:45. Nakonec jsem tam dojel asi s pětiminutovým zpožděním, každopádně v tom parku osamocený člověk u poslední lavičky *byl*.

Když jsem se k němu blížil, viděl jsem, že ten muž má obvázanou nohu. Došel jsem za ním, zeptal jsem se, co s ním je. On mi odpověděl, že čeká na někoho, *kdo na něj položí ruce, aby byl uzdravený*. Řekl jsem mu, že čeká zrovna na mě. Položil jsem na něj ruce a byl uzdravený. Posléze jsem zjistil, že dříve chodil do jednoho sboru na Slovensku. Proto uzdravení skrze jiného křesťana čekal.

Druhé svědectví je z léta 2020, kdy jsme v Žatci s kamarádem Joelem oslovili pět šest mladých lidí. Bavili jsme se s nimi o Pánu Ježíši. Když jsme se za ně modlili, z jednoho z nich odešel nějaký duch, další začal běhat po parku, protože měl najednou spoustu energie. Díky tomu se okolo nás po chvíli utvořil hlouček přibližně dvaceti mladých lidí. Zhruba polovina z nich nám věnovala pozornost. Během rozhovoru se nás jedna dívka, která přišla později a předchozí dění neviděla, zeptala na naší víru stylem: „A jak si můžete být jisti, že je to pravda?“

Po chvilkové odmlce jsme zareagovali tím, že se postupně budeme modlit za každého z nich. Souhlasili. Už k prvnímu člověku nám přicházela slova poznání, stejně tak k ostatním. Většina z těch, kdo potřebovali uzdravení, vnímali rozdíl ihned, někteří byli dokonce úplně uzdraveni. Na místě panovala elektrizující atmosféra Ducha svatého. Všichni to brali jako adekvátní odpověď na otázku „Jak si můžeme být jisti.“ Tři dívky včetně té, která se ptala, daly ten večer život Pánu. Byly to nádherné momenty.

Když už jsme v interakci s lidmi, nebojme se říkat *přesně* to, co nám z Ducha přichází. Někdy nám to bude připadat zvláštní, ale Duch svatý *ví*, co daní lidé potřebují slyšet. I Ježíš takto jednal a někdy začal mluvit z lidského pohledu „od věci“:

„Farizeové se doslechli, že to zástup o něm říká; a tak velekněží a farizeové poslali strážce, aby ho zajali. Tu Ježíš řekl: ‚Ještě krátký čas budu s vámi a pak odejdu k tomu, který mne poslal. Budete mne hledat, ale nenaleznete mne. A kde jsem já, tam vy přijít nemůžete.‘ Židé si mezi sebou řekli: ‚Kam tento člověk hodlá jít, že my ho nenajdeme? Chce snad jít do řecké diaspory a učit pohany? Co znamená to slovo, které řekl: »Budete mne hledat, ale nenaleznete mne, a kde jsem já, tam vy nemůžete přijít«?‘ V poslední, velký den svátku Ježíš vstal a zvolal: ‚Žízníli kdo, ať přijde ke mně a pije. Kdo věří ve mne, jak praví Písmo, řeky živé vody poplynou z jeho nitra!‘ To řekl o Duchu, kterého měli přijmout ti, kteří v něho uvěřili; dosud totiž Duch [svatý] nebyl dán, protože Ježíš ještě nebyl oslaven. Když někteří ze zástupu uslyšeli tato slova, říkali: ‚To je skutečně ten Prorok.‘“

Jan 7:32-40

Nechť jsou tato svědectví spolu s dalšími, která jsme slyšeli, povzbuzením pro každého z nás. Nenechme si utéci to, co Ježíš při evangelizaci zaslubuje. Bůh je živý a mocný a nechce, abychom jen „evangelizovali“, ale abychom evangelizovali *ve víře* v Boží slovo (Římanům 4:12, Marek 16:14-20). Chce skrze nás jednat s druhými lidmi. Tak mu nebraňme a nechme ho působit a mluvit skrze nás každý den všude, kde jsme (1. Tesalonickým 5:19).

7 Neboj se, ale rozsuzuj

Prozatím jsme probrali slyšení Božího hlasu, příchod Ducha svatého do našeho života a způsoby, jak s námi a skrze nás Duch svatý komunikuje. Nyní se dostáváme k tomu, že slova a proroctví, která nám od Boha přichází, nestačí jen *mluvit* a *poslouchat*. Je třeba je také *rozsuzovat* (1. Tesalonickým 5:21). Duch svatý totiž není jediná duchovní bytost, která komunikuje s lidmi.

Při čtení Bible si můžeme všimnout, že kromě Ducha svatého s lidmi běžně komunikovali i andělé. Rozeznat Ducha svatého od anděla není složité. Duch svatý mluví z našeho nitra (Skutky 8:29), zatímco anděl zvnějšku, pokud se nám zrovna nezjeví ve snu (Skutky 8:26). Nicméně směr a ovoce působení Ducha svatého i andělů je stejné.

Kromě bytostí z dobré části duchovního světa mluví s lidmi i bytosti, které vůbec dobré nejsou. Různé duchovní bytosti dávají lidem nápady, inspirují je a podobně. Právě tak vznikly různé čarodějnické knihy či všelijaká náboženství, například islám.

Možná to někomu přijde spekulativní, ale přemýšleli jsme někdy, jak lidé přišli k pohádkovým postavám, vílám, skřítkům, skřetům nebo bohům z mytologie? Možná nám dnes připadá, že tyto věci patří jen do pohádek a do pověstí a bájí. Na druhou stranu pořád tyto postavy vidáme ve filmech a počítačových hrách, takže stále žijí s námi. Proto nás samotná Bible vede k tomu, abychom nevěřili každému vnuknutí, ale zkoumali, co je z Boha, a co ne (1. Janův 4:1-6).

Uvědomme si, že Ďábel se rád převléká za anděla světla. To znamená, že na první pohled jeho mluva může dokonce připomínat

způsob Boží komunikace. Na to, že uslyšíme i hlas nepřítele, nás upozorňuje i Ježíš:

„Když všechny své vlastní vyžene ven, kráčí před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však jistě nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“

Jan 10:4-5

Ježíš jasně ukazuje, že slyšíme jeho hlas, ale i hlas nepřítele. Ježíšův hlas máme následovat, ale hlas nepřítele ne. Bůh má totiž s námi dobré záměry, ale Ďábel se nás snaží *svést* z cesty. Proto apoštol Pavel mluví o tom, abychom „všechny myšlenky zajímali pod Krista“ (2. Korintským 10:3-5). A tedy, abychom skrze Boží slovo, které je jistě od Boha, rozsuzovali vše, co zažíváme (2. Petrův 1:18-19). Je tedy velmi důležité se s různými vjemy a slovy naučit pracovat, rozsuzovat je.

Dokonce i slova, která si myslíme, že jsou od Boha potřebujeme, rozsuzovat. Bůh totiž přebývá v nás, v našem duchu a všechna jeho slova plynou přes naši mysl a pak až přes naše ústa. A právě v mysli si často doupravujeme prorockví podle *svého chápání* Bible, svého pohledu na svět nebo své teologie. Proto je důležité být pozorný při předávání i přijímání prorockých slov.

To je rozdíl oproti Staré smlouvě. Tehdy Bůh mluvil k prorokům „zvnějšku“, „šeptal jim do ucha“. Oni říkali jeho slova lidem tak, jak je přijali, i když jim nerozuměli. Pokud něco řekli špatně, trestem bylo kamenování. Dnes se již kamenování bát nemusíme. Na druhou stranu ne vše, co vnímáme, je relevantní.

Na základě výše uvedených důvodů se nyní podíváme na základní principy, jak slova, myšlenky a proroctví filtrovat. Pro přehlednost jsme základní principy rozsuzování očíslovali (Prince, 2001; Vallotton, 2019):

- 1. Přivádí nás přijaté slovo blíže k Bohu?** Bůh chce zjevit se a odhalovat budoucnost lidem (Genesis 18:17-33). Chce ale, abychom jej i budoucnost znali *od něj*, a ne z jiného zdroje (Deuteronomium 18:9-13). Kartárky a podobní lidé často nemluví pravdu, ale lidé jejich slovům *uvěří* a slova kartárek se naplní. Jindy okultisté mohou říkat věci pravdivě, ale jejich práce je odvádí od jediného pravého Boha (Deuteronomium 13:1-5, Zacharjáš 10:2, Skutky 16:16-19).
- 2. Vyvyšuje přijaté slovo Ježíše?** Ježíš by měl být ústřední postavou všeho proroctví i všech dalších vjemů, které nám přichází (Jan 16:13, Koloským 2:18-19). Ježíš je prototyp Božího syna a my jakožto Boží děti bychom měli růst do jeho podoby i skrze prorockou službu (Efezským 4:11-15). Dávejme si tedy pozor, aby proroctví námi i nad námi vyřčená vyzdvihovala Ježíše, a ne nás, a aby naše životy skrze tato slova byly směřované k Pánovi (2. Korintským 3:18).
- 3. Souhlasí přijaté slovo s Písmem?** Boží slovo je inspirováno Božím Duchem a slouží nám k tomu, abychom rozeznali, zda to, co nám přichází, je opravdu z Ducha (Židům 4:12). Duch svatý si totiž nemůže protiřečit (Titův 1:2). Věci, které nám přichází, musí souhlasit s Božím slovem. Jinými slovy o tom mluví i apoštol Petr: „A tento hlas, který zazněl z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na té svaté

hoře. A máme ještě pevnější prorocké slovo. Dobře činíte, že se ho držíte jako světla, které svítí v temném místě, dokud se nerozbřeskne den a jitřenka nevzejde ve vašich srdcích.“ (2. Petrův 1:18-19). Petr nám jasně říká, že i když slyšíme a vidíme různé věci, Písmo je naší jistotou. Na druhou stranu nezapomeňme, že přijatá slova mohou obsahovat věci, které v Bibli nenajdeme. Mohou například obsahovat konkrétní údaje o zemi, práci. Na tom není nic špatného. V tom případě se přijatá slova musí shodovat s duchem Písma.

4. Je cílem přijatého slova povzbuzení, budování? Účelem prorocství je *budování, napomínání a útěcha* (1. Korintským 14:3). Pavel dokonce říká, ať *vše, co říkáme, druhé buduje* (Efezským 4:29). Samozřejmě ne vždy vše, co přijmeme od Boha, působí na první pohled povzbudivě. Věci se potřebují také napravovat. Ale i slovo, které Bible používá pro „napomínání“, řecky *paraklésis*, znamená „volat blíž“. Tudíž i cílem napomínání je proměnit nás více do Kristovy podoby (Koloským 1:27-29). Podobně prorocství Bůh vysvětlil i Jeremjášovi. Řekl mu: „*Pohleď, dnes tě ustanovuji nad národy a nad královstvími, abys vyvracel a ničil, hubil a bořil, abys budoval a sázel.*“ (Jeremjáš 1:10). Někdy je tedy důležité odstranit staré věci, aby mohly povstat věci nové. Nicméně, nikdy se nesmí zůstat jen u boření.

5. Dává nám přijaté slovo svobodu, nebo přináší otroctví? Duch svatý dává svobodu, ne strach a obavy (Římanům 8:15). Je tedy potřeba dávat pozor nejen na to, co mluvíme, ale i na to, v jakém duchu mluvíme (1. Korintským 14:33,

2. Korintským 4:13, Galatským 6:1, 2. Timoteovi 1:7). Potřebujeme rozlišit, zdali slova přinášejí svobodu, nebo otroctví. Platí, že každý by si měl v prorokování dovolit jen tolik, kolik si momentálně dovolit může (Římanům 12:6).

6. Je přijaté slovo v souladu s ovocem Ducha svatého?

Duch svatý je bytost s pevným charakterem (Galatským 5:22-23, Efezským 5:9). A tedy i ovoce, které jeho působení přináší, je odpovídající (Matouš 7:15-20). Důležité je tedy i zkoumat přínos prorockých slov a vjemů v průběhu času. Ovoci totiž chvíli trvá, než dozraje. Není tedy často na první pohled rozpoznatelné. Proto je důležité být ve střehu, zejména když přijímáme proctví od někoho, koho neznáme nebo si nejsme ovocem jeho života úplně jisti.

7. Naplnilo se dané slovo?

Ve Staré smlouvě proctví, které se nenaplnilo, nebylo z Boha (Deuteronomium 18:18-22). Na druhou stranu, i když jsou Boží záměry s námi jasné a dobré, důležité ale je i to, jaký postoj k nim zaujmeme. Proctví je někdy jako navigace ukazující Boží *záměr* (Lukáš 7:29-30). Pokud se za něj nemodlíme a neusilujeme o jeho naplnění, je nám prakticky k ničemu. Přesvědčil se o tom i Daniel, který ale nenechal Boží slovo ležet ladem (Daniel 9:2-4). Navíc najdeme příklady, kdy sám Bůh proctví změnil (2. Královská 20:1-6, Skutky 27:10.21-26). Nicméně základem zůstává, že vyřčená slova, která jsou z Boha, se naplní.

8. Souhlasí přijaté slovo s naším duchem?

Výhodou Nové smlouvy je také to, že každý můžeme *Boha znát* (Židům 8:10). Pavel píše Římanům, že: „sám ten Duch svědčí spolu

s naším duchem, že jsme děti Boží.“ (Římanům 8:16). Důležité zjevně je, aby slovo, které dostaneme, souznělo s naším „vnitřním“ člověkem. Jinými slovy, aby v nás působilo pokoj (Koloským 3:15). Často se děje, že někdo nám přinese proroctví, které jsme obdrželi již dříve nebo které jsme sami od Pána přijali, a nějak to dokreslí. Případně druhý člověk vysloví to, co jsme doteď sami slovy nedokázali vyjádřit (1. Janův 2:27). Na druhou stranu, pokud nám vyřčené slovo neseď, dejme ho (zatím) „stranou“.

Když sbíráme zkušenosti s proroctvím a s přijímání jiných slov od Pána, tyto „testy“ se nám dostávají pod kůži a máme je časem zautomatizované. Dobré ale je si je připomínat, aby nám nesešly ze zřetele. Je důležité se naučit být soustavně „naladěni“ na Boží vlnu a rozsuzovat, které myšlenky jsou od Pána, a které ne (Skutky 2:25). Důležité je to proto, že ty, které nejsou od něj, se staví proti poznání jeho samého (2. Korintským 10:3-5). Také je dobré se poradit o výkladu přijatých slov s našimi vedoucími (Židům 13:17) nebo s někým zkušenějším.

Když poznáváme Boha více a více, začne nám docházet, že Božím plánem není řešit, zda to jsou *naše* myšlenky, nebo *jeho* myšlenky. Bůh nechce, abychom se od něj neustále *oddělovali*. Nechce, abychom přemýšleli v termínech *moje myšlenky* – *Boží myšlenky*, *moje vůle* – *Boží vůle*. Chce, abychom se s ním viděli jako *jedno* (Jan 15:2-5, Skutky 9:34).

Například prorok Nátan neříkal Davidovi, ať rozsuzuje, zda jsou ty myšlenky z něho, nebo z Boha, ale řekl mu: „Jdi a učiň vše, co máš na srdci, protože Hospodin je s tebou.“ (2. Samuelova

7:2). Bůh je i s námi (Skutky 10:38, Matouš 28:20), a tak číňme, co se nám naskytne (1. Samuelova 10:7). Zároveň dejme Bohu právo upozornit nás na naše chybná rozhodnutí (Matouš 1:19-25, 2. Samuelova 7:3).

S Bohem jsme totiž *jedno* v našem duchu už od našeho znovuzrození (2. Korintským 5:17-18). Potřebujeme ale, aby i naše mysl – náš způsob myšlení byl jednotný s Božím. Naše mysl se postupně proměňuje při našem studiu Božího slova – studiem toho, jak Bůh s lidmi mluvil v historii (Jozue 1:5-9, Římanům 12:2). Tím jasně začneme vidět, jak Bůh mluví a jak na to lidé reagovali. Všimněme si, že například král David, i když nebyl znovuzrozený, Boží slovo doslova miloval a byl tak proměněný, že Bůh nechal některá rozhodování na něm. (Žalm 119:1-178).

Naše prorocství je tedy tím více přesné, čím více známe Boží slovo a rozumíme mu. Proto je tedy naprostým základem, nutností a prevencí trávit čas v Božím slově. Tím se naše mysl obnovuje a my více a více přemýšlíme *stejně*, jako přemýšlí Bůh. Když si obnovujeme mysl, nastává přerod od naší tělesné mysli (vedené pěti smysly) k duchovní (vedené Božím slovem).

To znamená, že když se poddáváme Bohu, naše myšlení se stává jedním s jeho. A naše vůle se poddává té jeho. Už nám nepřipadá, že *Boží cesty jsou vyšší než naše cesty*, ale *rozumíme* mu a přemýšlíme stejně jako On. Jinými slovy, začínáme myslet pomocí mysli Kristovy (1. Korintským 2:14-16) a začínáme *myslet i jednat* v souladu s Bohem.

8 Operovat v duchovním světě

Už jsme se ujistili, že s námi Bůh komunikuje, prošli jsme způsoby Boží komunikace, i jak rozsuzovat Boží hlas od jiných hlasů. Nyní se podíváme blíže na fungování duchovního světa. Porozumění těmto duchovním principům nám pomůže přirozeněji plynout v Duchu Božím.

Chození v proctví, ve slovech poznání nebo ve slovech moudrosti je umožněno tím, že naše fungování v duchovním světě je *nezávislé na čase a prostoru* (Žalm 90:4, 2. Petrův 3:8). Pokud se nám toto tvrzení zdá příliš odvážné, stačí si uvědomit, že na principu nezávislosti na čase a prostoru funguje například odpuštění hříchů, se kterým každý z nás máme již zkušenosti.

Ježíš sice zemřel již před 2000 lety, ale jeho oběť je stále aktuální dnes. Navíc, i když za hřích zaplatil na Golgotě, odpuštění hříchů můžeme přijmout, ať jsme kdekoliv. Když přicházíme pro spasení, na základě Kristovy oběti čekáme, že spasení přijmeme *hned* (Římanům 10:9-13). Stejně to je, když odpouštíme (Marek 11:25), dáváme starosti Bohu (1. Petrův 5:7) nebo vyznáváme hříchy (1. Janův 1:1-10). Bible stejně tak mluví například o uzdravení nebo vyhánění démonů (Matouš 8:16-17, Marek 1:31).

Jde o to, že za tyto věci bylo již *zaplaceno* a my je vírou zpřístupníme *dnes* (2. Korintským 6:1-2). Na stejném principu nezávislosti na čase a prostoru fungují i další věci v duchovním světě, za které již bylo zaplaceno. Pavel píše:

„A vymazal rukou psaný záznam, který svými ustanoveními svědčil proti nám a který nám byl nepřátelský; odstranil jej z našeho středu tím, že jej přibil na kříž. Tak odzbrojil vlády a autority

a veřejně je vystavil na odiv, když je vedl triumfálním průvodem v něm. “

Koloským 2:14-15

Zde jasně vidíme, že Ježíš zaplatil nejen za naše hříchy a nemoci, ale i za odhalení duchovní reality. A tak i my díky tomu nyní *vírou* prorokujeme a přinášíme například slova moudrosti a poznání v nezávislosti na čase a prostoru. Neděje se to ale samo sebou. Umožňuje to Duch svatý, který je vševědoucí a všudypřítomný. On je totiž ten, kdo skrze nás realizuje Boží dílo a Boží plány.

Nyní se podíváme na fungování duchovního světa, potažmo prorocství z jiného úhlu. Představme si naši práci s počítačem. Na počítači máme internet. A když otevřeme Google a zadáme výraz, který chceme najít, během okamžiku jej máme zpřístupněný. Kromě toho už před zapnutím počítače víme, že požadovaná informace někde je. Jen ji potřebujeme zpřístupnit.

Přesně takto totiž funguje duchovní svět. Všechny informace „někde“ jsou. Jde jen o to *zadat požadavky*, a tím potřebné věci zpřístupnit. Toto přesně popisuje Pán Ježíš:

„Ježíš jim na to řekl: ‚Mějte víru Boží. Amen, pravím vám, že kdo by řekl této hoře: ‚Zvedni se a vrhni se do moře‘ a nezapochyboval by ve svém srdci, ale věřil by, že co říká, se děje, bude to mít. Proto vám pravím: Věřte, že jste všechno, za cokoliv se modlíte a oč žádáte, přijali, a budete to mít.‘“

Marek 11:22-24

Vidíme tedy, že Bůh, respektive Boží moc, „funguje podobně“ jako Google. Není problém v tom, že by nám *nechtěl věci dát*. Pro-

blém je, že *nežádáme* nebo *nevěříme*, že věci dostaneme. *Nežádat* Boha je jako nezadat požadovaný výraz do Googlu. *Nevěřit* Bohu je jako neotevřít odkazy, které Google k danému výrazu nabízí. Bez jednoho ani bez druhého požadovaný výsledek nedostaneme. Vybudujme si tedy neochvějnou víru v Boha, jako mnozí máme neochvějnou víru v Google (Římanům 4:17-25).

Důležité v užívání Googlu je také předpoklad, že Google má přístup ke všem relevantním informacím. Pokud by neměl, používali bychom jiný internetový portál. Stejně tak zpřístupněný *všech* věcí z duchovního světa je závislé od *vlastností* Boha, respektive Ducha svatého. On právě požadované vlastnosti má. Jak už jsme říkali, Duch svatý je *všemohoucí* (Genesis 17:1) a *všudypřítomný* (Žalm 139:7) a byl zde od počátku (Genesis 1:2).

Uvědomme si, že díky tomuto spojení s Duchem svatým, máme přístup ke *všem* informacím ve vesmíru od stvoření světa. Má tedy *neomezenou* databázi *všech* dostupných dat. Toto vědomí se hodí například i ve chvíli, když víme, že náš nepřítel Satan je tu déle než my a má mnohem více zkušeností. I v našem boji proti němu si můžeme uvědomovat, že *ten, který je v nás, je větší* nežli on, a tak můžeme využívat i Boží zkušenosti z „Boží databáze“ (1. Janův 4:4). Kromě toho, čím více křesťanů bude „Boží databázi“ využívat, tím více reality Božího království zde na zemi budeme zažívat (1. Korintským 2:9-12). Na usilovném zkoumání Božích věcí bude tedy nakonec profitovat každý z nás.

Pokud si říkáme, že některé přístupy na internetu jsou zpoplatněné, upokojit nás v duchovním světě může to, že Pán Ježíš nám *svou platbou* daroval již vše potřebné k životu a zbožnosti

(2. Petrův 1:3-4). Stali jsme se tak dědici světa a máme přístup ke všemu skrze Božího Ducha (Římanům 4:13, Římanům 8:17). Navíc máme neomezený přístup i k našemu nebeskému Otci a nemusíme se bát odmítnutí (Židům 4:16).

To, že naše práce v duchovním světě opravdu nemá limity, si můžeme všimnout na příkladu Elíši, apoštola Pavla nebo evangelisty Filipa (2. Královská 5:21-26, 2. Královská 6:8-12, Skutky 8:39-40). Pavel své zkušenosti popisuje ve svých listech následovně:

„Neboť i když jsem tělem nepřítomen, přece jsem duchem s vámi a s radostí vidím váš řád a pevnost vaší víry v Krista.“

Koloským 2:5

A jinde:

„Neboť já, ač tělem vzdálen, duchem však přítomen, už jsem, jako bych byl přítomen, vynesl rozsudek nad tím, kdo takový čin spáchal: ve jménu [našeho] Pána Ježíše [Krista] – až se shromáždíte, vy a můj duch spolu s mocí našeho Pána Ježíše “

1. Korintským 5:3-4

Vidíme, že Pavel v obou případech jednal nezávisle na prostoru. A dokonce *nejen věděl*, co se ve sboru děje, ale dokonce popisuje, že byl v daných sborech *duchem přítomen*.

Toto už jsou zkušenosti, které si většina lidí spojuje leda s astrálními cestováním. Nicméně Ďábel není schopen vymyslet nic sám od sebe. Vždy jen vezme Boží principy, překrutí je a používá je, aby lidem škodil. Ilustrovat si to můžeme například na počítačových programech.

Bůh je oficiální výrobce, u něj je vše bezpečné. Dábel poté vezme Boží věci, trochu je upraví, zaviruje je a nabízí. Lidé, kteří často nerozeznávají nebezpečí plynoucí z neoficiálních zdrojů, se tím lehce chytí do pastí. Stáhnou si, cokoliv potřebují, z neoficiálních zdrojů a vše jim zprvu funguje. Žel Dábel v lidech, stejně jako vir v počítači, mezitím dělá svou práci a nabízené výhody a zisky jsou nakonec převáženy způsobenou škodou. Uvědomme si tedy, že jednat ve spolupráci s Božím Duchem je jediná správná a bezpečná cesta pro fungování v duchovním světě (Deuteronomium 18:13-15). Bůh je totiž svatý, je láska a je dobrý.

Nadto žádný jiný duch než Duch svatý není všemohoucí ani všudypřítomný. Z Bible je dokonce evidentní, že ostatní duchové *přestali mít moc*, jakmile se na scéně objevil Duch svatý (1. Královská 18:17-39, Skutky 8:5-13). Navíc Bůh skrze nás jedná, jen pokud mu to dovolíme. Se službou Dáblu je to jiné. Často totiž pracuje v nevědomosti lidí i proti nim.

Nejde ale o nás a naše zážitky. Duchovní bytosti mají své plány a záměry na tomto světě a člověk je pro ně klíčovým stvořením. Je to totiž člověk, kdo je stvořený, aby zde vládl. Proto žádná duchovní bytost (ani Bůh) nemůže ve svém jednání zde na zemi člověka obejít (Genesis 3:1-6, Matouš 4:1-11).

Jednání různých duchů skrze člověka probíhá právě skrze ducha člověka. O tom mluví i Pavel v Římanům, když mluví o novém druhu služby Bohu (Římanům 7:1-6). Mluví o službě Bohu *naším duchem* (Římanům 1:9, Filipským 3:3). Proto nás Bůh vzkřísil z mrtvých s Kristem – vzkřísil našeho Ducha (Efezským 2:6, Koloským 2:12-13). Proto Bůh chce, abychom ho uctívali v Duchu

a v pravdě (Jan 4:23). On chce skrze nás pracovat v tomto světě. Jak už jsme psali, Pavel říkal:

„Proto také usilovně pracuji a zápasím v souladu s jeho působením, které je ve mně mocné.“

Koloským 1:29

Bůh tedy nepracuje z oblaku, ale pracuje skrze člověka. Stejně ale funguje i Ďábel. Ďábel si ke svému jednání v duchovním světě používá ducha lidí, kteří nepatří Ježíši. Ďábel využívá toho, že i když je duch člověka mrtvý (neznovuzrozený), existuje. Stejně jako smrtí lidské tělo nepřestane existovat, jen člověk už nemůže komunikovat s druhými lidmi, tak duchovní smrtí duch člověka nepřestane existovat, „pouze“ *ztratí kontakt* s Bohem.

Lidé tak zažívají různé duchovní zážitky i bez Boha – pohybují se v okultních věcech, astrálně cestují nebo vykládají karty. Kromě toho, když si nás takto nějaký duch používá, je to proto, že se s ním *spojíme*, jsme s ním *jedno*. Proto Bible mluví o dětech Ďábla (Efezským 2:1-6) a dětech Božích (Římanům 8:16).

Je tedy zjevné, že duchovní svět a naše fungování v něm jsou mnohými z nás naprosto neprobádané oblasti. Kromě toho v duchovním světě máme mnohem důležitější úlohu, než jsme si mysleli. Díky Bohu ale máme Boží slovo a Ducha svatého. Boží slovo je naším návodem, jak jednat a reagovat na vše, co se děje ve fyzickém i duchovním světě. Duch svatý je v aréně duchovního světa náš starší a zkušenější kolega v práci a uvádí nás do *veskeré pravdy* (Jan 16:13), učí nás všemu (Jan 14:26) a je naším pomocníkem (Jan 14:17).

9 Jednej jako kněz

Nyní už je zřejmé, proč je proroctví důležité. I díky prorocké službě nám Bůh totiž odhaluje duchovní realitu, kterou se Ďábel snaží lidem skrýt (2. Korintským 4:3-6). Člověk a potažmo církev má tak ve fungování tohoto světa nenahraditelnou úlohu. Pavel tuto představu církve popisuje následovně:

„A v církvi Bůh ustanovil nejprve apoštoly, za druhé proroky, za třetí učitele, potom projevy moci, potom dary uzdravování, pomoci, vedení, druhy jazyků.“

1. Korintským 12:28

Vidíme, že je to představa vskutku velkolepá. Církev má být místo, které přináší kulturu Božího království tomuto světu (apoštolové), odhaluje duchovní realitu (proroci), vyučuje tento svět (učitelé) nebo ukazuje Boží moc. Církev má být tou, za kterou svět přichází kvůli potřebám fyzického uzdravení (Zjevení 22:2).

Dále je zřejmé, že církev má, respektive má tu možnost a výsadu, udávat směr v rozvoji a vynálezech ve společnosti, službě potřebným či vůdcovství. Pavel nám také objasňuje, jaká je Boží vize pro evangelizaci světa (Skutky 2:1-11). Vše je to umožněno tím, že máme přístup k Otci (Efezským 3:11-12). Církev je Boží tělo, na kterém Bůh chce zjevit svou moudrost celému duchovnímu světu (Efezským 3:8-11).

K tomu, abychom to jako celek uchopili, je potřeba, aby každý z nás jednotlivě *uviděl*, jak se nás dění ve světě týká. Je potřeba, abychom každý *uchopili pozici věřícího*. Všechna Boží zaslíbení, kolik jich jen je, jsou dána *věřícímu*, ne pouze pastorovi, vedoucímu nebo Ježíšovi (2. Korintským 1:20).

Úloha věřících ve světě je nezastupitelná. V Božím plánu jako věřící navazujeme na starosmluvní krále, kněží a proroky. Oni tehdy, jako i my teď, byli pomazáni Bohem – oddělení pro Boha. Byli to také jediní lidé (kromě soudců), kteří byli pokřtěni Duchem svatým. Skrze ně Bůh komunikoval svoje plány tomuto světu. Tato postavení v Nové smlouvě přechází na každého z nás.

V Nové smlouvě jsme totiž *každý* z nás knězem a králem (1. Petrův 2:9, Zjevení 1:6). Navíc každý z nás může prorokovat (1. Korintským 14:1). To všechno máme díky tomu, že jsme Boží synové. Kromě toho vidíme, že Duch svatý do nás nevesel jen tak. On chce skrze nás jednat a kralovat v tomto světě. Svou úlohu kněží a králů nemůžeme brát na lehkou váhu.

Jako kněží obeznamujeme lid s Božím zákonem a s Božími věcmi (Ozeáš 4:6). Zároveň máme vyhlášovat skutky Boží celému světu (1. Petrův 2:9). Jsme Boží poslové tomuto světu (Malachijáš 2:1-10). Proto je úlohou každého z nás, kdo jsme se s Bohem *sblížili*, vyučovat (nejen) svoje ženy a děti o Božích věcech (Genesis 18:16-19). Z toho vyplývá, že bychom měli dobře vědět, co Bůh říká a co si Bůh myslí, abychom nereprezentovali sebe, ale *jeho*.

Jako kněží přistupujeme do nejsvětější svatyně k Bohu (Matouš 27:51-53). Pro Izraelce byla tato nejsvětější svatyně místem setkání *nebe se zemí*. A tak tedy my nyní lidem zprostředkováváme toto setkání (Jan 2:24, 2. Korintským 4:5-7). Máme také tu výsadu zastupovat lidi před Bohem (Ezechiel 22:30). Proto se i my máme přimlouvát za své blízké, za své nepřátele i za vysoko postavené (Římanům 12:17-21, 1. Timoteovi 2:1-4, 1. Petrův 3:8-12). Přímluva totiž mění věci i zdánlivě rozhodnuté (Genesis 19:20-33,

Efezským 6:10-20). I sám Pán Ježíš nám jde v přímluvě příkladem a neustále se za nás v nebi přimlouvá (Židům 7:24-25).

Jako králové vládneme na zemi. Král mluví v autoritě. Král je zvyklý na to, že ho všichni poslechnou. Ve slově krále je moc (Kazatel 8:4). Máme tedy mluvit život do věcí. Mojžíš byl dokonce napomenut za volání na Boha. Bůh čekal, že *on* (Mojžíš) bude jednat (Exodus 14:15-16). Duchovní vládu můžeme vidět i na příkladu Elijáše a Eliši. Díky tomu, že Eliáš *znal* Boha, vládl živlům (1. Královská 17:1-18:46, 2. Královská 2:8).

Elíša chápání duchovní nadvlády ještě posunul. Uzdravil vodu (2. Královská 2:19-22). Reagovala na něj zvířata (2. Královská 2:23-25). Elíša uchopil autoritu nad Izraelem a lidé na něj spoléhali (2. Královská 2:19-22). Dokonce vyhrával Izraeli války a zajal armádu (2. Královská 6:8-23). On i Eliáš dokonce porozuměli vládě nad smrtí (1. Královská 17:21-23, 2. Královská 4:33-36).

V Nové smlouvě nám nejsou dávání za příklad k obdivu, ale za příklad k *napodobování* (Židům 11:32-12:3, Jakubův 5:14-18). Budme si tedy vědomi své identity. Nevracejme se k dřívějšímu otrockému přemýšlení, ale choďme jako Boží synové, vládci (Galatským 4:1-7). *Vládněme* v oblasti *života* jako králové (Římanům 5:17, Římanům 8:6). Bůh chce naplňovat naše slova (Izajáš 44:24).

On chce, abychom tvořili, jako On tvoří. Proto nám odhaluje duchovní realitu. Chce, abychom umožňovali konání jeho vůle zde na zemi (Matouš 6:10). Znejme Boží slovo a jednoduše ho mluvmě do situací. Navíc, kolik autority a zodpovědnosti v duchovním světě vezmeme, je na nás. Žalmista dokonce mluvil v autoritě k celému duchovnímu světu (Žalm 148:1-14, Žalm 150:1-6).

Církev, řecky *ekklésia*, česky *královská rada*, má ze své pozice v duchovním světě určovat dění ve světě fyzickém. Toto přináší smíření (obnovení, uvedení do pořádku) všech věcí, aby byly v souladu s Božím plánem. To vše jsou opravdu nezanedbatelné úlohy. Pán Ježíš dokonce mluví o tom, že člověk, potažmo církev určuje dění na tomto světě až do té míry, že to duchovní svět respektuje:

„Amen, pravím vám, cokoli svázete na zemi, bude již svázáno v nebi, a cokoli rozvázete na zemi, bude již rozvázáno v nebi. [Amen,] opět vám pravím: Shodnou-li se dva z vás na zemi v jakékoli věci, o niž požádají, stane se jim od mého Otce, který je v nebesích. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni v mé jméno, tam jsem já uprostřed nich.“

Matouš 18:18-20

Církev má přinášet Boží realitu tomuto světu (Matouš 6:10). Duchovní klima společnosti je totiž vždy dáno tím, jakému duchu lidé ve společnosti vědomě či nevědomě slouží. Zásadně jde o to, jakému *učení* lidé podléhají. Každý duch (například komunismus, humanismus, nacismus) má svoje učení a má potenciál proniknout celou kulturu a ovlivnit vše od rodin, práce, zdraví, školství až po ekonomiku. Stejně tak i Boží Duch lpí na svém učení a nastoluje kulturu – uzdravení, lásky, úcty, poctivosti a podobně (Matouš 28:18-20, 2. Korintským 3:17).

Potřebujeme se tedy jako církev – celek i jednotlivci – posunout ve svém chápání církve jako živého organismu a Boha samotného. Potřebujeme každý sám sebe vidět jako misionáře Nebe na zemi, který přináší kulturu Nebes na tento svět. Pišme knihy jako Letopisy Narnie, skládejme hudbu, malujme obrazy nebo vymýšlejme

Boží počítačové hry. Ale nikdy nezapomeňme předávat druhým to, co žijeme.

Co se týče prorocké služby, Bůh chce s její pomocí vystrnadit ze společnosti obzvláště *čarodějnictví* (Prince, 2017). Lidé přirozeně hledají duchovno a duchovní věci, vědí, že je zde něco víc. Pokud ale duchovní věci nenacházejí v církvi, uchylují se k jiným naukám. Bůh nechce, aby se v každé domácnosti děly okultní praktiky. Zato chce, aby v každé domácnosti lidé zažívali *jeho*.

Vezměme si například poznání lidské budoucnosti. Lidé jsou dychtiví po tom vědět, co se bude dít. A není to tak, že Bůh nechce, aby budoucnost lidé znali. Naopak, On dokonce zvěstuje samotný konec od počátku (Izajáš 46:10). Navíc chce, aby o tom, co chce dělat, všichni věděli (Abakuk 2:2-3). Bůh ale chce, abychom znali dění skrze jeho Ducha, ne skrze astrologii, horoskopy, okultismus. Že tomu tak opravdu je, můžeme vidět už ve Staré smlouvě. Například o Elijášově odchodu do nebe věděli kromě Elijáše a Eliši desítky lidí:

„Proroctí žáci, kteří byli v Bételu, vyšli k Elišovi a zeptali se ho: ‚Víš, že dnes Hospodin vezme tvého pána od tebe?‘ Odpověděl: ‚Také to vím, mlčte!‘ Elijáš mu řekl: ‚Elišo, zůstaň tady, protože Hospodin mě poslal do Jericha.‘ Eliša řekl: ‚Jakože živ je Hospodin a jakože živ jsi ty, neopustím tě.‘ Tak šli do Jericha. Proroctí žáci, kteří byli v Jerichu, přistoupili k Elišovi a zeptali se ho: ‚Víš, že dnes Hospodin vezme tvého pána od tebe?‘ Odpověděl: ‚Také to vím, mlčte!‘“

2. Královská 2:3-5

Podobné věci zažívala i první církev. Bůh ji například varoval před přicházejícím Satanovým plánem, hladem za císaře Klau-
dia (Skutky 11:27-28). Církev na to adekvátně zareagovala a byla
připravená. Takto si chce Bůh používat církev i dnes. Bůh chce,
aby skrze církev byly požehnány všechny národy (Galatským 3:8).
Uvědomme si ale, že církev se skládá z jednotlivců. Pokud má být
církev silná, je potřeba, aby byla silná každá její část (1. Korint-
ským 12:26). Posilníme se v našem Bohu a připojíme se k Božím
plánům i my (Daniel 11:32)?

10 Chodit s Bohem

Když začneme chodit s Bohem po této zemi, náš život dostane jiný rozměr. A co také čekat, když jako občané Nebes začneme působit zde na Zemi (Filipským 3:20)? V tomto životě nejde totiž jen o „užívání“ si vztahu s Bohem. Jde také o zjevování jeho osoby druhým lidem. Bůh *touží* po tom, abychom s ním ve všem spolupracovali, rozuměli jeho způsobu myšlení a jeho záměrům (2. Korintským 5:20-6:2).

Věříme tedy, že vám kniha pomohla otevřít oči a že si nyní již nemyslíte, že křesťanství není založeno na slepé víře v něco, ale na víře, která ví (která si uvědomuje realitu). Věříme, že vám kniha pomohla pomohla pochopit fungování duchovního světa a že nyní již máte základy pro celou prorockou část křtu Duchem svatým. Věříme, že nyní všichni vidíme, že Bůh chce opravdu komunikovat s *každým* člověkem a že k tomu není třeba žádný speciální dar ani žádné pomazání navíc. Jediné, co je potřeba, je křest Duchem svatým a duchovní porozumění, o kterém píše apoštol Pavel:

„Nepřestávám za vás děkovat, když se [o vás] zmiňujeme na svých modlitbách, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal Ducha moudrosti a zjevení v pravém poznání jeho samého.“

Efezským 1:16-17

Je důležité, aby toto poselství bylo *kázáno* a aby mu bylo *věřeno* (Římanům 10:14-17, Židům 4:2). Věříme tedy, že tato příručka ve vás vzbudila touhu objevené pravdy sdílet s dalšími lidmi. Tím se staneme součástí Božího plánu v naší generaci. Bůh se totiž snaží navázat kontakt s *každým* člověkem. Božím záměrem vždy bylo, je a bude chodit s člověkem. Komunikace s nebeským Otcem

byla dokonce základní věcí, kterou se Pán Ježíš od ostatních odlišoval a na kterou se ho učedníci (Matouš 6:5-14, Lukáš 11:1-13). Chtějme tedy i toto pro druhé lidi a dopomáhejme jim k tomu.

Je načase, aby církev povstala. Začněme chodit po zemi jako Boží synové. Buďme smělí a odvážní (Skutky 4:13). Smělostí a odvahou se totiž víra projevuje (Jozue 1:5-9). Neřešme svůj věk nebo minulost. Například David se postavil Goliášovi v sedmnácti letech (1. Samuelova 17:32-54). Mojžíš faraonovi v osmdesáti. Navíc byl vrahem.

Bůh totiž nečeká, že budeme bezchybní (Filipským 3:12-16). Čeká ale, že náš život se stane *živou obětí* (Římanům 12:1-2). Čeká, že bude moct jednat skrze naše životy. Čeká, že si nás bude moci používat každý den. Daroval nám totiž k tomu vše potřebné. Máme Kristovu mysl a přebývá v nás Duch, který stvořil tento svět (Genesis 1:2, 1. Korintským 2:16). To je realita, kterou částečně zažívali například proroci Eliáš a Elíša. O co více bychom to měli zažívat my jakožto Boží synové. A není to právě to, na co celý svět čeká (Římanům 8:19)?

Inspirací pro nás mohou být příběhy lidí z minulosti. John G. Lake kromě již zmiňovaného svědectví, skrze modlitbu věděl, co se děje po sborech, které v Africe založil. Porozuměl tomu, že *žít podle Ducha* znamená *vědět*, ne se něco snažit vymyslet. Inspirativní je i skupina Moravských bratří, která se vydala do Japonska. Před příjezdem do země se skupina šest týdnů v kuse modlila a pak všichni z nich mluvili plyně Japonsky (Liardon, 1999). Podobně misionáři Goforthovi, který *měl problém* se naučit

čínštinu, dal po modlitbě Bůh takový čínský dialekt, který mu kdekdo mohl závidět (Liardon, 2014).

Fred F. Bosworth zase zmiňoval, že po křtu Duchem svatým zažíval *pokoj* a jasné Boží vedení. Oral Roberts na základě komunikace s Bohem dělal důležitá strategická rozhodnutí ve službě (Liardon, 2008). Smith Wigglesworth skrze modlitbu a slova poznání poskytoval manželské poradenství (Hibbert, 2014). Historie samozřejmě nabízí desítky dalších podobných příběhů o Boží moudrosti, která má být zjevena na církvi (1. Korintským 2:6-13), a tedy i na životě každého z nás. Bůh *sám* nás chce vyučit.

Nezapomeňme nikdy na to, že Duch svatý je tím *životem* pulzujícím v církvi. Nemějme tedy strach, nechme se jím pokřtít, poté mluvmе o Božích věcech (1. Petrův 2:9). Obnovujme soustavně svou mysl a poddávejme se Bohu, aby to vše v nás, co je z něj, mohlo skrze nás plynout na tento svět (Jan 7:37-39). Tak si budeme *vědomi* Boha ve svém životě a On si nás bude moci soustavně používat.

Chceme tak každého z nás vyzvat – nenechme Boží slovo ležet ladem, uchopme ho a pojďme společně přinášet hlubší poznání Boha do české církve, celému českému národu i světu.

Praktické aktivity

Už apoštol Pavel chtěl, abychom všichni měli praktickou zkušenost s proctvím (1. Korintským 14:31). Jinde nás vyzývá, abychom se cvičili ve zbožnosti (1. Timoteovi 4:7). Dále Juda říká, ať se budujeme ve víře modlitbou v duchu (Judův 1:20). Vždy tedy můžeme *záměrně* dělat něco, čím se budujeme, cvičíme v Boží moci nebo v rozpoznávání Božího hlasu.

Pro usnadnění vstupu do proctví a slyšení Božího hlasu jsme tedy připravili seznam praktických aktivit, jak proctví a ostatní dary můžeme procvičovat. Každá aktivita má název a obsahuje popis, časovou náročnost, záměr i případnou alternativu v provedení. Navíc některé aktivity jsou pro skupiny, ne pro jednotlivce, takže na konci každé sekce je i návod pro vedoucí, jak při vedení skupiny lidí mohou postupovat.

Cílem aktivit nejsou samozřejmě aktivity samotné. Cílem je, aby se život v Duchu svatém stal pro nás běžnou praxí, stejně jako čtení nebo psaní. Cílem je, abychom začali chodit jako Boží synové a dcery po této zemi.

Na druhou stranu nazapomeňme, že prorokování samotné *nezaručuje*, že Boha budeme opravdu znát (Matouš 7:14-24). Boha slyšet můžeme a přitom nemusíme toužit po vztahu s ním. Aktivity tedy nejsou v žádném případě myšleny jako náhražka vztahu s Bohem. Mají sloužit pro rozšíření našich obzorů a pro hlubší pochopení Božích záměrů.

Prorokování

1. **Ztišení:** Pro jednotlivce. Ráno nebo večer se ztišíme a ptejme se Boha, ať nám ukáže, co nás dnes (zítra) čeká (jaká situace, úkol). Zapišme si vše, co nám přijde. Večer se k tomu vrátíme a zamysleme se nad tím dnem, či to tak opravdu bylo (1. Samuelova 10:2-6, Marek 14:12-17, Matouš 21:28-32).

Časová náročnost: 2–3 minuty ráno a 2–3 minuty večer.

Alternativa: Bůh s námi chce komunikovat neustále (Jób 33:14-16), takže si i během dne všímejme, zda nepřichází obrazy a slova o věcech, které se ten den budou dít.

Záměr: O prorocství máme usilovat (1. Korintským 14:1). Věřme tomu, že slyšíme Boží hlas (Jan 10:4-5). Netravme touto aktivitou moc času, když nám bude připadat, že nic nevnímáme, jdeme od toho a zkusme to zítra znovu (Marek 11:22-24). Na přijímání slov pro svůj život se nejlépe naučíme rozsuzovat věci – zda nás prorocství přibližuje k Bohu, zda nám to, co přijímáme, působí pokoj či sevření nebo zda se slovo opravdu naplnilo v budoucnu.

2. **Poznámky:** Vytvořme skupiny lidí po 4–5 lidech. V každé skupině jednoho člověka posadme doprostřed. Ostatní lidé na něho položí ruce a jeden po druhém se začnou nahlas modlit česky a prorokovat člověku uprostřed. Kdo se zrovna nemodlí česky, modlí se v jazycích a píše si poznámky, obrazy, které mu zrovna přicházejí na mysl. Když se domodlí a doprorokují všichni, posdílí se ještě s věcmi, které si kdo zapsal, a s obrazy, které kdo přijal. Člověk uprostřed řekne, zda mu to sedí, nebo ne. Také si všímejme, jak se slova a ob-

razy jednotlivých lidí doplňují a rozvíjejí a skládají takové puzzle o tom člověku (i s předešlými prorockými slovy v životě toho člověka). Po shrnutí si doprostřed sedne další člověk ze skupiny a ostatní nyní prorokují jemu. Takto je postupně prorokováno každému.

Časová náročnost: 10–15 minut na jednoho člověka sedícího uprostřed.

Alternativa: Pokud jsi zvyklý na člověka pokládat ruce a pak se začít modlit, prorokovat, zkus to udělat i bez toho. Pomůže ti to zůstávat ve víře v Boha, ne ve víře ve tvou metodu prorokování.

Záměr: Je dobré prostřídat všechny lidi. Společné modlitby a prorokování budují společenství a posilňují vazby mezi lidmi. Pokud nevíme, jak začít, začněme se obecně modlit Boží slovo, žehnat danému člověku a děkovat za něj a uvidíme, že nás Duch svatý začne stáčet určitým směrem.

- Zády:** Vytvořme skupiny po 4–5 lidech. V každé skupině si pak jeden člověk stoupne k ostatním zády. Jiný člověk ze skupiny mu položí ruku na záda a ten první, tj. ten vpředu, mu začne prorokovat (tzn. neví, komu prorokuje). Až prorokující bude vnímat konec, řekne „Amen“. Potom prorokujícímu položí ruku na záda někdo jiný. Tomu opět začne prorokovat. Takto postupně bude prorokovat všem lidem ve skupině. Když už doprorokuje všem, skončí, otočí se a řekne si s ostatními ve skupině, pro koho co bylo a zda to sedělo. Poté jde na řadu někdo další. Otočí se zády a bude prorokovat on. Takto postupně bude prorokovat každý.

Časová náročnost: 10–15 minut na jednoho prorokujícího člověka.

Alternativa: Můžeme se domluvit, že každý bude prorokovat menšímu počtu lidí – například dvěma nebo třem.

Záměr: Lidé často do proroctví vkládají své vlastní myšlenky, protože se navzájem znají (Vallotton, 2019). Touto aktivitou eliminujeme začnou část svých myšlenek, aby nás neovlivňovaly při prorokování. V prorokování se můžeme všichni trénovat a cvičit (1. Korintským 14:31).

- 4. Prorok a kapitán:** Vytvořme skupiny po 3–6 lidech. V každé skupině pak určíme dva lidi – proroka a kapitána. Prorok si dá ruku před oči a připraví se na prorokování. Kapitán ukáže na někoho ve skupině (může i na sebe a proroka) a řekne: „Můžeš.“ V ten moment prorok začne prorokovat (neví, komu prorokuje). Až bude končit, řekne: „Amen.“ V ten moment kapitán ukáže na jiného člověka a řekne: „Můžeš.“ a prorok opět začne prorokovat. Toto se opakuje, dokud prorok neprorokuje postupně všem ve skupině (včetně sebe a kapitána). Poté otevře oči a všichni se ve skupině pobavíme, pro koho co bylo a zda to sedělo. Poté určíme nového proroka a kapitána a celý proces zopakujeme znovu. Takto postupně každý bude jednou prorokem a jednou kapitánem.
Časová náročnost: 10–15 minut na jednoho prorokujícího člověka.

Alternativa: Můžeme se domluvit, že každý bude prorokovat menšímu počtu lidí – například třem.

Záměr: Při této aktivitě každý prorokuje i sám sobě, takže Bůh mu může říct skrze něho samotného i něco, co by od jiných nepřijal.

Pro vedoucí skupin

1. Buďme iniciativní, dejme se dohromady s dalšími 3–5 lidmi a najděme si místo, kde budeme mít klid.
2. Vysvětleme lidem, že prorokování je jednoduché – podobně jako výklad jazyků. Jen utišme svoje myšlenky a nechme proudit Ducha.
3. Povzbudme lidi, že proctví přichází hned, stačí ho uvolnit. Může přijít jako vjem, obraz, verš nebo kombinace všeho. Často lidem přijde jen jedno slovo a bojí se ho říct. Když ho řeknou, přijdou další slova.
4. Buďme první, kdo prorokuje. Jako druhého vyzvěme někoho, na koho se můžeme spolehnout.
5. Dohlédněme na to, aby každému bylo prorokováno (nebo určenému počtu lidí), ale aby i každý prorokoval (kdo chce).
6. Nebojme se napravit a usměrnit věci. Kvalita proctví je dána zkušenostmi daného člověka, ale i mírou obnovy jeho mysli. Lidé často mluví pod vlivem své teologie, která nemusí být úplně správná, ale člověk si to může „přeložit“.

Modlitba v jazycích a výklad jazyků

1. **Základ:** Rozdělme se do dvojic. V každé dvojici se nejprve jeden modlí v jazycích a druhý simultánně vykládá a hlídá si, zda kromě slov mu nepřicházejí na mysl nějaké obrazy, vjemy či verše. Po konci výkladu posílí, co přijal, tomu, kdo se modlil v jazycích, a poté si role vymění. Pokud nám to pomůže, můžeme se na začátku ztišit a pomodlit se, ale klidně můžeme začít rovnou.

Časová náročnost: 15 minut dohromady.

Alternativa: Místo dvojic se můžeme rozdělit do skupin po 4–10 lidech, kde se vždy jeden bude modlit v jazycích a ostatní budou vnímat, co Pán říká, případně se někdo z nich simultánně napojí. Po závěrečném sdílení se začne modlit v jazycích další člověk.

Záměr: Výklad jazyků, stejně jako modlitbu v jazycích a ostatní duchovní dary jsme schopni uvolnit *hned*. Jedním z cílů výkladu jazyků je stejně jako u modlitby v jazycích a prorokování naše budování (Judův 1:20, 1. Korintským 14:3). Dále, výklad není překlad. Při výkladu zachytíme jen zlomek toho, co se Duch modlí. Tudíž, když vám budou jazyky vykládat různí lidé i během krátké doby, výklad se může lišit a zároveň bude stále sedět (například hlavní myšlenkou). Kromě toho se výklady často navzájem doplňují a dokreslují. To vše je proto, že slova jsou *duch* (Jan 6:63). Například, když řekneme slovo „válka“, v každém to vyvolá nějaký pocit a představí si nějaké obrazy či si přehrává nějaké scény. Různí lidé si vybaví rozdílné věci (od tanků, přes středověké

války, zpustošená města, vítězství, lazarety) a nic z toho není špatně a vše se doplňuje. Tak i my, když vykládáme jazyky, popíšeme jen část celku.

- 2. Strategické modlitby:** Rozdělme se do skupin po 6–12 lidech. Modleme se 15 minut za město, v druhém kole 15 minut za Česko. Během modliteb se *soustředme* na Boží věci, nemysleme na práci a podobné věci (1. Korintským 14:14-15). Během modliteb si každý píše poznámky, co nám přichází. Po skončení modliteb vedoucí dané skupiny vede diskuzi, kdo si co zapsal a kdo co vnímal, dělá si z toho poznámky a nakonec shrne hlavní myšlenky, co Duch svatý chtěl říct. Poté se sdílejme i s dalšími skupinami.

Časová náročnost: 15 minut modlitby + 15 minut sdílení.

Alternativa: Toto člověk může dělat i sám nebo ve dvojici, například při modlitbě za strategii ve službě, v příbuzenstvu. Tento druh modliteb je velmi dobrý pro učednictví. Je důležité naučit lidi *modlit se* (Lukáš 11:1-4).

Záměr: Neberme to tak, že se musíme modlit přesně 15 minut. 15 minut je čas, během kterého se každý dokáže dostat „ze sebe“, přestane řešit sebe, své okolí a nenechá svou mysl utíkat k běžným záležitostem. Tehdy se začínáme *opravdu* modlit. Během modliteb klidně vypneme budík a nechme modlitby plynout, dokud nebudeme vnímat konec.

- 3. Proud:** Rozdělme se do skupin po 6–12 lidech. Ve skupině určíme téma (například národ, místní sbor, město), za které se všichni budeme modlit, a určíme jednoho člověka, který bude jazyky vykládat (vykladač). Poté se všichni až na vy-

kladače začnou modlit za dané téma v jazycích a vykladač se na ně napojí svým mateřským jazykem simultánním výkladem. Až vykladač bude vnímat konec, skončí, stejně tak i ostatní. Pak se všichni budeme sdílet o tom, co kdo během modliteb vnímal. Následně určíme na výklad někoho jiného (může se i změnit téma) a modlitby proběhnou znovu.

Časová náročnost: 10 minut na jedno kolo modliteb (jednoho vykladače).

Alternativa: Vyberme dva lidi, kteří se za dané téma budou modlit před celým shromážděním. V tomto případě se jeden bude modlit za dané téma v jazycích a druhý bude simultánně vykládat. Tímto se dá skvěle doplnit například vyučování či přinést proroctví (1. Korintským 14:5-6).

Záměr: Všimněme si, že Duch svatý se dá směřovat (2. Tesalonickým 1:11). Když se všichni modlí v jazycích za jedno téma, jednotlivé „proudy“ Ducha se spojují v jednu řeku (Jan 7:37-39). Navíc tímto Duch svatý může přinést například vyučování či proroctví (1. Korintským 14:5-6).

- 4. Modlitba sjednocení:** Rozdělme se do skupin po 6–12 lidech. V každé skupině určíme jednoho člověka, který se bude modlit česky za věci, jež má na srdci (ať v osobní, nebo obecné rovině). Ostatní se připojíme k jeho modlitbě v jazycích ve stejném tempu, frekvenci, výšce a síle hlasu. Snažme se na něj „naladit“ a zároveň vnímejme obrazy a slova, které nám přichází na mysl (Skutky 4:23-31). Na konci si vše sdělme. Poté určíme jiného člověka, který se bude modlit, a ostatní se nyní napojíme na jeho modlitbu.

Časová náročnost: 10–15 minut na jednoho člověka modlícího se česky.

Alternativa: Můžeme aktivitu udělat i po menších skupinkách, aby se všichni zapojili a každý mohl růst. Je to dobrý strečink pro naši víru, abychom nezůstávali na místě.

Záměr: Každý se modlí jinak. Všimněme si, že naladit se na něčí modlitbu není vždy snadné. Dělat to je ale důležité pro sjednocování církve. Kromě toho možná zjistíme, že jsme se najednou modlili jiným jazykem než doteď, nebo si všimneme, že se nám náš jazyk rozvinul. Bible totiž nemluví jen o jiném jazyku, ale o *druzích jazyků* (1. Korintským 12:10). Každý má svůj význam a účel (1. Korintským 14:10, Efezským 6:18). Může se jednat například o bojové jazyky, chválu, uctívání či přátelské povídání s Bohem. Rozvíjejme se tedy i v tomto (1. Korintským 14:15).

Pro vedoucí skupin

1. Budme iniciativní, dejme se dohromady s dalšími 5–11 lidmi a najděme si místo, kde budeme mít klid.
2. Vysvětleme, že výklad jazyků je jednoduchý – podobně jako prorocství. Stačí utiřit svoji mysl a nechat proudit Ducha.
3. Povzbuďte lidi, že výklad může být simultánní nebo zpětně. Může přijít jako vjem, obraz, verš nebo kombinace všeho. Často lidem přijde jen jedno slovo a bojí se ho říct. Když ho ale řeknou, přijdou další slova.
4. Budme první, kdo někomu ve skupince vykládá jazyky. Jako dalšího vyzvěme někoho, na koho se můžeme spolehnout.
5. Dohlédněme na to, aby každému byly jazyky vyloženy (nebo určenému počtu lidí), ale aby i každý vykládal (kdo chce).
6. Nebojme se napravit a usměrnit věci. Kvalita výkladu je dána zkušenostmi daného člověka, ale i mírou obnovy jeho mysli. Lidé často mluví pod vlivem své teologie, která nemusí být úplně správná, ale člověk si to může „přeložit“.

Slova poznání

1. **Ztišení:** Pro jednotlivce. Ráno nebo večer se ztišíme a ptejme se Boha, ať nám ukáže, koho dnes (zítra) potkáme, jak se jmenuje, co ho trápí (například vztahy, zdravotně), kde a v kolik ho potkáme a co mu máme říct. Zapišme si vše, co nám přijde. Poté budme ve správný čas na správném místě.

Časová náročnost: Ztišení 2–3 minuty, následné provedení 30 minut.

Alternativa: Bůh s námi chce komunikovat neustále (Jób 33:14-16), takže si i během dne všimějme, zda nám nepřicházejí obrazy a slova o lidech okolo nás.

Záměr: Slovo poznání ti může přijít jako obraz, slovo, vjem nebo i jako bolest, která není tvoje. Je to způsobeno *různým působením* v tomtéž daru (1. Korintským 12:5). Cílem této aktivity je ukázat, že my máme zjevovat Boha tomuto světu (Jan 2:24, 2. Korintským 4:5-7)

2. **Na shromáždění:** Pro jednotlivce. Při chvalách nebo modlitbách ve sboru se ptejme Pána na slovo pro někoho. Poté za daným člověkem vyrazme (během chval nebo po shromáždění) a sděľme mu, co nám k němu přišlo. Případně to s ním proberme.

Časová náročnost: 2–3 minuty během chval + konverzace s daným člověkem.

Alternativa: Toto můžeme udělat kdekoliv. V MHD, v práci, ve škole, na školení. Může nám to posloužit jako dobrý ice-breaker nebo způsob navázání konverzace o Bohu. Lidem takto můžeme skvěle ukázat, že je Bůh zná (Jan 2:25).

Záměr: Jednou nám přijdou konkrétní slova, jindy vnímáme takovou tíhu – v ten moment jdeme za dotyčným člověkem a začněme mluvit (nebo si pomozme modlitbou v jazycích) a slova se začnou uvolňovat. A jak poznat toho pravého člověka? Většinou nám na něm spočine zrak (Skutky 14:9) nebo to *víme* ve svém nitru (Koloským 3:15).

- 3. Hledání pokladu:** Rozdělme se do skupin po 2–6 lidech. Předtím než vyrazíme do ulic města, se ptejme Boha, koho máme dnes oslovit, jak se jmenuje, co ho trápí (například vztahy, zdraví), kde a v kolik hodin ho potkáme a co mu máme říct. Sdělme si to ve skupině. Pamatujme, že všechny indicie se nemusí týkat jednoho člověka. Sepišme si vše a nakonec budme ve správný čas na správném místě.

Časová náročnost: Ztišení 2–3 minuty, následná realizace 1–2 hodiny.

Alternativa: Pro jednotlivce. Předtím než jdeme kázat, se ztišíme a zapisujeme si slova poznání, která nám přicházejí na mysl. Poté se na začátku kázání zeptáme, zda je tu někdo s daným problémem nebo zda někdo „sedí“ do našeho popisu. Pak mu vyřídíme poselství od Boha.

Záměr: S Bohem není nuda. Skvělé zkušenosti s tím měl například Ananiáš (Skutky 9:10-20). Samozřejmě na ulicích nemusíme oslovovat jen lidi, kteří nám „sedí“ do slov poznání. Můžeme oslovovat například také nemocné (Matouš 10:7-8) a chudé (Dedmon, 2013).

- 4. Při kázání:** Pro jednotlivce. Během kázání nebo na jeho konci vystupme zpoza kazatelny a začněme promlouvat do

životů konkrétních lidí. Můžeme lidi vzít popořadě nebo můžeme mluvit k tomu, na kom nám spočine zrak. Případně můžeme vzít dopředu několik dobrovolníků, ke kterým budeme mluvit. Nebo naopak můžeme lidi nechat, ať říkají oni slova poznání jiným lidem v sále.

Časová náročnost: 5–20 minut.

Alternativa: Na konci slova při závěrečné modlitbě můžeme vést lidi k tomu, že teď budou přijímat slovo poznání pro někoho dalšího v sále. Po modlitbě jim dejme prostor, aby mohli oslovit dotyčnou osobou.

Záměr: Netrapme se tím, co je slovo poznání a co prorocství, často mají mezi sebou slabou hranici (Jan 4:16-24).

Pro vedoucí skupin

1. Budme iniciativní, dejme se dohromady s dalšími 1–5 lidmi a najděme si místo k úvodnímu ztišení, kde budeme mít klid.
2. Vysvětleme, že přijímání slov poznání je jednoduché. Podobně jako u prorokování, stačí utiшит svoje myšlenky a nechat proudit Ducha.
3. Povzbuďme lidi, že slova poznání přicházejí hned, stačí je uvolnit. Mohou přijít jako vjem, obraz, verš nebo kombinace všeho. Často lidé dostanou jen jedno slovo a bojí se ho říct. Když ho ale řeknou, přijdou další slova.
4. Zeptejme se každého, co komu přišlo, a dejme to dohromady.
5. Rozhodněme, kterým směrem se vyrazí.
6. Jděme příkladem. Budme první, kdo někoho osloví nebo bude pokládat ruce. Důležité je zejména to, aby se každý v našem týmu posunul alespoň o krok vpřed. Dejme lidem pro to prostor. Pro někoho je to jít ven, pro jiného oslovení, pro dalšího uzdravování.
7. Na konci evangelizace zjistíme, zdali jsme použili všechna slova poznání, která nám přišla. Poté sdílejme svoje zážitky a svědectví a po závěrečné modlitbě vyrazme domů, nebo na společné jídlo.

Operovat v duchu a sny

1. **Operovat v duchu:** Rozdělme se do dvojic nebo trojic. Každý si vyberme jednoho člověka, pro kterého bychom chtěli slovo od Boha. Řekněme jednu indicii o námi vybraném člověku (jméno, odkud je, kde jsme ho potkali). Ostatní se ztiší a začnou říkat, co jim bude přicházet. Bude to ve směru zjevení Boží lásky a dobroty (Jan 2:24, 2. Korintským 4:6-7, Římanům 2:4). To, jak se slovy naložíme, je na nás. Pak se vyměňme.

Časová náročnost: 10 minut na jednoho.

Alternativa: Místo mluvení můžeme psát, co nám přichází.

Záměr: Vůbec se nebojme takto „vidět v duchu“. Takto pracoval Eliša (2. Královská 5:26, 2. Královská 6:12) i apoštol Pavel (1. Korintským 5:3, Koloským 2:5). Jako pro nezainteresané osoby pro nás může být jednodušší rozpoznat, co nám přichází z Ducha svatého a co je jednoduše z nás. Nebojme se říci jedno slovo, myšlenku. Často nám začnou přicházet myšlenky další.

2. **Sny:** Ráno po probuzení si vzpomeňme na sen, který se nám zdál. Pokud se nám bude zdát, že by mohl být od Pána, zapíšme si ho. Zamysleme se nad symboly ve snu, postavami a podobně. Modleme se za výklad.

Časová náročnost: 15 minut.

Alternativa: Sny můžeme sdílet například s kamarády a za výklad se můžeme modlit spolu.

Záměr: Je dobré si sen zapsat hned po probuzení, během dne můžeme na dost podstatných detailů zapomenout. Bůh

se k nám často snaží mluvit přes den, ale my si toho nevíšmáme, proto k nám Bůh mluví ve snech (Jób 33:14-17). Vždy je dobré vědět, co nám náš Bůh říká. Někdy nás chce usměrnit nebo povzbudit, jindy chce, abychom se modlili proti něčemu, co se chystá (Goll, 2017).

3. **Výklad snů:** Zkusme se nenápadně ptát svých spolužáků, nebo kolegů v práci, zda se jim zdají sny. Zjistíme, že spouště z nich se sny zdají (někdy noční můry, ale jindy ne). Zkusme se s nimi o tom pobavit a věřit Pánovi, že jim chce přinést výklad zrovna skrze nás.

Časová náročnost: 15 minut.

Alternativa: Jako Daniel se modleme, ať nám Pán dá stejný sen, jako dal kolegovi. Víra se projevuje smělostí (Skutky 4:13). Bůh nám zaslubuje, že budeme zažívat větší věci než proroci (Matouš 11:11).

Záměr: S vykládáním snu nemusíme začínat nijak okázale. Stačí v otázce říkat myšlenky: „Nemyslíš, že to a to může znamenat toto?“ a podobně.

4. **Ezo:** Poskládejme s kamarády tým lidí a vyrazme na nějaký ezoterický festival. Lidé z okultního prostředí hledají Boha, ale na špatném místě. Můžeme jim být světlem a zároveň osvětlit, co jim Bůh chtěl říci.

Časová náročnost: Zpravidla několikadenní akce.

Alternativa: Modleme se s kamarády za další místa, která můžeme zasáhnout a kde můžeme lidem sloužit. Bůh nám chce dát strategii pro naše město.

Záměr: Na ezoterických festivalech možná budeme vnímat

„duchovní tlak“. Nenechme se odradit a služme lidem jako vždycky. Dábel nemá šanci, jen se nás snaží nalomit „v hlavě“. Zvýšený tlak je daný tím, že stojíme proti mocnostem, je tedy třeba mít pevnou mysl a být si vědomi Pána a převahy jeho síly (Efezským 6:10-20).

Pro vedoucí skupin

1. Budme iniciativní a dejme dohromady lidi.
2. Modleme se spolu za oblast (lidi), které Bůh chce zasáhnout.
3. Ujistěme se, že naši lidé rozumějí duchovnímu boji – tzn. umí stát na Božím slově, umí nepodlehnout mentálnímu tlaku, jsou si jisti Boží ochranou, jsou bdělí, střízliví a žijí svatě (Efezským 6:10-20).
4. Pravidelně se modleme za danou oblast (lidi) a pravidelně jim služme.
5. Vysvětleme, že přijímání věcí (nebo přijímání výkladu snu) je jednoduché – podobně jako prorokování – jen utišme svoje myšlenky a nechme proudit Ducha.
6. Udržujme morálku lidí. Budme příkladem. Povzbuzujme lidi slovem. Budme horliví a nevzdávejme se (Izajáš 42:13, Římanům 12:9-21).
7. Dejme lidem prostor, ať se mohou sdílet, jaká služba druhým pro ně je.

Online aktivity

1. **Budování:** Každý zavolejme svému sourozenci v Kristu. Začněme se za něj modlit obecně Boží slovo, žehnat mu, děkovat za něj. Po chvíli uvidíme, že nás Duch svatý stáčí určitým směrem. Stejně jako ostatní dary Ducha (například modlitbu v jazycích) jsi i prorocství schopen uvolnit *hned* (1. Samuelova 10:7, Skutky 2:4).

Časová náročnost: 10 minut na člověka.

Alternativa: Vytvořme skupiny po čtyřech až šesti lidech. Spojme se s ostatními například přes ZOOM. V každé skupině pak určíme dva lidi – proroka a kapitána. Prorok si dá ruku před oči a připraví se na prorokování. Kapitán napíše do chatu jméno toho, komu se zrovna prorokuje (může i svoje a proroka) a řekne: „Můžeš.“ V ten moment prorok začne prorokovat (neví, komu prorokuje). Až bude vnímat konec, řekne: „Amen.“ Poté kapitán napíše jméno jiného člověka a řekne: „Můžeš.“ Prorok opět začne prorokovat. Toto se opakuje, dokud prorok neprorokuje postupně všem ve skupině (včetně sebe a kapitána). Pak otevře oči a všichni ve skupině se pobaví, pro koho co bylo a zda to sedělo. Následně určíme nového proroka a kapitána a celý proces zopakujeme znovu. Takto postupně bude každý jednou prorokem a jednou kapitánem.

Záměr: Prorocství v Nové smlouvě neslouží pouze k zjevování budoucnosti, ale hlavně k budování, napomínání a útěše (1. Korintským 14:3). Slovo *napomínat* znamená „tahat blíž“, takže celým účelem prorocství je dorůst do Krista ve všem

(Zjevení 19:10). Proroctví také slouží ke smíření člověka s Bohem nebo mezi lidmi navzájem (Matouš 3:1-12). Nejdříve mluvmе obecně Boží slovo do života druhého a uvidíme, zda se to „nepřeklopí“ i do budoucnosti (Jan 4:16-24).

2. **ZOOM:** Vytvořme skupiny po 4–6 lidech. Zavolejme si přes ZOOM nebo podobnou platformu. Začněme se modlit v jazycích. Během toho si každý z účastníků bude sepisovat, co mu pro koho přichází. Všichni pak napíší do chatu, co jim pro koho přišlo. Na závěr se o tom ještě pobavíme a dovyvětlíme si nejasnosti.

Časová náročnost: 5 minut na jednoho člověka.

Alternativa: Pokud si nejsme jisti, zda to naše skupina lidí zvládne, můžeme se začít modlit a věci pro lidi přijímat sami. Na konec každému řekneme, co nám pro koho přišlo.

Záměr: I když je psaní do chatu efektivnější na čas, je dobré svá slova, obrazy doplnit i vlastním mluveným vysvětlením, aby si lidé opravdu odnesli to, co bylo myšleno.

3. **Strategie:** Modleme se v jazycích a každý se soustředme na svůj život – práce, škola, rodina, služba Pánu. Sepisujme si, co nám přichází, a pak v dalších dnech (měsících) jednejme podle toho. Pokud chceme, můžeme se takto modlit za sebe navzájem. Na závěr se můžeme sdílet o tom, co nám pro druhého člověka přišlo.

Časová náročnost: 10 minut modlitby + 10 minut sdílení.

Alternativa: Po vyučování, které jsme slyšeli, se modleme v jazycích za vyučované téma. Všimějme si, co nám Duch svatý začne připomínat, dokreslovat a zjevovat.

Záměr: Modlitba v jazycích je dobrý filtr myšlenek. Duch svatý nám chce zjevovat svoje strategie a plány (Římanům 8:26-27). My s nimi potřebujeme jen souhlasit a žít podle nich. To je chození s Bohem (Micheáš 6:8). Tuto modlitební praxi můžete samozřejmě aplikovat i na další oblasti svého života či životní události. Navíc modlitbou v jazycích se učíme rozlišovat doktríny (1. Janův 4:1). Skrze modlitbu v jazycích přichází zjevení, poznání, proroctví a vyučování (1. Korintským 14:5-6). Duch svatý sám nás chce vyučovat (Jan 6:45, 1. Janův 2:27). Kromě toho nám skrze modlitbu v jazycích může přijít i samotné vyučování, které druhým přineseme my.

4. **Telefon:** Pro dvojice. Zavolejme svému sourozenci v Kristu, se kterým jsme ve dvojici. Začněme se modlit v jazycích a náš sourozenec bude naši modlitbu simultánně vykládat a hlídat si, zda mu kromě slov nepřicházejí na mysl i nějaké obrazy, vjemy či verše. Po konci výkladu nám řekne, co přijal. Poté si role vyměníme. Pokud nám to pomůže, můžeme se na začátku ztišit a pomodlit se, ale klidně můžeme začít rovnou modlitbou v jazycích.

Časová náročnost: 20 minut dohromady.

Alternativa: Spojme se přes messenger se svým sourozencem v Kristu. Napišme mu „Teď“, když se začneme modlit v jazycích, a „Stop“, když skončíme. Náš sourozenec bude mít zapnutý diktafon a začne od „Teď“ do „Stop“ simultánně vykládat (i když nic neslyší). Potom nám pošle nahrávku a sdělí, jaké měl obrazy, slova. Pak se vyměňme.

Záměr: Pavel píše, že kdo se modlí v jazycích, má se modlit, aby je i vykládal (1. Korintským 14:13). Můžeme tedy jazyky vykládat i sami sobě nebo někomu druhému. Modlitba v jazycích, stejně jako výklad jazyků a proroctví slouží mimo jiné k osobnímu budování (Judův 1:20, 1. Korintským 14:3-6). Pán nás chce skrze ně utěšit, ujistit a povzbudit.

Pro vedoucího online aktivit

1. Buďme iniciativní a dejme dohromady lidi přes nějakou on-line platformu.
2. Najděme si čas, kdy budeme mít klid.
3. Vysvětleme, že přijímání věcí je jednoduché – v duchovním světě jednáme nezávisle na prostoru a čase. Stačí jen utišit svoje myšlenky a nechat proudit Ducha.
4. Povzbudme lidi, že slova přicházejí hned, stačí je uvolnit. Můžou přijít jako vjem, obraz, verš nebo kombinace všeho. Často lidem přijde jen jedno slovo a bojí se ho říct (napsat), ale když ho řeknou, přijdou další slova.
5. Aktivity jim namodelujme vlastním příkladem, ať získají lepší představu.
6. Dejme lidem prostor, ať se mohou sdílet a dát nám zpětnou vazbu (například formou komentáře).

Symbyly ve snech, obrazech a viděních

V této části příručky přikládáme seznam biblických symbolů s jejich významy i s odkazy na verše. Použít se dají pro výklad snů, obrazů či jiných prorockých slov. Seznam jsme vytvořili co možná nejkomplexnější, co se biblických pojmů týče. Na druhou stranu seznam nezachycuje symboly, které v Bibli nenajdeme, ale mají současný nebo kulturní význam. Pro dnešní dobu to může být například *auto* nebo *letadlo*. Pro českou kulturu například *lípa* nebo *hokej*. Proto žádáme čtenáře, aby nespolehali jen na tento slovník, ale vždy se ptali Pána, co jim opravdu chce říci. Svůj slovník si každý může samozřejmě rozšířit o nové poznatky.

Čísla

- **Jedna** – Bůh, jednota, zdroj, počátek, nový začátek (Genesis 1:1, Matouš 6:33)
- **Dva** – svědek, svědectví, jednota (Deuteronomium 17:6, Jan 8:17, Matouš 18:19)
- **Tři** – božstvo; božská dokonalost, úplnost (Matouš 28:19)
- **Čtyři** – celosvětový, univerzální (Ezechiel 37:9, Matouš 24:31, 1. Korintským 15:39)
- **Pět** – kříž, Boží milost vůči člověku, vykoupení, lidská odpovědnost (Efezským 4:11-13)
- **Šest** – člověk, šelma, satan (Genesis 1:26-31, Zjevení 13:18)
- **Sedm** – dokonalost, plnost, úplnost (Genesis 2:1-2, Jozue 6:4)
- **Osm** – nový začátek (Genesis 17:10-12, 1. Petrův 3:20)
- **Devět** – soud, konečný stav, plnost (Galatským 5:22-23, 1. Korintským 12:8-10)
- **Deset** – zákon, pořádek, vláda (Exodus 20:1-24)
- **Jedenáct** – neúplnost, absence řádu, rozklad, anarchie, antikrist (Daniel 7:24-26)
- **Dvanáct** – Boží vláda (Exodus 28:21), plnost (Matouš 10:2-4)
- **Třináct** – vzpoura, odpadnutí, odpadlictví (Genesis 14:4)
- **Sedmnáct** – nezralost (Genesis 37:2), vítězství (Genesis 8:4)
- **Třicet** – začátek služby, zralost ve službě (Genesis 41:46, Leviticus 12:4, Deuteronomium 34:8, 2. Samuelova 5:4, Lukáš 3:23)
- **Čtyřicet** – symbol zkoušek končící vítězstvím (Deuteronomium 2:7, Lukáš 4:1-15)
- **Padesát** – výročí, volnost, svoboda, osvobození (Exodus 36:9-18, Leviticus 25:8-17, Numeri 8:25)
- **Sedmdesát dva** – všechny národy (Lukáš 10:1)

- **Sto čtyřicet čtyři** – dokonalost Božího stvoření (Zjevení 7:4)
- **Tisíc** – zralost, plnost postavy, zralá služba, zralý úsudek, Boží plnost, Boží sláva

Barvy

- **Bílá** – čistota, světlo, spravedlnost (Zjevení 6:2)
- **Černá** – hřích, smrt, hladomor (Zjevení 6:5-6)
- **Červená** – krveprolití, válka (Zjevení 6:4)
- **Modrá** – nebe, Duch svatý (Numeri 15:38)
- **Purpurová** – barva králů (Daniel 5:16.21, Jan 19:2)
- **Šarlatová** – vykoupení z hříchů, obět (Izajáš 19:2)
- **Zelená** – život, Levité, přímluva (Žalm 1:1-3)
- **Žlutohnědá** – Boží přítomnost (Ezechiel 1:4)

Další symboly

- **Beránek** – oběť, pokora, církev (Jan 10:1-18), Kristus (Genesis 22:1-24, Exodus 12:5, Izajáš 53:6-7; 1. Petrův 1:19)
- **Berla** – hůl pro oporu (Židům 9:4, Židům 11:21, Zjevení 11:1); hůl pro trestání (1. Korintským 4:21); hůl na cestu či pouť (Matouš 10:10, Marek 6:8, Lukáš 9:3); používána pastýři při počítání, vedení a ochraně ovcí; ve spojení s vládci to byl symbol přísné a tvrdé vlády; žezlo
- **Bláto** – problémy, potíže (Lukáš 15:14-16, Žalm 69:3); Ježíš uzdravil potřením bláta – symbol otevření zraku skrze zjevení Ježíše – omytí v rybníce Siloe (Jan 9:6-7)
- **Bok** – napravo bylo čestné místo po boku krále (1. Královská 2:19, 1. Samuelova 20:25); pomoc nebo společník (Žalm 121:5), přítel krále, služebník království (Žalm 110:1); levý bok – Ezechiel nesl vinu národa (Ezechiel 4:4)
- **Boty** – chození, služba a připravenost (Efezským 6:15), ochrana putování (Deuteronomium 8:4)
- **Bouře** – potíže, zkoušky (Matouš 7:26-27); Boží přítomnost (Exodus 19:16, Žalm 18:7-14)
- **Bratr** – někdo ve smlouvě; blízký přítel jako bratr (Příslaví 18:24, 1. Samuelova 20:1-42); bližní nebo sestra či bratr v církvi (Lukáš 6:42); rodinný příslušník; ten, kdo činí Boží vůli (Marek 3:31-35)
- **Brána** – vstup, moc, autorita (Matouš 16:18, Izajáš 22:22); místo soudu a práva (Příslaví 31:23; Jeremjáš 26:10; Ámos 5:12;15); vstupy do země (Jeremjáš 15:7); otevřít se něčemu nebo mít obranu (město jako obraz života člověka) podobenství knihy Nehemjáš: hradby jako obrana města = života/mysli; brány jako vstupní místa, kontrola, koho a co vpustíme dovnitř (Nehemjáš 3:35)
- **Cesta** – Ježíš (Jan 14:6), směr a volba v životě spravedlivého (Žalm 25:12); úzká cesta věčného života a široká cesta do záhuby

(Matouš 7:14); Pavel vyučoval o svých cestách – způsobu života (Filipským 3:17)

- **Čelenka** – spíše ozdoba podobná turbanu; výměnou za smutek je radost (Izajáš 61:3, Izajáš 61:10, Ezechiel 24:17); turban kněze (Ezechiel 39:28); ozdoba u ženy (Izajáš 3:20)
- **Déšť** – Boží slovo, probuzení (Izajáš 55:9-12, Jakubův 5:7); požehnání – závlaha pro suchou zemi (Deuteronomium 28:12, Leviticus 36:4), symbol Boží přízně; ve Staré smlouvě většinou deště zadržované kvůli neposlušnosti (Deuteronomium 11:18)
- **Dítě** – dětská víra, bezprostřednost, jednoduchost (Matouš 19:13); výstřel do budoucna (Žalm 127:4); ve Staré smlouvě symbol požehnání; dědicové moci (Jan 1:12, Římanům 8:29, Galatským 4:19)
- **Dopravní prostředek** – povolání, pohyb dopředu, prostředek pro vykonání záměru a posouvání dál (1. Paralipomenon 13:17); život člověka (například symbol lodi – život člověka veden a směřován jazykem – Jakub 3:4)
- **Drahokamy** – hodnota, cena, význam (2. Paralipomenon 3:6, Izajáš 54:11, Ezechiel 28:13, Zacharjáš 9:16)
- **Drak** – Satan (Zjevení 12:3, Zjevení 12:9); řecké slovo pravděpodobně odvozené od alternativy slova *dérkomai* (vypadat) – nějakým způsobem fascinující vzhledem; nadřazený dalším hadům a drakům
- **Drobky** – víra v Kristovu dobrotu (Matouš 15:26-28)
- **Dub** – Boží lidé jako duby spravedlnosti (Izajáš 61:3)
- **Duha** – zaslíbení, smlouva (Genesis 9:13); podoba Boží slávy (Ezechiel 1:28); v hebrejštině stejné slovo pro luk jako pro duhu
- **Dům** – dům, domov; místo pro bydlení (Genesis 24:32); člověk se svojí rodinou (Jozue 24:15); majetek, bohatství (Ester 8:1); dům v nebi (Jan 14:12); dílo/ovoce života založeného buď na zjevení

Krista = poslušnosti slovu a jednání podle slova, nebo založeného na prázdných věcech (Matouš 7:26-27); teritorium; život/srdce člověka, ve kterém může přebývat Boží Duch nebo jiný duch (Marek 3:27); přenosný dům, stan (Genesis 27:15); Boží dům, ve Staré smlouvě chrám a po příchodu Ježíše znovuzrozený křesťan (Izajáš 37:38, 1. Korintským 6:19); tělo jako domov pro duši a ducha; buď dočasné, nebo věčné tělo (2. Korintským 5:1, Jób 4:19)

- **Dveře** – vstup, přístup, nová příležitost; autorita (Izajáš 22:22); klíč ke vstupu do části paláce patřící králi vlastnil jeden z důvěrných přátel krále, správce, králem delegovaná autorita k činění rozhodnutí (Zelina *et al.*, 2009); nebe a nebeské věci, vchod pro Krále slávy (Žalm 24:7), Ježíš (Jan 10:9)
- **Fík** – Izrael; klidný a šťastný život (1. Královská 5:5, Zacharjáš 3:10, Micheáš 4:4); úsloví „sedět si na své vinici a pod svým fíkovníkem“ znamená žít klidný a šťastný život (Gesenius, 1990)
- **Had** – Satan; pro hada i draka je stejné hebrejské slovo *tanniyn*; zlí duchové (Exodus 7:10-11, Lukáš 10:19); symbol uzdravení, vítězství nad tělesností a pokušením a mocí hříchu, nemocí a smrtí – měděný had vztyčený Mojžíšem (Numeri 21:4-9); symbol připomínky hanlivé minulosti – Pavla kousla zmije a označili jej za vraha (Skutky 28:3-4)
- **Havran** – zlo, Satan; symbol zkázy (Příslaví 30:17, Izajáš 34:11); zaopatření v těžké době (1. Královská 17:6); předvoj Ducha svatého (Genesis 8:7)
- **Hlad** – pohroma, nedostatek (Genesis 41:30); prázdnota nejen žaludku, ale i ducha, který se nasytí jen Božím slovem (Lukáš 4:4); obecně v Bibli ti, kdo Boha znali, nehladověli ani nežíznil (Jan 4:14)

- **Hlava** – autorita, Kristus (Efezským 5:22); myšlenky, mysl; analytické či logické myšlení oproti životu Duchem (Římanům 8:5, Izajáš 55:8-12)
- **Hlína** – půda dobrá/špatná (Matouš 13:1-23); symbol tvrdosti, ale i zranitelnosti/křehkosti (Daniel 2:41-42); hlína v rukách hrnčíře, který tvoří podle plánu (Genesis 2:7, Izajáš 45:9); symbol pomíjivosti (Genesis 3:19)
- **Hnízdo** – domov, příbytek (Numeri 24:21, Abakuk 2:9)
- **Holubice** – Duch svatý (Genesis 8:8, Lukáš 3:22); čistota (Žalm 68:13); holubice si obecně dělaly hnízda na skále = zjevení Ježíše (Easton, 2015)
- **Hora** – překážka, kterou je třeba vírou přemístit (Marek 11:23); místo setkání s Bohem (Exodus 19:1-20:26, Lukáš 9:37); místo, kde přebývá Bůh (Joel 4:17); místo modlitby, proměnění a zrady Ježíše – Olivová hora (Jan 8:1); nedobytnost, útočiště; útočiště v Bohu a pomoc (Žalm 11:1-7, Žalm 121:1-8); místo, které se neskrýje; rozhled – město na hoře (Matouš 5:13-16)
- **Hrad** – nedobytnost a ochrana (Žalm 94:22, 59:16), pevnost (Izajáš 25:12), místo nedosažitelné a vysoko (Izajáš 33:16)
- **Hrnčíř** – Tvůrce, Bůh, vládce (Izajáš 45:9, Jeremjáš 18:4)
- **Hrnec** – nádoba pro různé účely a obsah; člověk; v biblických textech většinou důležitý obsah, a ne nádoba ve smyslu určení ke vznešeným účelům – povolání, spasení, předurčení ke slávě a ke všedním účelům; ti, kdo propadli Božímu hněvu a jsou určení k záhubě (Římanům 9:21-23); zároveň u hrnčířské hlíny důraz na poddajnost (Římanům 9:21)
- **Hrob** – v negativním smyslu – ve Staré smlouvě, kdo se dotkl hrobu, byl nečistý (Numeri 19:16-18, Jób 10:21-22); pohřby se konyaly mimo město; lidská zkaženost; lidé pod mocí hříchu (Žalm 5:10, Římanům 3:9-13); spravedlnost jen navenek – obílené hroby

(Matouš 23:27); pýcha (2. Samuelova 18:18); pozitivní symbol ve Staré smlouvě – upomínka na předchozí generace a činy Hospodina (Genesis 35:20); vzkříšení (2. Královská 13:21); pozitivní v Nové smlouvě – smrt těla hříchu předcházejícího vzkříšení a životu ve spravedlnosti (Koloským 3:3); symbol vzkříšení, vítězství nad smrtí (Matouš 27:52)

- **Hůl** – disciplína, výchova (Exodus 21:20, Přísloví 13:24, Zjevení 3:19); podpora (Žalm 23:1-6); královská vláda (Ezechiel 21:10.13; Zjevení 12:5)
- **Hvězda** – Satan (Izajáš 14:12), duchovní mocnosti, andělé (Zjevení 12:4); znamení od Boha, které vede (Matouš 2:2); Úsvit z výsosti, Slunce, Jitřenka (Lukáš 1:78, 1. Petrův 1:19); symbol budoucího krále, Mesiáše (Numueri 24:17, Efezským 5:14); Ježíš (Zjevení 22:16); Slunce spravedlnosti (Malachijáš 3:20); Izrael, potomstvo (Genesis 15:5, Genesis 22:17); hvězdy často obrazem osob, personifikované vlastnosti (Žalm 121:6, Žalm 136:8, Žalm 148:3)
- **Chléb** – chléb bez kvasu (hříchu) – Ježíšovo tělo (Jan 6:54-58); chléb života (Jan 6:25-35.57) – pokrm zůstávající k životu věčnému, který sytí (Izajáš 55:2, Zjevení 7:16); chléb z nebe – mana; Slovo Boží (Lukáš 4:4); chléb uzdravení (Matouš 15:26); každodenní potřeba (Matouš 6:10)
- **Chrám** – symbol Staré smlouvy, která zaniká se zničením chrámu; svaté místo, kde přebývá Boží přítomnost; konaly se zde oběti k usmíření za hřích; novosmluvní člověk, tedy chrám nevybudovaný lidskýma rukama (Skutky 7:47-48), dům modlitby (Skutky 3:1-10), svatyně Ježíšova těla (Jan 2:19-20)
- **Jaro** – nový začátek, obnova (Izajáš 43:19), probuzení; závlaha (Ozeáš 6:3), jarní déšť – Boží přízeň (Přísloví 16:15); symbol spravedlnosti a chvály (Izajáš 61:11); čas nového života, radosti, plnosti; nové období; Duch svatý (Píseň písní 2:11-13)

- **Jelen** – pro Židy čisté maso vhodné k jídlu (Deuteronomium 12:15, 14:5); požehnání a záchrana bezvodé země; uzdravení (Izajáš 35:6); všechny zmínky o tomto druhu zvěře jsou v mužském rodě kromě Žalmu 42:2, kde se jedná o velkou laň – žízeň po Bohu
- **Jazyk** – jazyk, řeč; nástroj, který určuje kurz života, který je třeba držet na uzdě (Příslaví 13:3, Příslaví 15:4, Příslaví 15:28, Příslaví 18:21, Jakubův 3:1-18); podle svých slov budeme souzeni (Matouš 12:36-37); může sloužit k milosti, obnově, napomenutí a povzbuzení – zejména mluvení v jazycích a proroctví, chvalo zpěvy, ale obecně jakékoli slovo (1. Korintským 14:1-40, Koloským 4:6); dobré mluvit méně a uváženě (Jakubův 1:19, Příslaví 15:28, Příslaví 17:27); ukazuje stav srdce (Matouš 12:34)
- **Jáma** – útlak, potíže (Matouš 12:10-12); Daniel ve lví jámě (Daniel 6:1-29); šeol – bezedná jáma, hrob, podsvětí (Žalm 88:12, Jób 26:6); jáma (studna) zkázy, která může zavřít svá ústa; pohltit (Žalm 55:24, Žalm 69:16); opak života navěky; slovo jáma totožné se zkázou (Žalm 49:10)
- **Jho** – otroctví, služba, obecnství (Matouš 11:29-30); zvířata nosila jho, člověk nosil jho, jen pokud byl velmi chudý; judaismus uplatňoval tento obraz na podrobení nebo poslušnost; nošení jha Božího zákona a Božího království (Matouš 11:25-30)
- **Kadidlo** – modlitby, přímlyvy, uctívání; kadidlo bylo vzácným známým pokladem východu; vonná látka; dobré zprávy (Izajáš 60:6), součástí oběti v chrámu (Jeremjáš 6:20); starosmluvní obraz umísťuje kadidelnici před truhlu svědectví (Exodus 40:5)
- **Kalich** – život, zdraví, prosperita a dostatek (Žalm 23:5); symbol dobrého/špatného údělu, dědictví, podílu (Žalm 11:6, Žalm 16:5, Matouš 26:39); kalich spasení (Žalm 116:13); symbol krevní smlouvy – Ježíšova krev a podíl s ním (Lukáš 22:17-22); kalich hněvu (Izajáš 51:17)

- **Kamení** – pronásledování, ukamenování (Skutky 7:54-60, 2. Korintským 11:25); připomínka Božích skutků – hromada dvanácti kamenů (Jozue 4:7); Kristus jako kámen úhelný (Žalm 118:22); trvalost; skalnatá, kamenitá půda (Matouš 13:20-21); z kamení se stanou chleby (Matouš 4:3)
- **Karmín** – nepravost (Izajáš 1:18, Zjevení 17:3, Zjevení 17:4, Zjevení 18:12); znak kralování, vznešenosti (Soudců 8:26, Daniel 5:7, Daniel 5:16, Daniel 5:29, Matouš 27:28); prosperita (2. Samuelova 1:24; Přísloví 31:21, Pláč 4:5); symbol nepřítele (Zjevení 12:3)
- **Kladivo** – Boží slovo (Jeremjáš 23:29, Jeremjáš 51:20); Boží spravedlnost (Soudců 4:21); stavba z opracovaného kamene (1. Královská 6:7)
- **Klíč** – autorita, moc (Izajáš 22:22, Zjevení 3:7, Matouš 16:19, Matouš 18:18-20); klíč k poznání (Lukáš 11:52)
- **Kmen** – základ, podstata – Bůh, Ježíš (Jan 15:1.4)
- **Kobylka** – ničitel, pohroma (Exodus 10:4); fyzická armáda vojáků (Zjevení 9:7); zkáza
- **Koláč** – mana chutnala jako medový koláč (Exodus 16:31); symbol radosti a oslav (2. Samuelova 6:19); stejné slovo použito i pro chléb k obětování kněžími v chrámě (Exodus 29:2); hrozinkové koláče – obětovány bohům při pohanských svátcích, při zmínkách o smilstvu Izraele s jinými bohy (Ozeáš 3:1, Jeremjáš 7:18)
- **Koleno** – symbol přimluy (Lukáš 22:41, Skutky 7:60, Skutky 9:40, Skutky 20:36, Skutky 21:5); symbol uctívání Boha nebo Krista (Římanům 11:4, Efezským 3:14), podřízenost (Izajáš 45:23); úcta, pokora (1. Královská 8:54, Římanům 14:11, Filipským 2:10); napravení zchromlých kolenou jako symbol podřízení se Boží výchově (Židům 12:12)
- **Kopec** – místa, kde se obětovalo modlám – posvátná návrší (2. Paralipomenon 34:3); Gedeon vybudoval na místě modlářství oltář

Bohu (Soudců 6:26); modlitba v Getsemane (Lukáš 22:39-46); vyvýšenost (Lukáš 3:4-6); výhled

- **Koruna** – vláda, království a kralování; autorita (Exodus 29:6); koruna pro kněze nebo krále (2. Samuelova 1:10); nevěsta a ženich měli na hlavě věnce = koruny; ve Staré smlouvě manželka je korunována ctí – kvůli svému postavení (Ezechiel 16:12, Zelina *et al.* 2009); pomíjivá a nepomíjivá koruna vítěze závodu – Pavel (1. Korintským 9:24-27)
- **Kořen** – duchovní zdroj (Marek 4:6, Římanům 11:18); počátek rodu (Ozeáš 9:16); vydává ovoce (Příslaví 12:12)
- **Košík** – symbol záchrany – Mojžíš z vody vytažený v košíku (Exodus 2:3); velmi často v Písmu užívaný na nošení jídla (Jeremjáš 24:2, Deuteronomium 28:5, Matouš 15:37)
- **Kořist** – dělena mezi účastníky boje (Genesis 49:27, Exodus 15:9); Izraelci měli někdy vyhladit města pohanských národů i s kořistí, nic si nenechat (Deuteronomium 13:16); Boží slovo je jako kořist (Žalm 119:162); důvod k radosti (Izajáš 9:1-2)
- **Kotva** – upevnění, držení se pravdy (Židům 6:17-19)
- **Kozel** – negativní – oddělení hříšných od spravedlivých při soudu – rozdíl v tom, jestli se starali o potřebné (Matouš 25:31-40); obrazně král/království (Daniel 8:5); oběť za hřích (Numeri 7:16)
- **Krev** – smlouva na odpuštění hříchů (Matouš 26:28); oběť krve Beránka, skrze kterou vítězíme (Zjevení 12:11); ochrana před smrtí (Exodus 12:7.23); krveprolití, ublížení, vražda (Genesis 4:1-8)
- **Křídla** – ochrana pod křídly Hospodina, útočiště (Žalm 17:8, Žalm 36:8); stejné slovo v hebrejštině pro okraj pláště, cíp (1. Samuelova 24:5); křídla větru (Žalm 18:11, Žalm 104:3); křídla jitřní záře (Žalm 139:9)
- **Kůň** – musí se krotit, je silný a bez rozumu (Žalm 32:9, Žalm 33:17); vládci a významněji postavení nebo lidé poctěni vládcem

jezdili na koni (Ester 6:9); válečný kůň (Příslaví 21:31); moc, síla, dobývání (Příslaví 21:31, Zjevení 6:2-8, Zjevení 19:11)

- **Kvas** – v oběti Hospodinu nesměl být žádný kvas – hřích (Leviticus 2:11), Boží království všechno prokvasí (Matouš 13:33), vychloubání (1. Korintským 5:6), špatné smýšlení (Galatským 5:9); zkvasit/prokvasit
- **Laň** – touha po Bohu (Žalm 42); mladost a síla (Izajáš 35:6)
- **Lev** – statečnost, majestát, důvěra; síla; symbol Ježíše; symbol Ďábla (1. Petrův 5:8) nebo překážek pro slovo evangelia (2. Timoteovi 4:17)
- **Lilie** – krása bez zásluhy, Boží starostlivost (Matouš 6:28-29), v názvu Žalmu, písně o Milovaném (Žalm 45:1-18), známá pro svou bělost, žena svého milého (Píseň písni 2:1), také název hudebního nástroje podobného trumpetě (Žalm 69:1, Žalm 80:1)
- **List** – uzdravení, život (Zjevení 22:2)
- **Liška** – prohnáný, zlý člověk (myšlenka); myšlenky se záměrem překazit dílo Božího lidu (pouze nepřímá aplikace Nehemjáš 3:35); zvířata přítomná u smrti a zkázy (Žalm 63:10, Pláč 5:18); proroci, kteří prorokují ze zdroje vlastního srdce a ducha (Ezechiel 13:4); Samson ulovil 300 lišek (Soudců 15:4); v pozitivním významu (Píseň Písni 2:15)
- **Loď** – pouť (Příslaví 30:19), dobrodružství; cesty do neznáma; život veden kormidlem jazyka (Jakub 3:4-5); prostředek k rybaření a přesouvání se; Ježíš spal v lodi za bouře (Matouš 8:23-34)
- **Lopata** – pročištění motivů, oddělení zrna od plev (Matouš 3:12)
- **Luk** – zbraň, symbol boje (Žalm 18:34) a síly (Ozeáš 1:5, Jeremjáš 49:35, Jób 29:20); stejné hebrejské slovo je použito i pro duhu (Genesis 9:13)
- **Mapa** – vedení, indicie, návod; symbol Slova jako vedení pro život (Žalm 119:105); Ježíš je jediná cesta (2. Timoteovi 3:16, Jan 14:6)

- **Maska** – pokrytectví, nepravá tvář; lhář – Ďábel (Jan 8:44); milovat Boha, ale nemilovat svého bratra (1. Janův 4:20); dávat se na odiv hranou zbožností (Matouš 6:1); mít podobu zbožnosti, ale popírat její moc (2. Timoteovi 3:5)
- **Matka** – zdroj; láska, laskavost; duchovní nebo skutečná matka; starání se, péče; požehnání být matkou; ve Staré smlouvě byla obecně bezdětnost hanbou (1. Samuelova 1:1-2:11, Lukáš 1:42)
- **Meč** – Boží slovo (Židům 4:12), Kristus; zbraň – meč Ducha, naše slova (Zjevení 1:16); ostré rozdělení a rozsouzení motivů, myšlenek, vyučování (Efezským 6:17, Židům 4:12-13)
- **Mléko** – základní pravda, výživa (Soudcům 5:15, Izajáš 55:1, Židům 5:12-13, 1. Petrův 2:1-3)
- **Mol** – nemáme shromažďovat poklady na zemi, kde je ničí mol a rez (Matouš 6:19-20); mol rozežere bohatství a oděv těm, kdo hýřili na zemi a vykrmili svá srdce pro den porážky (Jakub 5:2); v popisu Mesiášovy poslušnosti v Izajáši 50:9 znamená úsloví „ti všichni se obnosí jako oděv, sežere je mol“, že jejich postoj neobstojí a sami propadnou zkáze (Zelina *et al.*, 2009)
- **Moře** – obraz národů; překážka pro Boží lid, aby šel dál do zaslíbené země (Exodus 14:10-21)
- **Muž** – muž; člověk obecně; autorita, obraz Krista v rodině (Efezským 5:23)
- **Nahota** – hanba (Izajáš 20:2-4, Ozeáš 2:3, Nahum 3:5), ztráta cti (Pláč 1:8); smilstvo versus smlouva (Ezechiel 16:8); církev v Laodiceji si má obléci bílý šat, aby zakryla svou nahotu (Zjevení 3:18, Zjevení 16:15); nečistota, zahanbení (Ezechiel 16:36); odhalení nahoty člena rodiny nebo bližního se rovnalo smrtelnému hříchu (Leviticus 18:6)

- **Novorozeně** – nový začátek, symbol nového narození (Jan 3:3); učení se od začátku, nezralost (1. Korintským 3:2); nový nápad; nevinnost; závislost
- **Nos** – čichové vjemy, vůně; rozlišování duchů – nepříjemné pachy mohou být znakem duchovního vnímání buď zatuchlosti a špíny, nebo čistoty a vůně
- **Oblak** – Boží ochrana Izraele před Egypťany na poušti (Exodus 14:19); Bůh sám osobně mluvil s Mojžíšem v oblaku (Exodus 19:16); oblak Boží slávy halil Boha (Exodus 24:16, Exodus 40:34)
- **Obr** – negativní – ztělesnění duchovních mocností; nepřítel Boží (1. Samuelova 17:1-58); v Bibli byli obři, protože se Dábel snažil zničit příchod Mesiáše (Genesis 6:4)
- **Oheň** – Duch svatý (Skutky 2:1-4), Boží vedení (Exodus 13:22), Boží hněv (Genesis 19:24, Judův 1:7); anděl (Židům 1:7); očista, zkouška (1. Petrův 1:6-9)
- **Oko** – brána do srdce; tělo bude plné světla, nebo tmy (Matouš 6:22); způsob, jak vidíš život; mít dobré oko = být štědrý/vidět život jen skrze Ježíše (Příslaví 22:9); symbol zraku, vidění; otevření duchovního vidění (Skutky 9:17, Jan 9:41)
- **Olej** – pomazání za krále (1. Samuelova 16:1), symbol bohatství a prosperity (Žalm 23:5); olej veselí (Židům 1:9); jednota bratří (Žalm 133:1-3); také olej ke svícení; symbol Ducha svatého (Matouš 25:1-13, Exodus 35:14)
- **Oltář** – místo odevzdání Bohu, smíření s Bohem; svaté místo, kam se přinášela oběť a dávalo kadidlo (2. Mojžíšova 38:1)
- **Opevnění** – ochrana proti nepříteli; na opevnění stály i strážce (Abakuk 2:1); negativně – nepřístupnost; opevnění mysli = rozumování pozvedající se proti poznání Boha (2. Korintským 10:4)
- **Opilost** – nestřízlivost a ztráta střízlivosti, sebeovládání a kontroly, tělesnost; slovo nabádá ke střízlivosti (Římanům 13:13); ten,

kdo trpěl v těle, skoncoval s hříchem (1. Petrův 4:1-3); stav naplnění Duchem (Skutky 2:13, Efezským 5:18)

- **Orel** – majestát; síla a neúnavnost; mladost (Izajáš 40:31); staví hnízdo vysoko (Jeremjáš 49:16); historicky symbol Římské říše (Matouš 24:28)
- **Osel** – dopravní prostředek; Ježíš – rodiči vezen do Betléma na oslu, pak při vstupu do Jeruzaléma na oslu oslavován jako král; obecně domestikován, často ve stádech (Genesis 12:16, 1. Královská 5:21, Nehemjáš 7:69); nosil břemena; neměl být zapřažen do jha s volem (Deuteronomium 22:10); symbol vykoupení (Exodus 13:13); oslice napomenula Bileáma (Numeri 22:28)
- **Otec** – výchova (Židům 12:4-13), láska (Jan 3:16), Bůh jako Otec (Efezským 4:6); původ u Boha (Efezským 3:14), autorita rodiny, zaopatření, vedení a dědictví (Lukáš 15:12.31)
- **Ovce** – křesťan (Jan 10:4), ztracený člověk bez poznání Boha (Izajáš 53:6), Beránek Boží (Jan 1:36)
- **Ovoce** – výsledky jednání, služby, aktivity; ukazatel na motiv srdce (Jan 15:2, Matouš 12:33, Lukáš 6:43, Izajáš 65:21)
- **Pancíř** – součást brnění = obvykle používán jen v boji, vojáci v bitvě stáli bok po boku – stačila ochrana zepředu; ochrana srdce proti odsouzení, pancíř spravedlnosti (Efezským 6:14, Izajáš 59:17); víra a láska (1. Tesalonickým 5:8)
- **Pás** – pravda (Efezským 6:14), ochrana – buď koženice (ochranný oděv pod krunýřem), nebo kovový pás přes tuniku chránící podbříšek; používán pro držení oděvu – tuniky; s pásem je oděv kompletní; opásání = připravenost
- **Pečeť** – potvrzená a jasně daná neměnná pravda; dekret (nařízení) vydaný významnou osobou, králem; poznávací znamení, komu věc/osoba s pečetí patří – znovuzrození lidé patří Hospo-

dinu (2. Timoteovi 2:19, Zjevení 9:4); symbol věcí, které se mají stát, určených pro daný čas (Zjevení 6:1)

- **Perla** – cenná věc; Boží království (Matouš 13:45-46); žena statečná, která se bojí Hospodina (Příslaví 31:10)
- **Pes** – negativní, podřadnost (Matouš 15:26); nepřítel nebo pohané (2. Samuelova 16:9)
- **Pevnost** – bezpečí, ochrana (Žalm 18:2); lži a lidské výmysly pozvedající se proti poznání Boha (2. Korintským 10:3-5)
- **Písek** – Boží přítel (Žalm 139:17-18); špatný základ pro stavbu – hloupý stavitel (Matouš 7:24-27)
- **Pít** – plnit se Božím Duchem a Boží pravdou (Izajáš 55:2, Matouš 26,26-28, Jan 4:14); společné stolování jako výraz přítelství (Marek 2:16)
- **Plášť** – nejdůležitější část oděvu; tunika bez jediného švu (Jan 19:23); často byl také mnoha barev (Genesis 37:3); plášť od Chany pro Samuele (1. Samuelova 2:19); pláště proroků Elíši a Elijáše (2. Královská 2:12-14); plášť Bartimaia (Marek 10:46-52); plášť rybáře (Jan 21:7)
- **Plot** – překážka, hranice; rozhraní a předěl mezi dvěma územími; zároveň ochrana území, zejména pozemku nebo ohrady, většinou trnitý (Příslaví 15:19, Izajáš 5:5, Micheáš 7:4); běžný val neboli násep; v boji proti nepříteli; ochrana (Izajáš 26:1, Ezechiel 17:17)
- **Pluh** – symbol práce v Božím království; potřeba soustředěnosti na jeden cíl; pluh lehký ze dřeva nebo železa, ruční, jednoduchý k manipulaci a bylo třeba soustředění, aby brázda zůstala rovná (Lukáš 9:62)
- **Pohřbít** – dát to, co umřelo, do hrobu; uvést v zapomnění; sjednocení s Kristem v pohřbu, abychom se mohli sjednotit ve vzkříšení (Římanům 6:5)

- **Poklad** – ukrytý v poli – Boží království (Matouš 13:44); nalezení smyslu života (Matouš 6:21-24)
- **Pokoj** – soukromí, skrytost; osobní intimita (Matouš 6:5-15, Lukáš 11:1-4)
- **Pokrm** – činit Boží vůli (Jan 4:34)
- **Polibek** – souhlas, smlouva, zrada (Matouš 26:48)
- **Porod** – naplnění zaslíbení (Římanům 8:19), porodní bolesti (Galatským 4:19)
- **Pouto** – láska (Koloským 3:16); svázanost (Marek 7:35)
- **Posadit se** – převzít vládu (Marek 16:19); symbol odpočinku (Jan 4:6, Efezským 2:6); místo soudu (Exodus 18:13); Ježíš a rabíni vyučovali vsedě (Lukáš 4:20, Matouš 5:1)
- **Pramen** – zdroj života (Žalm 36:10), srdce člověka (Jakubův 3:11); závlaha (Genesis 2:6)
- **Provaz** – léčka (Jób 18:10); nástroj k měření a posuzování (Zacharjáš 2:5, 2. Samuelova 8:2); nástroj k upevnění stanu (Izajáš 33:20); symbol jednoty (Kazatel 4:9)
- **Pravá ruka** – pozitivní – místo spravedlivých (Matouš 25:33); místo, kde stojí ochránce (Žalm 110:5, Žalm 121:5); místo autority a vlády vedle krále (Židům 1:13)
- **Prst** – záznaky, Boží království na zemi, prst Boží (Exodus 8:15, Lukáš 11:20); potupa ukazování prstem (Izajáš 58:9); symbol Tomášovy nevíry (Jan 20:25); kněz stříkal krev prstem k očištění (Leviticus 4:17); symbol Tvůrce (Žalm 8:3)
- **Prsten** – autorita (Genesis 41:42); symbol synovství (Lukáš 15:22); symbol bohatství (Jakubův 2:2)
- **Přilba** – spasení (Izajáš 59:17, Efezským 6:17); obraz Boží zbroje římského vojáka – bronzová s postranními líčnicemi, nosila se pouze do boje; ochrana hlavy, myslí

- **Pták** – síla, svoboda, ochrana (Izajáš 31:5, Exodus 19:4, Izajáš 40:31); bezstarostnost (Lukáš 12:24, Exodus 16:13, 1. Královská 17:6); zkáza, krádež života; mrchožroutství po bitvě (Genesis 40:17, Lukáš 8:5, Zjevení 19:21)
- **Rameno** – síla (Izajáš 53:1); na rameno vložena autorita od krále (Izajáš 22:22); nosit břemena, otroctví (Žalm 81:2, Ezechiel 29:18)
- **Řeka** – teče kolem trůnu (Žalm 46:5, Zjevení 22:2), symbol Ducha svatého; čtyři řeky oblažující Eden (Genesis 2:10-14); řeky života plynoucí z našeho nitra – Duch svatý (Jan 7:37-38); očištění; vodní křest se většinou děl v řece (2. Královská 5:14, Matouš 3:6)
- **Řetěz** – symbol svázanosti a otroctví (Žalm 149:8); symbol pronásledování (2. Timoteovi 1:16); zlatý řetěz – symbol královské delegované autority (Daniel 5:16, Genesis 41:42); symbol soudu (Skutky 28:20)
- **Roh** – roh s olejem k pomazání krále (1. Královská 1:39); beraní roh pro troubení ohlašující boj (Soudců 6:34); znamení v bitvě (2. Samuelova 18:16); roh ohlašující záchranu a symbol Mesiáše (Lukáš 1:69); nástroj k chvále (Žalm 150:3)
- **Roucho** – Boží sláva, roucho chvály (Izajáš 61:3); čistota obmytí krví Beránkovou (Zjevení 7:14); oblečení kněží (Exodus 31:10); spravedlnost (Jób 29:14); „roztrhl své roucho“ – hluboký smutek a pokání (1. Královská 21:27)
- **Ruka** – Bůh Tvůrce (Skutky 7:50); Boží jednání (Žalm 109:27); pilnost, nedbalost (Příslaví 12:24); práce, jíst výtěžek svých rukou (Nehemjáš 6:9, Žalm 128:2); symbol usmrčení někoho (Deuteronomium 13:10)
- **Ryba** – symbol křesťanství, záchranu nespasených (Matouš 4:19); pokrm, součást rozmnožení jídla v Nové smlouvě (Jan 6:9), Ježíšův pokrm po vzkříšení (Lukáš 24:42)

- **Safír** – jeden z drahokamů zdobících nebeský Jeruzalém (Zjevení 21:19); má jméno podle své krásy a nádhery (Exodus 28:18)
- **Sekera** – soud na těmi, kdo nenesou ovoce (Matouš 3:10); ztracená sekera – symbol vykoupení nehody (2. Královská 6:1-6); nástroj k sekání dřeva, sekající (Izajáš 10:15)
- **Semínko** – Boží království (Marek 4:27); Boží slovo (Lukáš 8:11); synové království (Matouš 13:38); potenciál života = víry ukryté v semínku (Lukáš 17:5-10)
- **Sestra** – moudrost a rozumnost (Příslaví 7:4); sestra v Kristu; potřebná (Jakubův 2:15); sestra Mojžíše, Miriam (Exodus 2:4); sestry Marie a Marta (Jan 11:1); v rodokmenech Staré smlouvy sestry uváděny jen výjimečně kvůli významu vyprávění, například zneuctěná Tamar (1. Paralipomenon 3:9)
- **Sever** – symbolika převedená z kenaánského pohanství – město velkého krále na nejzazším severu (Žalm 48:3); hora shromáždění na nejzazším severu (Izajáš 14:13); určení světové strany; pro orientaci lodí
- **Schody** – místo oslovování zástupu (Skutky 21:40); přístup do vyšších nádvoří budov, do chrámu; duchovní pokrok
- **Sít** – rybářská síť (Marek 1:18); nástroj k lovu; symbol víry v nemožné (Lukáš 5:4); nástraha (Žalm 9:16)
- **Skála** – Bůh, Kristus, pevné Boží slovo, stabilita (Izajáš 26:4, Matouš 7:24-28)
- **Slepý** – fyzická slepota (Jan 9:2); duchovní slepota (Izajáš 43:8, Lukáš 6:39, 2. Petrův 1:9, Zjevení 3:17)
- **Sloup** – síla, stálost; podpora střechy, zejména u chrámu (1. Královská 7:15); ohnivý nebo oblakový sloup – ochrana od Hospodina (Exodus 13:22); posvátné modlářské sloupy (Deuteronomium 16:22); žena z Písně písní (Píseň písní 3:6); Šalomounouvo sloupoví (Jan 10:23, Skutky 5:12, Skutky 3:11)

- **Slunce** – světlo, sláva, jas; určování času (Žalm 104:19); ve Staré smlouvě uctívání slunce jako boha (2. Královská 23:5); rodič ve snu Josefa o jeho rodině (Genesis 37:9); Mesiáš – spravedlnost a uzdravení (Malachijáš 3:20); trůn (Žalm 89:37)
- **Sníh** – čistota (Žalm 51:9, Izajáš 1:18-20); občerstvení (Příslaví 25:13); vzhled Ježíše (Matouš 28:3, Zjevení 1:14)
- **Stavitel** – moudrý stavitel buduje základ života na zjevení a následování slov Ježíše – na tom, co ob stojí (Matouš 7:24-27, Lukáš 6:46-49, Příslaví 24:3, Příslaví 9:1-18); Ježíš je stavitel (Židům 3:3); Pavel je stavitel církve, symbol pracovníka v Božím království (1. Korintským 3:10)
- **Stodola** – plná stodola symbolem hojnosti úrody, vlastního života; shromažďování zásob pozitivní i negativní (Lukáš 12:18, Lukáš 12:24); věčný život strávený s Bohem (Matouš 13:30)
- **Stráž** – přímluva, bdělost; stráž rtů (Žalm 141:3); Ježíš je strážce (1. Petřův 2:25); strážci na hradbách města – ochrana před vstupem nepřítele (Píseň písní 5:7); strážci prahu místnosti/budovy (Ester 2:21)
- **Strom** – uzdravení (Zjevení 22:2); strom života; osoba, pozná se podle činů, tedy ovoce (Matouš 12:33); stín a odpočinek (Píseň písní 2:3)
- **Studna** – veřejné místo setkávání (Genesis 24:45, Genesis 29:10); zdroj čisté vody pro město; rozhovor Ježíše se ženou u studny o živé vodě (Jan 4:14)
- **Sůl** – člověk ve vztahu s Bohem – učedník království, který má měnit okolí (Matouš 5:13); symbol uzdravení (2. Královská 2:21); součást oběti (Leviticus 2:13)
- **Sup** – truchlení (Micheáš 1:16); použitý v přirovnání, jak to bude s příchodem Syna člověka (Matouš 24:28); nečistota

- **Svícen** – jeden z předmětů v chrámové svatyni (Židům 9:2); symbol církvi (Zjevení 2:1) a jednoty – z jednoho kusu zlata = význam slov „tepaná práce“ (Numeri 8:4, Zelina *et al.* 2009); důraz na čistý svícen (Exodus 39:37)
- **Štír** – negativní symbol (Lukáš 11:12); démonické mocnosti (Lukáš 10:19); zkázné vojsko kobylek ze Zjevení má moc jako štíři (Zjevení 9:7-11)
- **Štít** – víra (Efezským 6:16); ochrana proti šípům, ale také útočná zbraň k potlačování nepřítele; Hospodin je štítem (Žalm 7:11), štít záchrany, spásy od Hospodina (Žalm 18:36)
- **Tesař** – Ježíšovo povolání (Marek 6:3); stavěli palác (2. Samuelova 5:11); ve Staré smlouvě tesali i modly (Izajáš 44:13)
- **Tráva** – pomíjivost (1. Petrův 1:24); závislost trávy na dešti – absence trávy je symbol sucha (2. Samuelova 23:4, Izajáš 15:6); travnaté nivy – symbol odpočinku (Žalm 23:2, Izajáš 35:7)
- **Trůn** – symbol kralování, sídlo krále; trůn Hospodinův stojí od věčnosti (Žalm 93:2); spravedlnost a právo (Žalm 97:2); vzhled a vlastnosti trůnu (Jób 26:9, Zjevení 4:6, Ezechiel 1:26)
- **Uzda** – zdrženlivost, (sebe)ovládání (Jakubův 3:3, Žalm 32:9)
- **Váhy** – spravedlnost patří Hospodinu (Přísluví 16:11); Hospodin nenávidí falešné váhy (Přísluví 11:1, Deuteronomium 25:13); soud
- **Vězení** – svázanost, nesvoboda, neodpuštění (Matouš 18:21-35); pronásledování pro víru (Židům 11:36); symbol mrtvých – evangelium zvěstováno i mrtvým ve vězení (1. Petrův 4:6); lidé bez Krista v temnotě (Izajáš 42:7), jáma bez vody (Zacharjáš 9:11, Izajáš 24:22)
- **Vinná réva** – Ježíš (Jan 15:1); požehnání a úroda, klidný život (Deuteronomium 8:8, Izajáš 65:21); symbol ženy v Žalmech (Žalm 128:3); přirovnání k radosti (Izajáš 24:7, Joel 1:12); symbol údělu

trpkých hroznů v životě bez Ježíše, ale Nová smlouva to mění (Jeremjáš 31:30); velké ovoce úrodné zaslíbené země (Numeri 13:23); obraz vinice – ti, kteří Ježíše měli přijmout, ho nepřijali (Lukáš 20:33-42); soud (Zjevení 14:18)

- **Víno** – symbol Ježíšovy krve vylité na odpuštění hříchů a smlouvy (Lukáš 22:18-20); nové víno jako symbol Nové smlouvy a nového smýšlení (Matouš 9:17); ty, kteří smilní (modloslužba), nové víno zradí (Ozeáš 9:2) a nebudou přebývat v zaslíbené zemi (Ozeáš 9:3); symbol Ducha svatého (Efezským 5:18)
- **Vítr** – Duch svatý (Skutky 2:2); činí Hospodinovo slovo (Žalm 148:8); živel způsobující vír, bouři a nebezpečí pro lodě (Matouš 8:23-27, Jan 6:16-21); vládne nad živly (Matouš 14:24, Matouš 14:32); andělé (Židům 1:7)
- **Voda** – občerstvení, Duch svatý (Jan 7:38); Boží život, Hospodin sám (Jeremjáš 2:13, Jeremjáš 17:3); symbol křtu a svědka spasení na zemi (1. Janův 5:8); zkáza, nebezpečí od nepřátel (Žalm 69:1, Žalm 88:18); slova: pramen života a moudrosti z úst spravedlivých (Příslloví 18:4)
- **Vůně** – charakter, ovoce ducha, známka nového života (Genesis 27:27, Numeri 28:8, 2. Korintským 5:2, Efezským 5:2); Kristova vůně (2. Korintským 2:15); dokonalá oběť je libou vůní Hospodinu
- **Zajíc** – nečisté zvíře (Leviticus 11:6); snadná kořist
- **Zápas** – duchovní boj – ne proti lidem, ale proti mocnostem (Efezským 6:12, Koloským 2:15); zápas za rozšíření evangelia spolu s utrpením pro Ježíše; zápas – boj víry (Filipským 1:29-30, Filipským 4:3, 1. Timoteovi 6:12); boj s tělem (Galatským 5:16-26)
- **Zbraň** – možnost jednat aktivně v boji, bránit se a útočit; žádná vytvořená zbraň proti Božímu dítěti neobstojí (Izajáš 54:17); symbol duchovního boje

- **Zemětřesení** – projev Boží moci – při vzkříšení Krista (Matouš 28:2); uvolnění pout učedníkům ve vězení (Skutky 16:26); následek svrhnutí kadidelnice modliteb posvěcených spolu s ohněm dolů na zem (Zjevení 8:5)
- **Znásilnění** – ztráta cti, ponížení; symbol chtíče a sobectví (2. Samuelova 13:22); trest za znásilnění je smrt (Deuteronomium 22:24)
- **Zrcadlo** – obraz posluchače Slova, který Slovo činí, nebo nečiní (Jakubův 1:22-25); obraz Pánovy slávy vidíme jako v zrcadle (2. Korintským 3:18)
- **Žena** – církev (Zjevení 12:1-2), Boží lid Izrael (Jeremjáš 14:17); panna, manželka, nevěstka
- **Žebřík** – spojení s nebem (Genesis 28:12, Jan 1:51)
- **Žeň** – kázání evangelia k obracení lidí; žeň jako skonání věku a ženci jako andělé (Matouš 9:37, Matouš 13:39); symbol práce a urgency (Příslaví 10:5)

Literatura

- ALEXANDER, P. & D. ALEXANDER (2009): *Průvodce Biblií, Revidované a rozšířené vydání*. Praha, Česká republika: Česká biblická společnost (ČBS).
- DEDMON, K. (2013): *Hledání nejmětšního pokladu*. Mělník, Česká republika: Juda.
- EASTON, M. G. (2015): *Easton's Bible Dictionary*. Jižní Kalifornie, USA: CreateSpace Independent Publishing Platform.
- EVANS, L. & D. REID (2019): *Vyprávěč snů, studijní materiály. Studijní materiály*, CBH Praha.
- GESENIUS, W. H. F. (1990): *Gesenius' Hebrew and Chaldee Lexicon*. Jižní Kalifornie, USA: Baker Pub Group.
- GOLL, J. W. (2012): *Vidoucí, prorocká moc vidění, snů a otevřených nebes*. Mělník, Česká republika: Tomáš Korčák – Juda.
- GOLL, J. W. (2017): *Řeč snů, prorocká moc snů, zjevení a Ducha moudrosti*. Mělník, Česká republika: Tomáš Korčák – Juda.
- GORDON, A. J. (2015): *The Ministry of Healing: Miracles of Cure in all Ages*. USA: Sagwan Press.
- GOSS, H. A. (2018): *The Winds of God*. Dallas, USA: Christian Reality Books.
- HIBBERT, A. (2014): *Smith Wigglesworth: Tajemství jeho moci*. Praha, Česká republika: Gimel.
- JEFFREYS, G. (2010): *Healing Rays*. Montana, USA: Kessinger Publishing, LLC.
- LIARDON, R. (1999): *JOHN G. LAKE: The Complete Collection of His Life Teachings*. Tulsa, Oklahoma, USA: Whitaker House.
- LIARDON, R. (2000): *God's Generals Why They Succeeded and Why Some Fail*. Tulsa, Oklahoma, USA: Whitaker House.
- LIARDON, R. (2006): *The Azusa Street Revival: When the Fire Fell, An In-Depth Look at the People, Teachings, and Lessons*. Tulsa, Oklahoma, USA: Whitaker House.
- LIARDON, R. (2008): *God's Generals: The Revivalists*. Tulsa, Oklahoma, USA: Whitaker House.
- LIARDON, R. (2014): *God's Generals: The Missionaries*. Tulsa, Oklahoma, USA: Whitaker House.
- MAGUIRE, C. (2018): *The Prophetic Training Manual. Manual*, CHRIS-

- TIAN REALITY BOOKS, Dallas, USA.
- PRINCE, D. (2001): *Dar prorocství: Jak rozsuzovat prorocství*. Praha, Česká republika: KMS – Křesťanská misijní společnost.
- PRINCE, D. (2017): *Budou vyhánět démony*. Praha, Česká republika: Postilla.
- VALLOTTON, K. (2019): *Základní kurz prorocké služby*. České Budějovice, Česká republika: Hope České Budějovice.
- ZELINA, A., M. KRCHŇÁK, K. DŘÍZAL, & J. HEDÁNEK (2009): *Bible ČSP – Český studijní překlad*. Praha, Česká republika: KMS – Křesťanská misijní společnost.
- ŠIMANDL, J. & J. TICHÝ (2011): *Řecko-český Nový zákon / Slovník novozákonní řečtiny*. Praha, Česká republika: Česká biblická společnost.

Nenechte si ujít:

Uzdravoval Bůh? Uzdravuje dnes? Uzdravuje vždy?

Josef Bajzík & Tomáš Chum

I když Bible zcela jasně odhaluje, že náš Bůh je *Jehova Rafa*, Bůh, který tě uzdravuje, v církvi panuje spousta pohledů a názorů na to, jaký Bůh vlastně je. Pojďme si na otázky týkající se tohoto tématu odpovědět při čtení Nové smlouvy. Podívejme se společně na Ježíšův život a jeho službu uzdravením. Udělejme si jasno v otázkách, které se dotýkají našich každodenních životů. Kromě biblických příběhů kniha obsahuje také množství řeckých slov ke studiu i osobní svědectví autorů.

Vydáno 11/2020

Ke stažení na linkauzdraveni.cz

Boží království

Josef Bajzík & Jakub Milfajt

Přemýšleli jste někdy, že například komunismus nebo demokracie ovlivňují každou oblast našich životů, pokud v těchto režimech žijeme? Zasahují nám do práce, vzdělávání, cestování, volného času, rodiny i ekonomiky. Tvoří kulturu, ve které žijeme. Při čtení Bible narážíme na to, že i ona mluví do každé oblasti našich životů. Plyne z toho jednoznačný závěr, že křesťanství by mělo přinášet kulturu Nebes na tento svět. Pojďme se všichni spolu podívat, co to znamená a jaká je v tom úloha každého z nás.

Plánováno na rok 2022

